

El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona

Conèixer
Barcelona

El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona

El sobreesforç econòmic que origina la discapacitat

REGIDORS I REGIDORES PONENTS DE COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I BENESTAR SOCIAL DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Pere Alcober, president i regidor ponent d'Esports
Ricard Gomà, vicepresident i regidor ponent de Benestar Social
Montserrat Ballarín, regidora ponent d'Educació
Ignasi Fina, regidor ponent de Salut Pública
Xavier Florensa, regidor ponent de Joventut
Carles Martí, regidor ponent de Cultura
Pilar Vallugera, regidora ponent de Dona i Drets Civils

Sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona
M. Glòria Figuerola, gerent

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Roser Torrentó, gerent

EQUIP DE TREBALL

Direcció i execució
Antares Consulting

Coordinació, seguiment i validació
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Coordinació
M. Rosario Borda, cap de Planificació i Prospectiva

Equip de seguiment i validació
Representants del Consell Rector
Carme Riu
Jordi Tudela
Membres del Consell Assessor

Carme Basil, professora del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat de Barcelona
Ramon Novell, metge psiquiatre a l'Hospital Martí i Julià de Girona
Antoni Vilà, professor del Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona

Persones consultades

M. Ángeles Aldano, coordinadora mèdica del CAD Paral·lel, Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS)
Enric Botí, cap del Departament de Serveis Socials de l'ONCE
Javier Comín, Associació de Malalts Mentals de Catalunya (ADEMM)
Teresa Elorduy, Ajuts tècnics del Sírius, Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya
Joseba Etxabe, Departament per a la Política Social, Diputació Foral de Guipúscoa
Xavier Garcia-Milà, arquitecte especialista en accessibilitat
Climent Giné, degà de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, Universitat Ramon Llull
Belén González, treballadora social, Departament de Serveis Socials de la Delegació Territorial de l'ONCE a Catalunya
Alfredo Gordóvil, llicenciat en Administració d'Empreses i MBA per ESADE
Marisa Hernández, Accessibilitat del Sírius, Departament de Benestar i Família, Generalitat de Catalunya
Fanny Llorens, Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes (ACAPPS)
Luis Felipe Matas, Departament de SILPES Accessibilitat, Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)
Delfin Montero, director del Màster en Educació Especial de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació de la Universitat de Deusto
Enric Portell, metge a l'Institut de Neurorehabilitació Guttmann
Miguel Querejeta, metge valorador a la Diputació Foral de Guipúscoa
Maria Ramos, Associació Catalana de Malalties Neuromusculars (ASEM)
Carme Riu, presidenta de l'Associació de Dones No Estàndard
Toni Rodríguez, adjunt a direcció i responsable de logopedes i centres del Centre de Recursos per a Deficients Auditius (CREDA)
Pere Rueda, responsable de Planificació d'AMPANS
Luis Salvador, professor titular de Psiquiatria de la Universitat de Cadis
Josep M. Solé, director de la Fundació Tutelar de Girona
Cati Trias, directora de la Fundació Catalana Síndrome de Down (FCSD)
Jordi Tudela, gerent de la Federació Catalana Pro Persones amb Retard Mental (APPS)
M. José Vázquez, presidenta de la Federació ECOM, Barcelona

Edició
Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Coordinació de l'edició
Observatori Social Barcelona. Departament de Recerca i Coneixement

Assessorament lingüístic
Rosa Chico

Disseny gràfic i maquetació
Jordi Salvany

Impressió
Treballs gràfics

Dipòsit legal: B-54.299-2006

1a edició: desembre de 2006

Tiratge: 1.000 exemplars

Barcelona és i vol continuar sent una ciutat per a totes les persones. Aquest és un dels eixos principals de les actuacions municipals.

Com a ciutat adherida a la Declaració de Barcelona “La ciutat i les persones amb disminució” des de l’any 1995, Barcelona té el compromís d’establir mesures per garantir l’elaboració d’estudis i investigacions que aportin elements nous per millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat. En aquest compromís s’emmarca *El greuge comparatiu econòmic de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona*.

Volem saber per què volem millorar. En aquest sentit, aquest estudi ens aportarà elements per conèixer, amb profunditat i objectivament, com viuen les persones amb discapacitat a la ciutat. Això ens ajudarà a definir amb més precisió les polítiques que cal desenvolupar.

Barcelona és una ciutat sensible, una ciutat conscient que ha de continuar treballant perquè la diversitat sigui sinònim d’igualtat. Això és especialment important i indispensable per a les persones que tenen algun tipus de discapacitat, que tenen més dificultats per assumir la seva plena ciutadania en condicions d’igualtat.

El fet de parlar d’igualtat a la ciutat vol dir que ningú no se senti discriminat a causa de les seves capacitats, i a l’Ajuntament de Barcelona volem treballar-hi per aconseguir-ho.

JORDI HEREU

Alcalde de Barcelona

Em plau presentar aquest estudi, el qual s'emmarca en una de les funcions principals de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD), la de promoure estratègies de recerca amb la voluntat d'obrir espais de coneixement innovadors pel que fa a la realitat quotidiana de les persones amb discapacitat.

Aquest estudi neix d'una proposta formulada pels representants de les persones amb discapacitat al Consell Rector de l'IMD. L'Institut, fidel al seu compromís amb la participació, ha articulat un procés d'elaboració de la recerca en diàleg permanent amb aquestes persones. Voldria aprofitar aquestes paraules inicials per expressar el meu agraïment ben sincer a tothom qui ha fet possible aquest treball. A l'equip d'Antares Consulting, l'empresa que va rebre l'encàrrec de plasmar el projecte, i que ho ha fet amb uns graus de solidesa i rigor excel·lents. Als experts del Consell Assessor, que un cop més han mostrat la seva aposta desinteressada per l'IMD i ens han aportat reflexions d'un gran valor. Als professionals de l'Institut més directament vinculats al projecte, que han garantit l'encaix de totes les peces al llarg del procés, i ho han fet amb els més alts nivells d'implicació i qualitat. I, per descomptat, als representants de les persones amb discapacitat, sense l'expertesa quotidiana i vivencial dels quals aquesta recerca no hauria estat possible.

L'objectiu que ens hem marcat amb la realització d'aquest estudi és aportar elements d'aprofundiment i d'objectivació pel que fa al greuge econòmic comparatiu de viure amb discapacitat. És a dir, el sobreesforç econòmic que ha de realitzar una persona amb discapacitat respecte de les persones que no en tenen. Ha estat un repte apassionant. Les dificultats metodològiques i conceptuals no eren poques. L'estudi considera tot el ventall de tipologies de discapacitat —física, intel·lectual, auditiva, visual i malaltia mental—, incorpora diferents perfils de necessitat i considera una àmplia gamma de costos: atenció personal, addicionals per a la vida diària, costos d'oportunitat dels individus i de les famílies, i entorn de suport. La recerca analitza també el sistema públic de prestacions com a factor reductor de la dimensió del greuge. Tot plegat se sistematitza i s'articula per tal d'acabar concretant el cost estimatiu del greuge.

Els resultats de l'estudi són de gran valor. L'existència del greuge econòmic comparatiu ens incentiva a enfortir les polítiques públiques per la igualtat i l'autonomia de les persones amb discapacitat. Les dimensions en què s'expressa aquest greuge i els factors que l'ocasionen ens han d'ajudar a definir amb més precisió aquestes polítiques, tot introduint els elements d'innovació i canvi que calgui.

Des de la meua responsabilitat a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat i a la Regidoria de Benestar Social, em comprometo a fer tot el possible per difondre els resultats d'aquest treball, analitzar a fons els impactes que se'n puguin derivar sobre les nostres línies de treball, i potenciar el compromís de l'IMD i de l'Ajuntament —sempre de costat amb les persones amb discapacitat— per fer de Barcelona una ciutat on tothom pugui realitzar, en plenes condicions d'igualtat, el seu projecte de vida.

RICARD GOMÀ

Regidor de Benestar Social. Ajuntament de Barcelona

Índex

1. Introducció i objectiu de l'estudi	9
2. Metodologia i procés d'elaboració	11
3. Context	12
3.1 Context general de la discapacitat	12
3.2 La discapacitat en xifres a la ciutat de Barcelona	13
4. Determinació dels perfils	17
4.1 Determinació dels criteris per a la segmentació	17
4.2 Definició dels diferents perfils	18
5. Anàlisi de costos	21
5.1 Costos d'atenció personal	21
5.2 Costos addicionals vinculats a la discapacitat	27
5.3 Costos d'oportunitat dels individus	40
5.4 Costos d'oportunitat de les famílies i l'entorn de suport	45
5.5 Resum final dels costos	48
5.6 Costos de les pluridiscapacitats	55
6. Deduccions, prestacions i ajudes	66
6.1 Deduccions	66
6.2 Programa d'ajuts d'atenció social (PUA)	67
6.3 Altres ajuts	72
6.4 Agrupació de prestacions	74
7. El greuge comparatiu econòmic	76
8. Aplicació pràctica: equiparació entre els perfils definits i la classificació dels equips de valoració	79
9. Consideracions finals i definició de l'índex	81
Glossari	83
Bibliografia	86
Annex	89
Escales de classificació de la discapacitat	89
Índex de figures, taules i gràfics	95

1. Introducció i objectiu de l'estudi

L'Institut Municipal Persones amb Discapacitat de Barcelona (IMD), organisme autònom de l'Ajuntament de Barcelona, realitza actuacions adreçades a la promoció i l'atenció de les persones amb discapacitat física, intel·lectual, sensorial o amb malaltia mental, per aconseguir la seva integració social basada en els principis de la normalització dels serveis i del reconeixement de la diferència.¹

Malgrat ser un col·lectiu important de la població, les persones amb discapacitat encara pateixen greuges en relació amb la població sense discapacitat en diferents àmbits de la seva vida personal i social: nivell de formació, diferències salarials i obstacles laborals, barreres arquitectòniques, de comunicació, disseny poc o gens accessible, discriminacions, etc.

Tot i que des de la dècada de 1960 hi ha hagut avenços en l'àmbit de l'atenció a la discapacitat, tant conceptuals com de polítiques socials, encara falta molt perquè les persones amb discapacitat assoleixin una vida en igualtat de condicions, tant pel que fa a l'existència de mesures concretes d'integració i d'igualtat d'oportunitats com pel que fa a la maduresa en l'acceptació de la diversitat a la societat.

Les diferències existents entre les persones que viuen una situació de discapacitat i les que no la viuen tot i ser reals són sovint relatives. Aspectes com l'adaptació i l'accessibilitat dels entorns, la supressió de barreres en la comunicació o en l'accés als béns i serveis, i el respecte als ritmes diferents que una discapacitat pot ocasionar poden fer que una persona amb discapacitat no tingui cap dificultat per desenvolupar el seu projecte de vida personal amb plena autonomia.

Però sí que és cert que per poder mantenir els estàndards de vida que són habituals en l'entorn en el qual aquesta persona viu, ha d'adquirir sovint determinats béns i serveis personals imprescindibles per al seu dia a dia, que li ocasionen un sobreesforç en termes econòmics.

Concretar el sobrecost que la discapacitat ocasiona a les persones que la viuen és l'objectiu d'aquest estudi, encarregat per l'IMD amb la voluntat de conèixer el greuge comparatiu econòmic existent entre les persones amb discapacitat i les persones sense discapacitat.

La realització d'aquest encàrrec —fruit d'un acord del Consell Rector de l'IMD— permetrà poder comptar amb un paràmetre representatiu per a la globalitat de la població amb discapacitat, que permeti mesurar el greuge comparatiu econòmic que la discapacitat representa per a les persones que es troben en aquesta situació, considerant alhora que aquest paràmetre tindrà la seva expressió variable per a cadascun dels grups en què s'hagi segmentat la població amb discapacitat.

Per això entenem com a greuge comparatiu econòmic a efectes d'aquest estudi el sobreesforç econòmic que la discapacitat ocasiona a les persones que es troben en aquesta situació per tal d'aconseguir un nivell de vida estàndard.

Per calcular aquest sobreesforç en termes econòmics s'han considerat no només els principals costos que fins al moment s'havien analitzat en altres treballs o estudis existents, com podrien ser els d'adaptació de l'habitatge o les ajudes tècniques, sinó que també s'han considerat costos d'oportunitat dels mateixos individus i de les seves famílies i l'entorn de suport. En aquest sentit, cal destacar l'estudi de la Universitat de Loughborough² (York), *Disabled people's costs of living: More than you would think*, que s'ha utilitzat com a punt de partida per al càlcul de certs costos.

La població de referència és la població de la ciutat de Barcelona amb certificat de discapacitat superior al 33% i amb edats compreses entre els 6 i els 64 anys. És a dir, 48.719 persones, que representen el 3,09% de la població de la ciutat.³ Aquesta delimitació d'edat ha vingut principalment fixada pel fet que les necessitats d'atenció i serveis a partir dels 65 anys es poden veure incrementades ja no pel fet de la discapacitat, sinó pel mateix envelliment de la persona. D'altra banda, les persones amb discapacitat d'entre 0 i 6 anys no representen un percentatge molt elevat de la població amb discapacitat, i la població estàndard de referència en aquestes edats requereix també una atenció i dedicació dels seus cuidadors en mots casos equiparable. Tampoc s'ha tingut en consideració a l'hora d'elaborar aquest estudi la singularitat que poden presentar les persones immigrants amb discapacitat per falta d'informació en relació amb aquest col·lectiu, tot i que se suposa que cada cop és més important i que caldrà tenir-ho en consideració en el futur.

La realització d'aquest estudi és un treball complex i reptador per diversos motius. En primer lloc, abasta els cinc tipus de discapacitat existents: física, intel·lectual, visual, auditiva i malaltia

1. Font: Estatuts de l'IMD
<www.bcn.es/imd>.

2. *Disabled people's costs of living: More than you would think*. University of Loughborough. Joseph Rowntree Foundation. York: 2004.
ISBN: 1 85935236 7.

3. Font: explotació de les dades proporcionades pel cens de desembre de 2004 de l'IMD, basat en dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

mental. Això comporta la necessitat de classificar en diferents perfils segons la discapacitat i el grau. És un pas inevitable si es vol determinar el cost de manera exhaustiva però alhora de manera pràctica. En segon lloc, l'escassa informació existent referida al camp dels costos de les persones amb discapacitat dificulta encara més la consecució de l'objectiu. És per això que aquest estudi pretén ser un primer pas en la investigació dels costos d'aquest col·lectiu. A mesura que altres estudis parcials es vagin realitzant, els càlculs d'aquest treball es podran anar enriquint i precisant en aquells aspectes en els quals avui la informació és encara limitada o escassa.

Aquest document s'estructura en quatre parts principals. En primer lloc es posa en context la discapacitat a Barcelona. En segon lloc s'inicia l'estudi pròpiament dit, començant per establir la segmentació de perfils en què es basarà l'estudi i l'anàlisi dels costos. En tercer lloc, es realitza l'anàlisi de les prestacions que es tindran en compte a l'hora de concloure el greuge definitiu. Finalment es realitza la determinació de l'índex econòmic comparatiu i se citen les possibles aplicacions d'aquest.

Agraïm molt sincerament la col·laboració de totes aquelles persones que amb les seves experiències, opinions i coneixements han fet possible la realització d'aquest treball.

2. Metodologia i procés d'elaboració

Aquest estudi és un document basat en una anàlisi de les estadístiques, les publicacions i la literatura existent sobre discapacitat, així com en l'opinió i la coneixença d'experts en l'àmbit de la discapacitat, que s'ha completat mitjançant una investigació qualitativa a través d'entrevistes a persones amb discapacitat,⁴ persones del seu entorn familiar i representants d'associacions per a persones amb discapacitat.

Per dur a terme aquest informe s'han desenvolupat les quatre etapes següents (figura 1): determinació dels perfils, anàlisi dels costos, anàlisi de les prestacions i determinació del cost anual per perfil.

La primera fase, la de **determinació dels perfils**, ha consistit a establir els diferents grups de població que conformen el col·lectiu de persones amb discapacitat objecte de l'estudi, a la ciutat de Barcelona, i determinar les necessitats de suport que té cada perfil. És a dir, s'han obtingut perfils de discapacitat amb diferents necessitats que comporten costos mitjans diversos.

La segona fase, la **definició de costos**, s'ha dividit en tres accions:

1. Determinació d'elements de cost. El principal objectiu d'aquest punt ha estat concretar quins són els elements susceptibles de comportar un cost extra a les persones amb discapacitat.

2. Exploració del cost. Seguidament s'ha desglossat cada element de cost i s'ha analitzat quins dels elements que comporten un cost associat s'apliquen a cada perfil i en quin grau. Per tal de completar aquest objectiu s'han definit lots (*packs*) mitjans dels elements de cost per a cada perfil.

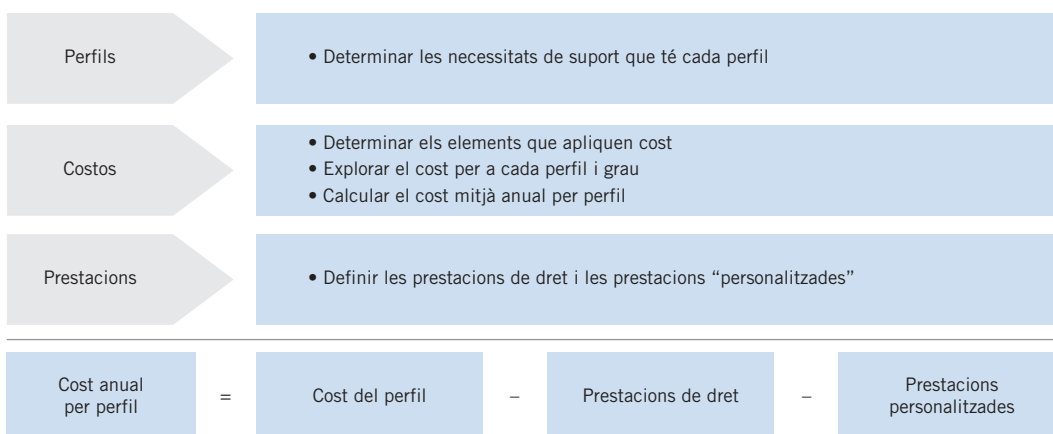
3. Càlcul del cost total mitjà. Finalment s'ha determinat el cost total mitjà anual per a cadascun dels perfils definits per a cada tipus de discapacitat.

El tercer punt de l'estudi ha estat l'anàlisi de prestacions. L'objectiu d'aquesta fase ha estat determinar i quantificar totes les prestacions, ajudes i deduccions possibles a les quals poden optar les persones amb discapacitat. S'han considerat d'una banda les prestacions de dret i de l'altra les prestacions personalitzades. Per calcular el valor de les prestacions personalitzades, pel fet que aquestes depenen dels ingressos de les persones i d'altres característiques personals i de l'entorn individual de cadascú, ha estat necessari plantejar diferents escenaris per analitzar les variacions en l'import de les prestacions per als diferents casos.

L'última fase ha consistit en la **determinació del cost anual per perfil**. A partir dels escenaris plantejats, sobre el cost que s'ha concretat per a cadascun dels perfils s'han minorat les prestacions assignades a cada un d'ells.

Finalment, per tal que la fórmula final —que ha resultat de tot el treball fet— tingui una aplicació al més pràctica possible, s'han correlacionat els perfils utilitzats amb la classificació oficial que utilitzen els equips de valoració del grau de discapacitat de les persones.

Figura 1. Procés d'elaboració de l'informe sobre el greuge econòmic que ocasiona la discapacitat

4. S'ha entrevistat tretze persones, entre les quals n'hi havia amb discapacitat i representants d'associacions de persones amb discapacitat.

3. Context

3.1 Context general de la discapacitat

Què és la discapacitat?

Segons l'OMS, una discapacitat és tota restricció o absència (deguda a una deficiència) de la capacitat de realitzar una activitat en la forma o dins del marge que es considera normal per a un ésser humà.⁵

A la Constitució espanyola de 1978 i a la legislació catalana s'utilitza el terme *disminuït*; la Llei d'integració social del minusvàlid (LISMI) utilitza el mot *minusvàlid* i avui dia s'utilitza el terme *discapacitat*. A la nova CIF (Classificació Internacional del Funcionament, Discapacitat i Salut), la discapacitat és un terme bagul per a dèficits, limitacions en l'activitat i restriccions en la participació. Denota els aspectes negatius de la interacció entre l'individu (amb una condició de salut) i el seu entorn (factors contextuals i ambientals).

El concepte de persona amb discapacitat ha evolucionat, doncs, amb la consciència progressiva que els entorns restrictius incideixen negativament i limiten el desenvolupament personal. Avui la discapacitat s'entén com una situació que, amb els suports oportuns, no ha d'impedir el desenvolupament d'una vida amb qualitat.

Al món⁶ hi ha 500 milions de persones amb discapacitat física, intel·lectual o sensorial. L'any 1999,⁷ gairebé el 9% de la població espanyola tenia algun tipus de discapacitat. Entre els 6 i els 64 anys hi havia 1.405.992 persones, el 4,59% de la població. A Catalunya el total de persones amb discapacitat és de 564.513, el 9,8% de la població, que es redueix a 224.960 persones, el 4,8%, quan es parla de persones amb discapacitat entre 6 i 64 anys. A Barcelona⁸ el total de persones amb discapacitat és de 93.128. D'aquestes, 48.719 tenen entre 6 i 64 anys.

Legislació

Fins a la dècada de 1960, les persones amb discapacitat patien una greu situació d'exclusió social. L'absència de polítiques públiques forçava aquest fet i les persones amb discapacitat subsistien amb les ajudes prestades per la família o per institucions assistencials, en molts casos de caire benèfic. Va ser a partir de llavors que es van començar a desenvolupar les primeres lleis per evitar l'exclusió d'una part de la societat; apareixien, tot i que bastant minses, les primeres pensions assistencials. Es va aprovar la Llei 45/1960, que crea el Fons Nacional d'Assistència Social (FNAS), el de Protecció del Treball (FNPT) i el Principi d'Igualtat d'Oportunitats (FNPIO). També l'aparició de la Llei de bases de la Seguretat Social de 1963 va establir un sistema de protecció social únic que incorporava en el règim públic la cobertura de l'assegurança d'accidents de treball.

L'any 1978 a l'Ajuntament de Barcelona es va constituir el Patronat Municipal de Disminuïts Psíquics, i el 1980 el Patronat Municipal de Disminuïts Físics, els quals van recollir les demandes que havia plantejat l'important moviment reivindicatiu d'aquests sectors socials durant la dècada de 1970. Ambdós patronats es van fusionar posteriorment i van esdevenir l'actual Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD).

Als anys setanta, les iniciatives de les Nacions Unides van ser importants en relació amb la defensa dels drets humans de les persones amb discapacitat i l'equiparació d'oportunitats. El 1971 l'Assemblea General va adoptar la Declaració dels drets de les persones amb retard mental. L'any 1975 l'Assemblea va adoptar la Declaració dels drets de les persones amb discapacitat, que proclama la igualtat de drets civils i polítics per a les persones amb discapacitat.

L'any 1981 va ser proclamat per les Nacions Unides Any Internacional de les Persones amb Discapacitat, amb l'objectiu de posar en marxa un pla d'acció internacional dirigit a l'equiparació de les oportunitats, la rehabilitació i la prevenció de la discapacitat. La principal fita que es va assolir va ser la formulació del Pla d'acció mundial per a les persones amb discapacitat de les Nacions Unides el 1982, que feia especial èmfasi tant en les dones amb discapacitat, que pateixen doble discriminació, com en les dones com a cuidadores de persones amb discapacitat.

5. Font: OMS, Classificació internacional de deficiències, discapacitats i minusvalideses (CIDDM), 1980.

6. Font: Nacions Unides, 2003-04. Departament d'Economia i Afers Socials. Divisió de Polítiques Socials i Desenvolupament.

7. Font: INE. Encuesta de discapacidades, deficiencias y estado de salud, 1999.

8. Font: explotació de les dades proporcionades pel cens de desembre de 2004 de l'IMD, basat en dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

A Espanya, l'any 1982 també es va aprovar la Llei d'integració social del minusvàlid (LISMI), que incloïa punts com la prevenció, les prestacions socials i econòmiques, la rehabilitació i l'educació, la integració laboral, els serveis socials i la mobilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques.

A partir dels anys noranta es va produir un ampli desplegament de recursos i serveis amb finançament públic, i una revisió dels conceptes més rellevants. Al panorama mundial, l'OMS va realitzar un avenç important amb la redacció de la nova Classificació Internacional del Funcionament, Discapacitats i Estats de Salut de l'OMS (CIF), de l'any 2001, que intentava ordenar i equiparar les escales més utilitzades de classificació de la discapacitat existents fins al moment a tot el món.

Des dels inicis d'aquest context analitzat, s'ha anat evolucionant en diferents aspectes, des del llenguatge fins a la llei. Tot i això, cal continuar avançant per aconseguir la plena igualtat.

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

L'Ajuntament de Barcelona ha estat pioner en la participació de les persones amb discapacitat en l'estructura municipal. En concret, el Consell Rector de l'IMD es renova cada quatre anys mitjançant l'elecció del 50% dels seus càrrecs, que correspon als deu membres que representen les persones amb discapacitat de la ciutat i que s'elegeixen per sufragi directe de la població amb discapacitat de Barcelona. L'altre 50% de la Junta està compost per regidors i membres de l'Ajuntament de Barcelona.

Aquest Institut Municipal està adscrit al sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona i té com a objectiu principal la integració social de les persones amb discapacitat física, intel·lectual, auditiva, visual o amb malaltia mental, a partir de dos eixos principals:

- Garantir el dret de tota la ciutadania a tots els serveis, és a dir, fer de Barcelona una ciutat per a totes les persones.

- Treballar per al reconeixement de la diferència.

És missió de l'Institut la promoció de l'accessibilitat entesa en un sentit ampli, com l'accés de les persones amb qualsevol tipus de discapacitat a les activitats, els serveis, els espais i en definitiva a la vida de la ciutat, i per tant, no solament com a possibilitat de desplaçament, sinó també com a possibilitat d'accedir-hi i de gaudir-ne com a part del conjunt de la ciutadania.

Aquests eixos es concreten en les funcions següents:

- Conèixer les necessitats de les persones amb discapacitat, formular propostes i projectes de futur, i canalitzar-los als departaments municipals i a les instàncies corresponents.

- Col·laborar i assessorar els departaments municipals perquè assumeixin, segons les seves competències, l'atenció i la integració de les persones amb discapacitat.

- Promoure i oferir serveis d'atenció per a persones amb discapacitat.

- Coordinar espais consultius de participació ciutadana sobre temes específics que afecten les persones amb discapacitat i fomentar l'associacionisme i la participació d'aquestes persones.

3.2 La discapacitat en xifres a la ciutat de Barcelona

L'any 2004, les 48.719 persones amb discapacitat d'entre 6 i 64 anys de la ciutat de Barcelona⁹ representen el 3,09% de la població, de les quals el 55% són homes i el 45% són dones.

Aquest grup de població es classifica segons la discapacitat en cinc grups: discapacitat física, discapacitat intel·lectual, discapacitat visual, discapacitat auditiva i malaltia mental.

La meitat de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona tenen una discapacitat física, ja sigui motora o no motora. La majoria de les persones d'aquest grup, el 53%, són persones amb discapacitat física motora, tot i que els valors són molt ajustats. Com es pot observar al gràfic número 1, la discapacitat més comuna següent és la malaltia mental, amb un 23% de la població, seguida per la discapacitat intel·lectual, amb un 15%; les persones amb discapacitat visual són un 7%, i finalment les persones amb discapacitat auditiva representen un 5% del total.

La discapacitat també es pot classificar en funció del grau d'afectació. El mínim d'afectació a partir del qual es considera una discapacitat com a tal és el 33%, segons el barem del Reial decret 1971/1999, de 23 de desembre, de procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de minusvalidesa.

9. Font: explotació de les dades proporcionades pel cens de desembre de 2004 de l'IMD, basat en dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

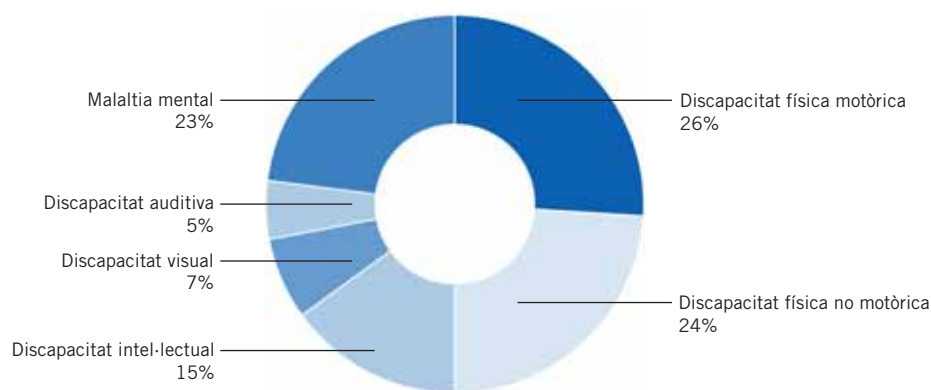
Segons el grau d'afectació, la població discapacitada es distribueix en tres grups: persones amb un grau d'afectació d'entre el 33% i el 64%, d'entre el 65% i el 74%, o bé amb un grau d'afectació igual o superior al 75%. Gairebé la meitat tenen una discapacitat entre el 33% i el 64%, seguit pel grup entre el 65% i el 74%, i finalment amb un grau d'afectació igual o superior al 75%. El gràfic 2 mostra aquesta distribució.

Per tipologia de discapacitat i grau d'afectació es pot observar (gràfic 3) que el 60% de persones amb discapacitat física pertany al grau de menor afectació, el 25% pertany al grup de mitja afectació i un 15% al grau més elevat d'afectació. En el cas de la discapacitat intel·lectual, les diferències no són tan elevades però continua sent significatiu que gairebé la meitat de les persones pertanyen al grau d'afectació d'entre el 33% i el 64%. En el cas de la discapacitat visual, més del 50% de les persones pertanyen al grup d'afectació superior al 75%. D'altra banda, gairebé un 76% de les persones amb discapacitat auditiva pertanyen al grup d'afectació menor al 64%. Finalment, els dos primers graus d'afectació engloben el 90% de les persones amb malaltia mental.

Les persones que tenen el certificat d'ajuda d'una tercera persona (ATP) són aquelles que viuen unes circumstàncies que no els permeten manejar-se a la vida de manera autònoma. Aquest grup està compost gairebé exclusivament, en un 99% dels casos, per persones amb una discapacitat superior al 75%, però no totes les persones amb aquest grau tenen l'esmentat certificat ATP. Exactament, tal com es pot observar al gràfic 4, tan sols el 17% de les persones amb un grau de discapacitat superior al 75% el tenen.

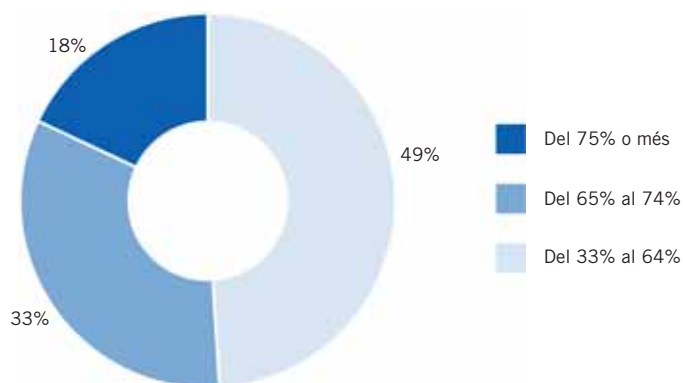
El gràfic 5 mostra, en funció del tipus de discapacitat, el percentatge de persones que tenen el certificat d'ATP. Es pot observar que són les persones amb discapacitat intel·lectual i malaltia mental les que tenen en més proporció l'ATP. Seguidament trobem les persones amb discapacitat física, i en últim lloc trobem les persones amb discapacitat visual i auditiva.

Gràfic 1. Distribució de la població amb discapacitat segons la tipologia de discapacitat. Barcelona, 2004

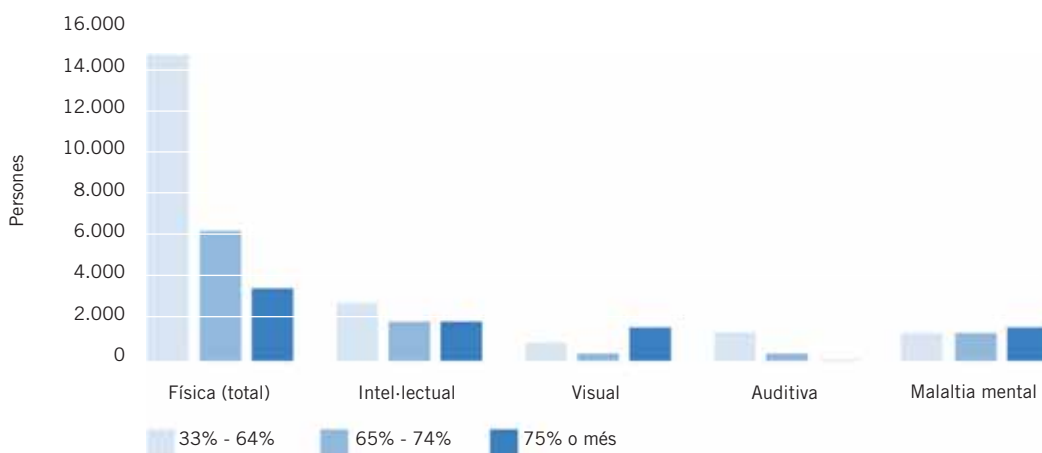
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de les dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 2. Distribució de la població amb discapacitat segons el grau d'afectació de la discapacitat. Barcelona, 2004

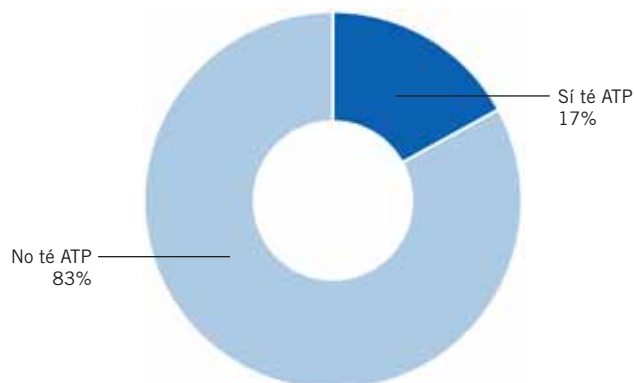
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de les dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 3. Distribució de la població amb discapacitat segons la tipologia de la discapacitat i el grau d'afectació. Barcelona, 2004

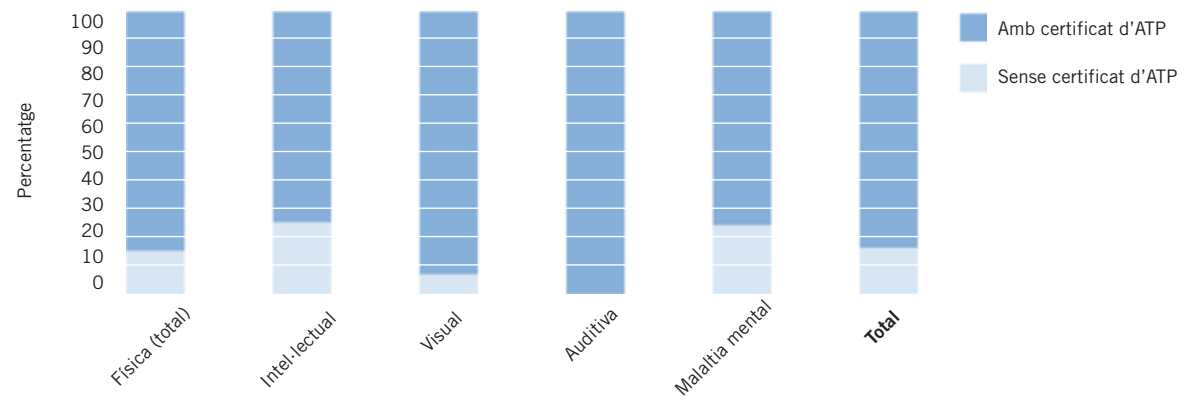
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de les dades del Gabinet d'Estudis i Planificació. Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 4. Població amb discapacitat que té el certificat d'ajuda d'una tercera persona (ATP). Barcelona, 2004

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de les dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 5. Distribució de la població amb discapacitat segons la tipologia de la discapacitat i si tenen certificat d'ajuda d'una tercera persona (ATP). Barcelona, 2004

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de les dades del Gabinet d'Estudis i Planificació del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

4. Determinació dels perfils

Les particularitats de les persones amb discapacitat són gairebé tantes com el nombre de persones en aquesta situació. Tot i això, ha calgut definir diferents grups abans de prosseguir el desenvolupament d'aquest estudi per poder donar un tractament homogeni. Els grups que s'han definit estan formats per persones amb característiques similars que han permès assignar-los a diferents lots de cost. Alhora, són grups heterogenis entre ells a fi de cobrir de la manera més realista possible tot el col·lectiu de persones amb discapacitat.

4.1 Determinació dels criteris per a la segmentació

L'objectiu d'aquesta fase ha consistit a delimitar i definir els perfils de les persones que configuren el col·lectiu amb discapacitat a la ciutat de Barcelona.

Per dur a terme una classificació pràctica de les necessitats de suport de les persones amb discapacitat s'ha desenvolupat principalment un profund treball de recerca i anàlisi bibliogràfica, a més d'entrevistes amb acadèmics i experts en l'àrea de la discapacitat i els ajuts tècnics.

Hi ha diferents formes per classificar la discapacitat, però cap d'elles s'adequa completament a les necessitats del projecte. Una d'elles és la classificació oficial de la discapacitat. Es dictaminen diferents percentatges de discapacitat i s'atorguen certificats que, a efectes pràctics, i com ja hem vist al capítol anterior, consideren tres casos diferents: les persones amb discapacitat amb una afectació d'entre el 33% i el 64%, d'entre el 65% i el 74%, i amb afectació superior al 75%. Aquesta classificació no s'adequa prou a l'objecte del nostre estudi perquè determina els grups en funció del grau de discapacitat i no en funció de les hores de suport necessàries perquè aquestes persones puguin assolir una vida tan autònoma com sigui possible i amb qualitat.

D'altra banda, també s'han analitzat escales de dependència i de discapacitat, que es detallen més endavant.¹⁰ Les escales de discapacitat delimiten certs grups homogenis de persones dependents en funció d'una sèrie de paràmetres, com ara les característiques de la deficiència i el tipus i la intensitat de les cures prestades, i segons aquests es pot calcular la despesa que generen.

Les diferents classificacions de la discapacitat i dependència que s'han analitzat en profunditat són les següents:

Figura 2. Escales de valoració de les discapacitats i la dependència

	Escala	Població objectiu	Ítems calculats
1	Support Intensity Scale (SIS)	Discapacitat intel·lectual	6 grups, 49 ítems
2	Classificació alemanya	Qualsevol discapacitat	4 grups, 22 ítems
3	Perfil d'autonomia (ATP) Mélenec	Qualsevol discapacitat	2 grups, 30 ítems
4	Instrument de valoració en l'acolliment residencial (IVAR)	Discapacitat intel·lectual	6 grups, 37 ítems
5	Classificació internacional del funcionament, la discapacitat i la salut (CIF)	Qualsevol discapacitat	9 grups, 540 ítems
6	Escala d'incapacitat de Guttman	Qualsevol discapacitat	5 grups, 12 ítems
7	Inventari per a la planificació de serveis i programació individual (ICAP)	Qualsevol discapacitat	4 grups, 33 ítems

10. Consulteu l'annex.

Malgrat que alguns dels estudis científics tenen criteris de classificació molt adequats, sobretot des del punt de vista mèdic, no es possibilita la definició dels grups que necessitem per determinar els costos.

Això és degut al fet que les classificacions o escales plantegen dues limitacions:

1. Algunes se centren en col·lectius concrets i no analitzen la totalitat de grups de persones amb discapacitat. Per tal de trobar un índex del greuge econòmic comparatiu global per a totes les persones amb discapacitat i també per tipologia de discapacitat s'ha considerat un requisit bàsic el fet que les classificacions de la discapacitat es poguessin aplicar a qualsevol tipologia d'aquesta.

2. La majoria de classificacions no atribueixen hores d'atenció associades a cadascun dels grups definits. El principal problema de la no-assignació d'hores d'atenció a cada perfil de persona amb discapacitat recau en la dificultat a l'hora de calcular els costos d'atenció personal que cal atendre. Una de les solucions possibles era trobar aquesta informació a partir de les entrevistes personals amb persones amb discapacitat, però aquest sistema explica casos molt particulars dels quals és difícil obtenir un perfil mitjà.

D'altra banda, les entrevistes amb persones amb discapacitat i representants d'associacions, així com amb professionals experts en el camp de la discapacitat, han facilitat altres possibles formes de segmentar a partir de la seva pròpia experiència. S'ha comptat amb la col·laboració d'acadèmics de diferents universitats i centres hospitalaris, així com proveïdors o assessors d'ajuts tècnics, que han aportat segmentacions en funció de les necessitats de cada grup.

Finalment, la combinació de les escales de classificació i la classificació oficial, així com l'anàlisi de les hores d'atenció, dels costos addicionals units a la discapacitat i les opinions de les persones expertes, han permès elaborar diferents perfils per a cada discapacitat, útils i pràctics per a la fixació dels costos, objectiu d'aquest estudi.

4.2 Definició dels diferents perfils

S'han obtingut tretze perfils a partir dels cinc tipus de discapacitat i de les necessitats de suport de cadascun d'ells, de les escales de classificació, dels costos addicionals units a la discapacitat i de les opinions d'experts. D'aquesta manera, la classificació de diferents perfils ha permès associar-los costos diferents, tant pel que fa a hores d'atenció com a costos bàsics de la vida diària.

Figura 3. Perfils de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat i les necessitats de suport

Tipus de discapacitat	Perfils
Discapacitat física	Grup 1 Grup 2 Grup 3
Discapacitat intel·lectual	Grup A Grup B Grup C
Discapacitat visual	Parcial Total
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral Llenguatge de signes
Malaltia mental	Grup X Grup Y Grup Z

El col·lectiu amb **discapacitat física** se segmenta en els tres grups següents:

Grup 1

Grup format per persones amb dificultats per desplaçar-se però amb les habilitats manipulatives i comunicatives intactes. Com a conseqüència de la seva situació, són autònomes per realitzar la majoria d'activitats de la vida diària (AVD) i només requereixen ajuda puntual.

Grup 2

Grup format per persones amb dificultats per desplaçar-se i per manipular fins a cert grau. També poden tenir minvades les capacitats comunicatives. Per tant, requeriran ajuda per a la majoria de les AVD i per fer transferències.

Grup 3

Aquest grup està format per persones amb dificultats per desplaçar-se, manipular i probablement també per comunicar-se. També es consideren aquelles persones amb greus problemes de comunicació, tinguin o no el desplaçament i la manipulació afectats en major o menor grau. Conseqüentment, requeriran suport personal de manera continuada per a les AVD, les transferències i per a altres activitats de la vida.

Les persones amb **discapacitat intel·lectual** s'han agrupat en tres segments:

Grup A

Grup format per persones amb discapacitat intel·lectual lleu. Com a conseqüència de la seva situació són autònomes per realitzar la majoria d'AVD però necessiten suport del tipus supervisió i requereixen ajuda per prendre certes decisions.

Grup B

Grup format per persones amb discapacitat intel·lectual mitjana. Per tant, requereixen ajuda per a la majoria de les AVD i també per a altres activitats de la vida. Necessiten suport del tipus acompanyament per manejar-se a la vida.

Grup C

Persona amb greu discapacitat intel·lectual. Requereix suport constant per a les AVD i per a d'altres. Necessita tutela permanent i ajuda personal constant.

Les persones amb **discapacitat visual** s'han dividit en dos grups:

Resta visual

Grup format per persones amb una greu discapacitat visual però que encara conserven una resta visual. Això els permet, per exemple, desplaçar-se sense bastó o gos pigall gràcies a ajuts tècnics visuals. Són completament autònomes i no necessiten ajuda per a les AVD.

Ceguesa total

Persones amb discapacitat visual total, per la qual cosa necessiten ajuts tècnics per millorar la seva qualitat de vida i també necessiten suport puntual, sobretot pel que fa a desplaçaments o a la realització de certes AVD.

D'altra banda, cal destacar que la classificació realitzada per a les persones amb **discapacitat auditiva** no s'ha basat en criteris de gravetat de la deficiència, sinó sobre la base d'una opció personal que implica un tipus de suport diferent i, per tant, també de cost.

Així doncs, s'han classificat en dos grups en funció del llenguatge principal que escullen per comunicar-se (llenguatge oral o llenguatge de signes), tot i que hi ha persones que coneixen ambdós sistemes comunicatius. Malgrat la divergència en xifres segons la font que es consulti, l'enquesta *Discapacidades, deficiencias y estado de salud*, a l'apartat "Comunicarse" determina en unes 50.000 persones els usuaris del llenguatge de signes a Espanya, i altres fonts¹¹ parlen de fins a 120.000 usuaris. Això representa, sobre la població amb deficiència auditiva de l'any 1999, entre un 20% i un 40% de persones que es comuniquen amb el llenguatge de signes.

Persones que utilitzen el llenguatge oral

Segment format per persones amb hipoacúsia de diferents graus i que opten per comunicar-se mitjançant el llenguatge oral amb el suport d'ajuts tècnics (pròtesis auditives: audiòfons o implant coclear) i/o la lectura labial. Són autònomes però requereixen ajuda especialitzada proporcionada per

11. Grimes, B. F. (ed.) (1996). *Ethnologue* (13a ed.). Summer Institute of Linguistics, Dallas.

especialistes del tipus logopeda, transcripció, etc. El grau de sordesa i el seu moment d'aparició (sordesa prelocutiva o postlocutiva) incideixen en la intensitat i tipus d'ajut especialitzat.

Persones que utilitzen el llenguatge de signes

Segment format per persones amb hipoacúsia de diferents graus i que opten per comunicar-se mitjançant el llenguatge de signes. Són autònomes però requereixen ajuts tècnics i suport proporcionat per especialistes del tipus traductors de llenguatge de signes, etc.

Les persones amb **malaltia mental** s'han classificat en tres grups:

Grup X

Grup format per persones amb malaltia mental però que, si segueixen el tractament proposat, aconseguixen estabilitat. Com a conseqüència de la seva situació són autònomes per realitzar la majoria d'AVD i només requereixen d'una supervisió periòdica.

Grup Y

Perfil compost per persones amb malaltia mental que tot i seguir el tractament proposat requereixen acompanyament. Per tant, necessiten ajuda per a diverses AVD i control continu.

Grup Z

Segment format per persones amb malaltia mental l'estat de les quals és greu tot i el seguiment mèdic. Conseqüentment, necessiten suport personal continuat i suport per a les AVD.

5. Anàlisi de costos

Per concretar quins són els costos que suposen un greuge econòmic per a aquest col·lectiu, tal i com s'ha esmentat a la fase d'introducció, s'ha optat per realitzar anàlisis bibliogràfiques en profunditat i també per desenvolupar entrevistes i sessions de treball conjuntes amb diferents perfils que poguessin donar punts de vista diversos.

A partir d'aquest anàlisi, s'ha classificat els costos obtinguts en quatre grans grups: costos d'atenció personal, costos addicionals per a la vida diària, costos d'oportunitat dels individus i costos d'oportunitat de les famílies o l'entorn de suport.

Cal destacar que aquesta anàlisi intenta ser exhaustiva tenint en compte que, al mateix temps, ha de ser el suficientment general perquè la seva aplicació pugui ser útil per a tota la població amb discapacitat, de manera que s'obvia, per tant, la personalització dels costos per a cada cas particular. Per això s'ha desglossat cada element de cost i s'ha analitzat quin dels elements que comporten un cost associat s'apliquen a cada perfil i en quin grau (figura 4).

5.1 Costos d'atenció personal

Els costos d'atenció personal són aquells que han d'atendre les persones amb discapacitat per dur una vida digna i amb qualitat, intentar evitar possibles empitjoraments de la situació de la persona i ajudar a millorar el seu estat actual.

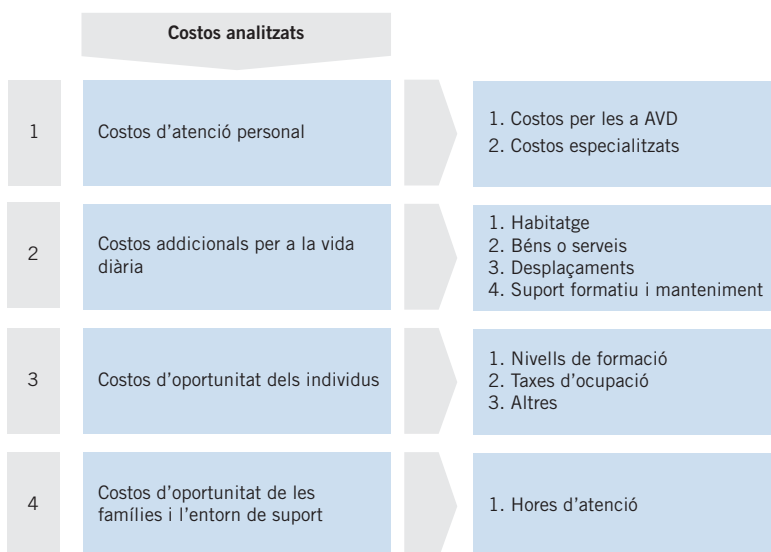
Els costos d'atenció personal es divideixen entre dos tipus bàsics: els costos d'atenció per a les activitats de la vida diària (AVD) i els costos d'atenció especialitzada.

Els costos d'atenció per a les AVD són aquells serveis prestats per professionals que només requereixen formació professional i que, principalment, realitzen tasques d'atenció com les de la llar, serveis personals, relacions amb l'entorn o desenvolupament d'ajudes complementàries.

Entre aquestes tasques destaquem les següents:¹²

- Ajudar per aixecar-se del llit, incorporar-se de la cadira, vestir-se i desvestir-se, menjar, i per dur a terme la higiene personal.
- Fer companyia, conversar i comunicar-se amb la persona usuària.
- Netejar la llar.

Figura 4. Costos analitzats corresponents a la situació de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona

AVD: activitats de la vida diària.

12. Font: Servicio de Ayuda a Domicilio (1999). Departamento de Acción Social. Diputación Foral de Bizkaia. Evolución y extensión del Servicio de Ayuda a Domicilio en España (1998). IMSERSO.

- Fer el llit, fer el menjar.
- Anar a comprar (compres elementals d'articles bàsics per al consum diari).
- Fer gestions elementals, com ara el cobrament de la pensió, obrir un compte bancari per a la domiciliació de pagaments, trucar a un tècnic per fer reparacions al domicili.
- Rentar la roba (tant a mà com amb rentadora).
- Ajudar a pujar o baixar les escales de la llar, també en els desplaçaments o en les sortides curtes.
- Repassar i cosir la roba d'ús personal.
- Ajudar en petites coses de bricolatge (canviar una bombeta, fixar una balda o recosir una catifa).
- Ajudar en el control i seguiment de l'administració de la medicació senzilla, indicada pels servei mèdic, si no ho pot fer.

D'altra banda, trobem el suport especialitzat, que es pot definir com aquells serveis prestats per professionals, la majoria de l'àmbit social o de la salut, diplomats o llicenciats, que proporcionen serveis, en aquest cas a persones amb discapacitat, perquè puguin millorar o facilitar les seves habilitats, disminuir el dolor i evitar certes pràctiques negatives per al seu benestar. Exemples d'aquests professionals podrien ser fisioterapeutes, logopedes, treballadors socials, etc.

Suport per a les AVD	Suport especialitzat
Tasques de la llar Serveis personals Relacions amb l'entorn Ajudes complementàries etc.	Treballadors/es socials Intèrprets del llenguatge de signes Logopedes Estenotipistes, traductors/es de textos Terapeutes ocupacionals Personal d'infermeria Personal mèdic Fisioterapeutes etc.

AVD: activitats de la vida diària.

5.1.1 Costos d'atenció per a les activitats de la vida diària (AVD)

Per estimar aquests costos s'ha determinat en primer lloc el nombre d'hores de suport rebudes per cada perfil. També ha calgut establir el preu per hora dels serveis donats per atendre les AVD. Finalment s'ha calculat el cost d'atenció per a les AVD per a cada perfil.

Càlcul del cost d'atenció			
Nombre d'hores d'atenció	x	Preu/hora	= Cost mitjà d'atenció per a les AVD

AVD: activitats de la vida diària.

a) Estimació de les hores de suport

Per calcular els costos d'atenció per a les AVD que han d'atendre les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona ha calgut, en primer lloc, determinar el nombre d'hores que requereix cada perfil. Per a tal propòsit s'ha escollit la classificació alemanya.¹³ L'elecció d'aquesta escala ha vingut determinada principalment perquè aquesta assigna a cada perfil un nombre fix d'hores de suport i és aplicable a qualsevol tipus de discapacitat o dependència. Aquest fet permet calcular el cost de la

discapacitat, que no és possible amb les altres escales. L'elecció d'aquesta classificació, però, només té com a finalitat determinar del cost d'atenció i no pas classificar les persones amb discapacitat.

La classificació alemanya es defineix així: el grau de necessitat assistencial és avaluat pel Servei Mèdic de les Assegurances de la Malaltia (MDK¹⁴), que s'adrecen al domicili del sol·licitant on avaluen el grau de dependència segons les seves necessitats d'ajuda amb relació a 24 activitats quotidianes de la vida diària agrupades en quatre àrees: higiene corporal, alimentació, mobilitat i tasques domèstiques, les quals, segons la freqüència i el temps de l'atenció requerida, definiran el nivell assistencial en els graus següents:

Grau I (necessitat de suport considerable): inclou totes aquelles persones que requereixen ajuda almenys un cop al dia per a dues o més tasques relacionades amb les activitats de la vida diària com la higiene corporal, l'alimentació i la mobilitat. En relació amb les tasques domèstiques, necessitarà ajuda diverses vegades a la setmana. El temps de suport diari no haurà de ser inferior a 1,5 hores, i es destinarà un mínim de 45 minuts a les AVD.

Grau II (necessitat de suport intens): per a aquelles persones que requereixen almenys tres vegades al dia suport assistencial relacionat amb les AVD a diferents hores al dia. De la mateixa manera, hauran de necessitar ajuda diversos cops a la setmana per a tasques domèstiques. El temps de suport necessari diari no podrà ser inferior a 3 hores, del qual es destinaran un mínim de 2 hores a les AVD.

Grau III (necessitat de suport molt intens): inclou totes aquelles persones que requereixen ajuda relacionada amb activitats de la vida diària (AVD) les 24 hores del dia i ajuda diverses vegades a la setmana per a tasques domèstiques. El temps de suport no podrà ser inferior a les 5 hores diàries, de les quals es destinaran almenys 4 a les AVD.

A més, és competència del MDK la redacció d'un pla d'atenció individual que consideri l'entorn familiar i les condicions o necessitats de rehabilitació, les ajudes tècniques o l'adaptació de la llar.

Si s'aplica aquesta escala s'obtenen els tres grups definits prèviament (taula 1).¹⁵

b) Estimació del preu per hora

Aquestes hores d'ajuda per a les AVD són les que han de rebre les persones amb discapacitat. Es poden rebre de manera formal o informal; és a dir, pot ser que hi hagi una relació contractual entre dues parts o no; en aquest cas, en la majoria dels casos les duen a terme familiars o amics.

Per obtenir el cost s'ha optat per determinar el preu per hora de l'atenció de les AVD sobre la base del cost fixat per l'Institut Nacional de Estadística. Aquest organisme estableix que el sou mitjà per a la categoria de "Treballadors de serveis personals" és de 6,42 euros per hora a Catalunya l'any 2002.¹⁶ Aquest valor ha estat la base a la qual s'ha aplicat la inflació¹⁷ existent a la província de Barcelona entre l'octubre de 2002 i l'octubre de 2005 a fi d'actualitzar el cost. El resultat obtingut ha estat de 7,18 euros per hora de cost per al suport donat a les AVD.

Conseqüentment, per a cada perfil s'obtenen els costos que es detallen a la taula 2.

Taula 1. Cost de l'atenció a les persones amb discapacitat segons l'escala alemanya.
Càlcul de les hores de suport

	Hores al dia	Hores a la setmana	Hores al mes	Hores l'any
Necessitat de suport considerable	1,50	10,50	45	540
Necessitat de suport intens	3,00	21,00	90	1.080
Necessitat de suport molt intens	5,00	35,00	150	1.800

13. Pflegeversicherung Soziale (Llei de l'assegurança d'atenció). Llei de la República Federal Alemanya. 26 de maig de 1994.

14. MDK: Der Medizinische Dienst der Krankenversicherung.

15. Consulteu el capítol 4.2: "Definició dels diferents perfils".

16. Font: INE. Encuesta de estructura salarial 2002.

17. Font: INE. Variación del IPC del año 2002 al 2005.

Taula 2. Cost de l'atenció a les persones amb discapacitat segons l'escala alemanya.
Càlcul del preu per hora (2006)

	Cost diari	Cost setmanal	Cost mensual	Cost anual
Necessitat de suport considerable	10,77	75,36	322,99	3.875,88
Necessitat de suport intens	21,53	150,73	645,98	7.751,76
Necessitat de suport molt intens	35,89	251,21	1.076,63	12.919,61

En euros.

c) Càlcul final del cost

Aquests costos d'atenció personal per a les AVD varien lògicament en funció de les hores de servei prestades. Com que s'assigna a cada perfil un nombre d'hores, el cost final per perfil serà diferent.

L'assignació de cada perfil a una categoria diferent de l'escala alemanya ha vingut motivada principalment per les entrevistes amb persones amb discapacitat i amb experts, i per la mateixa definició de cada perfil realitzada sobre la base de les diferents fonts qualitatives.

En concret, els perfils als quals s'aplica aquest servei s'especifiquen a la taula 3.

Per tant, s'obté que per al grup 1 de les persones amb discapacitat física, el grup A de les persones amb discapacitat intel·lectual, per a les persones amb discapacitat visual total i per al grup X de les persones amb malaltia mental, s'aplica el cost relacionat amb dependència considerable, és a dir: 3.875,88 euros anuals.

D'altra banda, el cost assignat a la dependència greu, 7.751,76 euros anuals, s'aplica al perfil grup 2 de les persones amb discapacitat física, al grup B de les persones amb discapacitat intel·lectual i al grup Y de les persones amb malaltia mental.

Finalment, al grup 3 de les persones amb discapacitat física, al grup C de les persones amb discapacitat intel·lectual i al grup Z de malaltia mental se'ls aplica el cost relacionat amb la dependència molt elevada: 12.919,61 euros anuals.

5.1.2 Costos d'atenció especialitzada

Per estimar aquests costos ha calgut en primer lloc determinar el nombre d'hores d'atenció especialitzada que han de rebre les persones amb discapacitat i també determinar el preu per hora dels serveis prestats.

a) Estimació de les hores d'atenció

Les hores d'atenció especialitzada que reben les persones amb discapacitat s'han obtingut mitjançant entrevistes a persones amb discapacitat, representants d'associacions, experts i especialistes de cada discapacitat.

A partir d'aquí, s'ha pogut determinar que els costos d'atenció especialitzada per a les persones amb discapacitat s'apliquen principalment a tres tipologies de discapacitat (figura 5).

Les persones amb **discapacitat física** requereixen atenció especialitzada per als grups 2 i 3 definits prèviament.¹⁸ En concret, requereixen un mínim d'una hora cada dos dies de serveis de fisioteràpia per evitar contractures i nafres. S'ha considerat que les persones del grup 1, pel fet que tenen dificultats per desplaçar-se però amb les habilitats manipulatives i comunicatives intactes, poden desenvolupar

Taula 3. Perfils als quals s'apliquen costos d'hores d'atenció per a les AVD

Tipus de discapacitat	Perfils	Costos d'hores d'atenció per a les AVD		
		Necessitat considerable	Necessitat intensa	Necessitat molt intensa
Discapacitat física	Grup 1	Sí	No	No
	Grup 2	No	Sí	No
	Grup 3	No	No	Sí
Discapacitat intel·lectual	Grup A	Sí	No	No
	Grup B	No	Sí	No
	Grup C	No	No	Sí
Discapacitat visual	Parcial	No	No	No
	Total	Sí	No	No
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	No	No	No
	Llenguatge de signes	No	No	No
Malaltia mental	Grup X	Sí	No	No
	Grup Y	No	Sí	No
	Grup Z	No	No	Sí

AVD: activitats de la vida diària.

elles soles exercicis a la llar fent servir bitutors, paral·leles, etc. i per tant normalment no necessiten aquest suport. A part, a les persones amb discapacitat dels grups 2 i 3 també els caldrà aproximadament una hora al mes de cures d'infermeria. Dins d'aquest punt s'inclou un canvi de sonda cada quinze dies, tot i que ho acostumen a fer elles mateixes.

Les persones amb **discapacitat intel·lectual** també requereixen l'ajuda de serveis proporcionats per professionals especialitzats. Aquest serveis aniran variant al llarg de la vida en funció de les necessitats de la persona. Principalment, aquests serveis seran de logopèdia, psicologia i psicoteràpia. Hi haurà èpoques en què no calgui aquests serveis, i d'altres en què la necessitat serà molt elevada. És per això que s'ha establert el supòsit que es necessitarà una hora de suport setmanal al llarg de la vida.

Finalment, a l'altre grup en què s'aplica el cost d'atenció especialitzada és el de les persones amb **discapacitat auditiva**. D'una banda, a les persones amb discapacitat auditiva del grup "Llenguatge oral" els caldrà l'ajuda especialitzada d'una persona que s'encarregui de fer transcripció i, de l'altra, les persones del grup "Llenguatge de signes" necessitaran una persona traductora del llenguatge de signes. Les hores de suport mensual que han de tenir aquestes persones per a aquest suport poden ser molt variades. En aquest estudi s'ha optat per comptabilitzar les hores que es necessiten de traducció i interpretació en llenguatge de signes en l'àmbit privat.¹⁹ Per tant, a partir de diverses entrevistes es considera el supòsit que caldrien 10 hores mensuals d'aquest servei per dur a terme gestions privades (accedir a atenció mèdica, legal, etc.).

Les persones amb **discapacitat visual** també necessiten suport especialitzat, sobretot durant els tres primers mesos de la rehabilitació en el cas de les persones amb resta visual, i com a mínim cinc mesos en les persones amb ceguesa. Aquesta atenció té com a objectiu que l'individu s'adapti a la seva nova situació. A més, no és un suport especialitzat necessari al llarg de tota la vida, sinó en una època determinada per tal d'adaptar-se. És per això que conceptualment s'ha cregut més adequat assignar aquest cost al capítol destinat a l'adaptació d'habitatge i al suport formatiu i de manteniment. El primer concepte de cost engloba les despeses necessàries perquè la persona amb una discapacitat visual s'adapti a la seva pròpia llar atesa la nova situació en cas de ceguesa sobrevinguda, i el segon concepte de cost inclou aquell suport donat per especialistes per afavorir aquesta adaptació.

b) Estimació del preu per hora

El guany mitjà per al personal de suport especialitzat, establert sobre la base del cost per hora publicat per l'INE per a la categoria professional "Professions associades a una titulació de 1r cicle universitari i semblants"²⁰ a Catalunya, és de 12,06 euros per hora. Per ajustar aquest preu/hora a un import al més realista possible se li ha afegit la variació de l'IPC a la província de Barcelona²¹ des d'octubre de 2002 fins a octubre de 2005, de manera que s'obté un preu per hora de 13,48 euros per al suport especialitzat.

Tot i ser un import justificat, a la pràctica és molt baix. El Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona fixa per a l'any 2005 en 29 euros l'assistència domiciliària diürna per hora. El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya fixa en 42,18 euros l'hora de consulta d'orientació o tractament individual. El Col·legi de Fisioterapeutes ha determinat el preu mínim per hora en 10,81 euros. Finalment el Col·legi

18. Consulteu el capítol 4.2: "Definició dels diferents perfils".

19. Cal considerar que el 13 de gener de 2006 s'aprova el Projecte de Llei que converteix els llenguatges de signes espanyol i català en oficials, i la despesa de traducció en els àmbits oficials de la vida queda assumida per l'Estat.

20. Font: INE. *Encuesta de estructura salarial 2002*

21. Font: INE. *Variación del IPC del año 2002 al 2005*.

Figura 5. Resum dels perfils de persones amb discapacitat que necessiten atenció especialitzada

Tipus de discapacitat	Aplicat a	Hores i especialista
Física	Grup 2	1 hora cada dos dies de fisioteràpia
	Grup 3	1 hora cada dos dies de cures d'infermeria
Psíquica	Grup B	1 hora setmanal de logopèdia, terapeutes, etc. i altres serveis al llarg de la vida
	Grup C	
Auditiva	Llenguatge oral	Estimació: 10 hores mensuals de traducció a llenguatge de signes o de transcripció
	Llenguatge de signes	

de Logopedes de Catalunya fixa com a preus orientatius de referència per a l'any 2005-2006 els 28 euros per a les sessions setmanals de 45 minuts. Així doncs, si fem la mitjana dels diferents valors es pot constatar que aquest preu per hora s'ha d'incrementar fins a 26,56 euros. D'altra banda, els serveis de traducció de llenguatge de signes i de transcripció suposen una despesa superior: el cost per hora²² és de 40 euros.

Per tant, podem resumir el cost de l'atenció especialitzada en relació amb els diversos grups de discapacitació a la taula 4.

Per finalitzar aquest capítol, resumim els costos identificats fins al moment en relació amb l'atenció personal que hauria de rebre cada perfil determinat (taula 5).

Taula 4. Costos d'atenció especialitzada segons el perfil de la discapacitat (2006)

Discapacitat física	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Atenció especialitzada (€/h)	26,56	26,56	26,56
Fisioteràpia (h/dia)	0,00	0,50	0,50
Cost anual (€)	0,00	4.847,20	4.847,20
Atenció infermera (€/mes)	26,56	26,56	26,56
Cost mitjà anual (€)	318,72	318,72	318,72
Cost mitjà total anual (€)	318,72	5.165,92	5.165,92
Discapacitat intel·lectual	Grup A	Grup B	Grup C
Atenció especialitzada (€/h) (logopèdia, psicoteràpia, etc.)	26,56	26,56	26,56
Hores/setmana	1	1	1
Cost mitjà total anual (€)	1.381,12	1.381,12	1.381,12
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	Llenguatge de signes	
Traducció del llenguatge de signes o transcripció (€/h)	40	40	
Hores/mes	10	10	
Cost mitjà total anual (€)	4.800	4.800	

Taula 5. Resum dels costos d'atenció especialitzada i per desenvolupar les activitats de la vida diària (AVD) (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Per a les AVD			Atenció Especialitzada
		Necessitat considerable	Necessitat intensa	Necessitat molt intensa	
Discapacitat física	Grup 1	3.876			319
	Grup 2		7.752		5.166
	Grup 3			12.920	5.166
Discapacitat intel·lectual	Grup A	3.876			1.381
	Grup B		7.752		1.381
	Grup C			12.920	1.381
Discapacitat visual	Parcial				
	Total	3.876			
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral				4.800
	Llenguatge de signes				4.800
Malaltia mental	Grup X	3.876			
	Grup Y		7.752		
	Grup Z			12.920	

22. Font: IMD i ACAPPS, tot i que depèn del tipus de conveni, l'hora en què es presta el servei, etc.

En euros.
AVD: activitats de la vida diària.

5.2 Costos addicionals vinculats a la discapacitat

Com a costos addicionals vinculats a la discapacitat entenem tots aquells costos relatius a elements bàsics que permeten el desenvolupament de la vida amb una qualitat mínima. Els costos identificats s'han agrupat en quatre grups: habitatge, béns o serveis, desplaçaments i suport formatiu i de manteniment. Cal considerar que, per la impossibilitat de desenvolupar un estudi concret per a cada cas, els costos trobats són en tot moment costos mitjans, aproximacions del que en realitat suposen per a les persones amb discapacitat.

5.2.1 Habitatge

El corresponent a l'habitatge és un cost del qual s'han de fer càrrec alguns perfils de persones amb discapacitat. En concret, és un cost que s'aplica a les persones amb discapacitat física, discapacitat auditiva i discapacitat visual. El cost no serà el mateix per a cada perfil perquè les necessitats de cada grup són diferents i, conseqüentment, també ho seran les adaptacions (figura 6).

Per a les persones amb **discapacitat física**, cal considerar que els costos en relació amb l'habitatge variaran molt en funció de si prèviament aquest tenia un disseny accessible o no. Quan els habitatges no tenen un disseny accessible previ i no disposen de prou metres quadrats cal, fins i tot, canviar d'habitatge, amb el consegüent increment de cost a causa de la situació actual dels preus dels béns immobles.

Segons diferents experts i estudis consultats, podem concloure que si l'habitatge disposa de menys de seixanta metres quadrats l'adaptació de l'habitatge no és possible i cal traslladar-se a un altre de més gran.²³ El cost que suposa fer un habitatge accessible des d'un primer moment és tan poc significatiu, com a màxim d'un 5%,²⁴ que s'ha considerat el cost de l'habitatge tan sols com aquella despesa que cal fer quan la discapacitat ve sobrevinguda, a fi d'adaptar l'habitatge habitual si no es pot optar, per diferents motius, a un pis adaptat.

Una adaptació d'habitatge implica uns costos ben variats segons les necessitats de cada persona. És possible, però, fer una agrupació mitjana de les diferents adaptacions que caldria fer. D'altra banda, cal tenir en compte que aquestes adaptacions s'han d'entendre com una inversió i, com a tals, són amortitzables al llarg de cert espai temporal.

Les persones amb discapacitat física requereixen unes adaptacions mínimes a la llar que inclouen normalment els punts següents: instal·lació d'una rampa al portal, adaptació dels banys, la cuina i de la zona de circulació, i una instal·lació domòtica bàsica.

En l'Ordenança reguladora de l'urbanisme del Pla general metropolità de 1974 ja es plantejava l'accessibilitat a Barcelona, i des de l'any 1991 la llei obliga a instal·lar ascensors. En concret, el 65%²⁵ dels habitatges a la ciutat disposaven d'ascensor l'any 2001. El cost de la instal·lació d'un ascensor en un edifici és de prop de 30.000 euros, però a causa de l'elevat nombre d'edificis amb ascensor²⁶ i al fet que és un cost que s'aplicaria a tota la comunitat, s'ha optat per no afegir-lo com a cost propi de les persones amb discapacitat. L'import corresponent a la instal·lació d'una rampa és de 5.000

23. Aquest estudi no ha previst el cost del canvi d'habitatge i s'ha centrat en la seva rehabilitació, ja que es desconeix el percentatge de casos en què es dona aquesta situació.

24. Font: Fernando Alonso López. *La accesibilidad en la vivienda como valor social: costes y beneficios de la eliminación de las barreras*. Universitat Autònoma de Barcelona. Institut Universitari d'Estudis Europeus.

25. Font: *Cens de població i habitatges, 2001*. Instituto Nacional de Estadística. Institut d'Estadística de Catalunya.

26. S'ha de tenir en consideració que no tots els ascensors existents són útils per a persones amb cadira de rodes, però es desconeix el percentatge que aquests representen.

Figura 6. Aplicació dels costos d'adaptació de l'habitatge segons el tipus de discapacitat

Tipus de discapacitat	S'aplica aquest cost?
Física	Sí
Intel·lectual	No
Visual	Sí
Auditiva	Sí
Malaltia mental	No

euros. En relació amb el bany i cuina, ja que s'ha suposat que es reformen totalment, el cost mitjà és de 8.000 euros. Si també cal reformar les zones de circulació, una obra típica als edificis de la dècada de 1960, el cost estimat és de 3.000 euros. Finalment, la instal·lació domòtica senzilla s'estima en uns 6.000 euros de mitjana. Així doncs, el cost mitjà aproximat de l'adaptació de l'habitatge és de 22.000 euros. Si hi apliquem una amortització a trenta anys s'obté un cost anual de 733 euros (taula 6).

Les persones amb **discapacitat auditiva** necessiten també adaptacions a la llar. A més del problema del cost, aquestes persones també es troben amb la problemàtica del dèficit d'empreses instal·ladores d'aquestes ajudes per a l'habitatge. Els elements bàsics que s'haurien d'instal·lar són: un avisador de porta, una alarma antiincendis de flaix o vibracions, una adaptació de l'interfon a videoporter i un bucle magnètic per a la llar. Això suposa 1.989 euros, que si hi apliquem una amortització a deu anys es redueixen a 199 euros anuals (taula 7).

Les persones amb **discapacitat visual** no requereixen adaptacions en si a la llar. No obstant això, en cas de ceguesa sobrevinguda per adaptar-se a la nova situació cal un curs d'adaptació a la llar. Aquest curs es pot realitzar bé a casa de la persona amb ceguesa o bé en una residència especialitzada com les que ofereix l'ONCE. S'ha considerat aquest cost com una adaptació de la persona a l'habitatge. Per calcular-lo s'ha pres el cost mitjà de 1.200 euros mensuals corresponent a l'estada en una residència. Si tenim en compte que l'estada a la residència ha de ser de tres mesos, obtenim una xifra de 3.600 euros. Amortitzada a trenta anys, obtenim un cost mitjà final anual de 120 euros (taules 8 i 9).

Taula 6. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat física (2006)

Concepte	Cost
Rampa al portal	5.000
Bany i cuina	8.000
Zona de circulació	3.000
Instal·lació domòtica senzilla	6.000
Cost mitjà total	22.000
Amortització (anys)	30
Cost mitjà anual	733

En euros.

Taula 7. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat auditiva (2006)

Concepte	Cost
Avisador de porta	68
Alarma antiincendis de flaix	1.151
Adaptació de l'interfon o videoporter	601
Bucle magnètic per a la llar	169
Cost mitjà total	1.989
Amortització (anys)	10
Cost mitjà anual	199

En euros.

Taula 8. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat visual (2006)

Concepte	Cost
Cost mensual de la residència	1.200
Temps d'estada a la residència de l'ONCE (mesos)	3
Cost total	3.600
Amortització (anys)	30
Cost mitjà anual	120

En euros.

Taula 9. Resum dels costos d'adaptació de l'habitatge segons els perfils de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Cost
Discapacitat física	Grup 1	733
	Grup 2	733
	Grup 3	733
Discapacitat intel·lectual	Grup A	–
	Grup B	–
	Grup C	–
Discapacitat visual	Parcial	120
	Total	120
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	199
	Llenguatge de signes	199
Malaltia mental	Grup X	–
	Grup Y	–
	Grup Z	–

En euros.

5.2.2 Béns i serveis

En aquest punt s'analitza la implicació econòmica que tenen els diversos béns i serveis existents en els diferents col·lectius, i s'han estructurat en els blocs principals següents: ajudes tècniques, informàtica adaptada, material ortopèdic, roba, higiene i cura personal, energia, oci i teleassistència (figura 7).

Ajudes tècniques

Segons l'Organització Internacional de Normalització,²⁷ les ajudes tècniques són productes, instruments, equips o sistemes tècnics utilitzats per una persona amb discapacitat, fabricats especialment o disponibles al mercat, per preveure, compensar, mitigar o neutralitzar una deficiència, discapacitat o minusvalidesa.

Després de les investigacions realitzades s'ha determinat que les ajudes tècniques són necessàries per a persones amb discapacitat física, amb discapacitat auditiva i visual. S'han establert lots mitjans amb l'ajuda d'experts del Sírius²⁸ i de l'Institut Guttmann,²⁹ així com de l'ONCE.³⁰

Les ajudes tècniques per a persones amb **discapacitat física** engloben conceptes diversos: dormitori, higiene personal, transferències, mobilitat, posicionament, accessibilitat i d'altres. La informàtica també és un concepte que pertany als ajuts tècnics, però no s'ha considerat en aquest apartat perquè per la seva importància i complexitat s'ha cregut més adequat estudiar-la com un tema a part.

Els costos relatius a dormitori, higiene personal, transferències, mobilitat, posicionament, accessibilitat i d'altres s'han obtingut a partir del catàleg de referència de les prestacions PUA³¹ de l'any 2005, que equivalen aproximadament a un 80% del cost actual mitjà de mercat. Per tant, per obtenir un cost més real s'ha afegit un 20% més sobre aquest preu.

Figura 7. Perfils als quals s'apliquen costos de béns i serveis

Tipus de discapacitat	Ajudes tècniques	Informàtica adaptada	Material ortopèdic	Roba	Higiene i cura personal	Energia	Oci	Tele-assistència
Física	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Intel·lectual	No	No	No	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
Visual	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí
Auditiva	Sí	No	Sí	No	No	Sí	Sí	Sí
Malaltia mental	No	No	No	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí

27. International Organization for Standardization, ISO.

28. El Sírius és un servei del Departament de Benestar i Família adscrit a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials. Té com a objectiu potenciar l'autonomia personal, millorar l'accessibilitat i afavorir la integració social de les persones amb discapacitat.

29. L'Institut Guttmann és l'hospital de referència a Catalunya per al tractament medicoquirúrgic i la rehabilitació integral de les persones amb lesió medul·lar, dany cerebral o una altra gran discapacitat física d'origen neurològic.

30. L'ONCE és una corporació sense ànim de lucre amb la missió de millorar la qualitat de vida de les persones cegues i deficients visuals de tot Espanya. És una institució de caràcter social, democràtic i solidària amb persones afectades per altres discapacitats.

31. PUA: Programa d'ajudes d'atenció social a persones amb discapacitat.

Si s'aplica l'amortització corresponent per a cada cas, el resum dels costos anuals corresponents a aquestes persones són els següents: a les persones amb discapacitat física del grup 1 els correspon un cost anual de 476 euros; a les persones del grup 2, 695 euros, i a l'últim grup, 1.263 euros.

La taula 10 indica, per a cada perfil i concepte,³² quines ajudes tècniques corresponen i el seu cost mitjà.

Taula 10. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat física segons els perfils de discapacitat (2006)

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Dormitori			
Llit articulad	450,76	450,76	450,76
Carro elevador de llit	No	563,45	563,45
Matalàs antiescares	225,38	225,38	225,38
Baranes de llit	No	195,33	195,33
Matalàs lateralitzador	No	No	3.000,00
Cost mitjà total	676,14	1.434,91	4.209,54
Higiene personal			
Fusta de banyera	60,10	60,10	No
Seient giratori de banyera	262,94	262,94	262,94
Seient elevador de banyera	901,51	No	No
Barres de paret	112,69	112,69	No
Cadira dutxa-vàter	No	No	488,33
Seient abatible de dutxa	187,81	187,81	187,81
Alçavàter	75,13	75,13	No
Barra abatible	135,23	No	No
Alçavàter amb recolzabraços	187,81	187,81	187,81
Plataforma abatible de dutxa	No	No	488,33
Hamaca per a la banyera	No	No	420,71
Reductor de seient amb subjeccions	No	No	187,81
Vàter-bidet	525,21	525,21	525,21
Sistema de banyera al llit	No	No	525,21
Respatller de vàter amb suports laterals de tronc	No	450,76	450,76
Estris per a AVD	No	750,00	No
Cost mitjà total	1.395,73	2.276,27	2.701,67
Transferències			
Grua	No	No	1.126,90
Trapezi	105,18	No	No
Taula de transferències	67,61	67,61	No
Disc giratori	No	75,13	75,13
Ajuda per a trasllat	No a	1.126,90	1.126,90
Arnès per a grua	No	No	187,50
Disc giratori amb recolzament de tronc	No	No	375,00
Cost mitjà total	172,79	423,21	578,29
Mobilitat			
Cadira lleugera	826,39	826,39	No
Cost mitjà total	826,39	826,39	0,00
Posicionament			
Respatller per a persones tetraplègiques	No	488,33	488,33
Cadira d'interior de posicionament	No	No	751,26
Falca de posicionament	No	No	300,50
Coixí per a aixecar-se	187,50	No	No
Cost mitjà total	187,50	488,33	1.014,21

.../...

32. Per trobar el cost mitjà per concepte i perfil ha estat necessari fer lots mitjans, raó per la qual hi ha casos en què s'han sumat els conceptes que apareixen aquí fent mitjanes. Basat en informació obtinguda del Sírius.

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Accessibilitat			
Cadira per pujar i baixar escales	225,38	225,38	No
Rampes manuals portàtils	375,64	375,64	No
Aparell pujuescales portàtil	No	No	3.756,33
Automatisme de portes	901,51	901,51	No
Cost mitjà total	1.502,53	1.502,53	3.756,33
Altres			
Adaptacions per al joc i el lleure	No	No	375,00
Cost mitjà total	0,00	0,00	375,00
Total			
Cost mitjà total de les ajudes tècniques	4.761,06	6.951,63	12.635,02
Amortització (anys)	10	10	10
Cost mitjà total anual	476,11	695,16	1.263,50

En euros.

AVD: activitats de la vida diària.

Les persones amb **discapacitat visual** també necessiten ajuts tècnics. Aquests es divideixen entre ajuts tècnics per a la vida diària, ajuts tècnics visuals i ajuts tècnics per a la mobilitat.

Cal destacar que els primers comprenen totes les persones amb discapacitat visual, mentre que els segons són per a aquelles persones que tenen resta visual i les terceres corresponen a les persones amb ceguesa total.

Finalment, si s'aplica l'amortització corresponent a cada cas, s'obté un cost mitjà total anual per als conceptes d'ajuts tècnics (excepte informàtica) de 550 euros per a les persones amb resta visual i 2.920 euros per a les persones amb ceguesa total.

El desglossament d'aquests imports es detalla a la taula 11.

Les persones amb **discapacitat auditiva** també necessiten ajudes tècniques per cobrir aquells aspectes de la vida diària que es basen en el so. Les solucions que apareixen són la substitució d'aquest avisador per sistemes de flaix o llum, i són iguals per a ambdós grups. Així doncs, el cost mitjà anual que s'obté és de 274 euros per a cadascun. Els principals conceptes que es consideren són a la taula 12.

Taula 11. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat visual segons els perfils de discapacitat (2006)

	Resta visual	Ceguesa total
Mobilitat		
Gos pigall	No	2.500
Bastons	No	120
Cost mitjà total anual		2.620
Ajudes òptiques		
Diversos (ulleres, ullera de llarga vista, lupa, telescopi, etc.)		No
Cost mitjà total anual	250	0
Vida diària		
Diversos (rellotge, despertador, bàscula, mòbil, jocs, etc.)		
Cost mitjà total anual	300	300
Cost mitjà total anual	550	2.920

En euros.

Taula 12. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat auditiva segons els perfils de discapacitat (2006)

	Llenguatge oral	Llenguatge de signes
Dispositiu telefònic de text	451	451
Fax	225	225
Detector de plor	90	90
Receptor de senyals acústics	156	156
Bucle inductiu per a mòbils	144	144
Telèfon amb amplificació	150	150
Despertador vibrador	68	68
Avisador de telèfon	88	88
Cost mitjà total	1.371	1.371
Amortització (anys)	5	5
Cost mitjà total anual	274	274

En euros.

Informàtica adaptada

Aquest apartat engloba elements que faciliten l'ús d'aparells informàtics en totes les seves vessants, des d'eines informàtiques fins a altres sistemes per a la comunicació. Aquests costos s'han establert amb experts de l'àrea de comunicació, tant de Sírius com de l'ONCE. S'hi consideren tant persones amb discapacitat física com amb discapacitat visual.

Les persones amb **discapacitat física** necessiten adaptacions sobretot pel que fa als grups 2 i 3. A més d'adaptacions informàtiques, el tercer grup necessitarà ajuts per a la comunicació, ja que l'ús d'aparells informàtics pot facilitar la comunicació d'aquestes persones.

Així doncs, el cost mitjà total que s'ha definit per a les persones del grup 1 ha estat de 1.630,24 euros, de 7.359 euros per al grup 2 i de 11.133 euros per al grup 3. Si es considera que aquests aparells s'amortitzen en deu anys, s'obté que el cost anual per a les persones del grup 1 és de 163 euros anuals, de 735 euros per a les persones del grup 2 i de 1.113 euros per a les persones del grup 3.

La taula 13 mostra els aparells d'informàtica adaptada i de comunicació que s'han tingut en compte per a les persones amb discapacitat física.

Les persones amb **discapacitat intel·lectual** no tenen necessitat de programes informàtics específics però sí que els cal que l'entorn sigui accessible. És a dir, per tal de facilitar la comprensió dels continguts en general, els textos i les pàgines web han de ser accessibles. És per això que no s'ha determinat cap cost, ja que l'accessibilitat informàtica depèn en general de mètodes d'escriptura, organització, etc. que facilitin la comprensió, i això va a càrrec del titular de la pàgina web, el programa, etc.

La informàtica adaptada també és necessària per a les persones amb **discapacitat visual**, totalment cegues o parcialment, que han de disposar d'adaptacions de programari i maquinari per fer servir aquesta eina. Així doncs, el cost anual que s'ha estimat per a les persones amb discapacitat visual és de 615 euros, i de 1.160 euros per a les persones totalment cegues.

En concret, les principals adaptacions per a les persones amb discapacitat visual es detallen a taula 14.

Material ortopèdic

El material ortopèdic és aquell que procura tractament a les afeccions de l'esquelet, articulacions, aparell locomotor... És una partida que sobretot afecta persones amb discapacitat física i discapacitat auditiva.

Tot i que hi ha certs aparells pagats per la Seguretat Social, les persones que necessiten aquest material habitualment s'han de fer càrrec d'un cost extra, atribuïble a un desgast més ràpid que el previst oficialment o bé al desig d'obtenir un producte més adequat a les seves necessitats i, previsiblement, més car que el subvencionat per la Seguretat Social.

Taula 13. Cost dels aparells d'informàtica adaptada i comunicació per a les persones amb discapacitat física (2006)

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Faristol		75,13	75,13
Escàner	105,18	105,18	105,18
Ordinador	1.051,78	1.051,78	1.051,78
Impressora	187,81	187,81	187,81
Guia de disquets	60,10	60,10	60,10
Cobertor de teclat		90,15	90,15
Caixa de connexions		37,56	37,56
Emulador de ratolí		255,43	255,43
Accés alternatiu a PC		300,50	300,50
Reconeixement de veu		135,23	
Síntesi de veu			1.352,28
Mòdem	225,38	225,38	225,38
Programa de símbols i text			601,01
Processador de textos amb veu			75,13
Tauleta sensible		751,26	751,26
Licorni		90,15	90,15
Commutador		75,13	75,13
Senyalitzador làser		240,40	240,40
Apuntador lluminós		150,25	150,25
Passapàgines electrònic		2.554,30	2.554,30
Comunicador de baixa autonomia			751,26
Comunicador d'alta autonomia			3.005,06
Sistema de muntatge a la cadira		338,08	338,08
Avisador		135,23	135,23
Teclat alternatiu		500,00	500,00
Cost mitjà total	1.630,24	7.359,01	11.133,53
Amortització (anys)	10	10	10
Cost mitjà anual	163,02	735,90	1113,35

En euros.

Taula 14. Cost de les ajudes necessàries per a les persones amb discapacitat visual (2006)

	Resta visual	Ceguesa total
Línia Braille	No	600
Programari de veu (JAWS)	No	70
Ordinador	No	250
Escàner sintetitzador de veu (POET)	No	240
Zoom-text	140	
Pantalles 21" TFT	75	
Ordinador	250	
Lupa-televisió	150	
Cost mitjà total anual	615	1.160

En euros.

En l'àmbit de les persones amb **discapacitat física**, aquest punt afecta sobretot les cadires de rodes (que contribueixen a portar una vida activa). La Seguretat Social proporciona cadires de rodes semilleugeres, i aquestes persones han de pagar la diferència per obtenir una cadira de rodes lleugera o una cadira elèctrica que els permeti més mobilitat. Per als casos més greus, les cadires proporcio-

nades per la Seguretat Social són, segons diversos experts consultats, bastant adequades. A més, per a cada material ortopèdic prescrit per metges de la Seguretat Social, tot i ser gratuït, les persones s'han de fer càrrec dels primers 30 euros. Per estimar el cost extra que tenen aquestes persones en l'àmbit de l'ortopèdia, i segons l'opinió d'experts, s'ha determinat que es necessita de mitjana anual dues peces ortopèdiques per al grup 1 i quatre per als grups 2 i 3.

Per tant, el cost mitjà anual que han de suportar les persones amb discapacitat física en relació amb el material ortopèdic és el que s'especifica a la taula 15.

La despesa en material ortopèdic també afecta persones amb **discapacitat auditiva** del grup "Llenguatge oral", que tenen els audiòfons pagats per la Seguretat Social fins als 16 anys però no a partir d'aquesta edat. Per tant, a partir de les xifres de les ajudes PUA s'ha fixat un cost de 533 euros anuals, considerant que dos audiòfons valen 1.600 euros i que tenen una vida útil de tres anys (taula 16).

Taula 15. Costos del material ortopèdic per a persones amb discapacitat física (2006)

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Cadira de rodes lleugera/elèctrica	2.000	2.000	No
Aparells ortopèdics	60	120	120
Cost mitjà total	2.060	2.120	120
Amortització (anys)	3	3	3
Cost mitjà total anual	687	707	40

En euros.

Taula 16. Costos del material ortopèdic per a persones amb discapacitat auditiva (2006)

	Llenguatge oral	Llenguatge de signes
Audiòfons	1.600	No
Cost mitjà total	1.600	
Amortització (anys)	3	
Cost mitjà total anual	533	

En euros.

Roba

La major despesa que cal atendre en aquest bé es determina, en primer lloc, per les necessitats específiques que tenen les persones amb alguna discapacitat a l'hora de dur peces amb un patronatge concret, i d'altra banda, per un major ús o desgast. Aquesta partida afecta sobretot les persones amb discapacitat física perquè requereixen roba feta a mida, que es trenca més per culpa de l'ortopèdia i també pot haver-hi més necessitat de volum per incontinència o vessament de begudes o menjar. També afecta persones amb discapacitat visual, perquè la roba acostuma a patir més enganxades i a trencar-se més, a part d'embrutar-se amb més freqüència. Finalment, també afecta les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i malaltia mental del grup Z, ja que els cal més roba a causa del desgast per possible incontinència o més embrutiment.

Per determinar aquest cost, s'ha partit de l'estudi de la Universitat de Loughborough,³³ s'ha traduït el cost inicial estimat en lliures a euros i s'hi ha aplicat un índex que equipara el cistell de consum anglès a l'espanyol.

Els resultats obtinguts han estat els següents: per a les persones amb discapacitat física del grup 1 correspon una despesa anual de 440,44 euros; per al grup 2, una despesa de 504,48 euros, i per al grup 3, una despesa de 807,16 euros. Per a les persones amb discapacitat visual, les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i les persones amb malaltia mental del grup Z, la despesa anual és de 641,70 euros.

33. Font: *Disabled people's costs of living*. University of Loughborough, 2004.

Higiene i cura personal

La despesa en higiene i cura personal afecta majoritàriament persones amb **discapacitat física, intel·lectual i malaltia mental**. Per a aquests dos últims grups però, després de les entrevistes amb representants d'associacions i familiars, s'ha determinat aplicar-lo només als grups C i Z. Aquesta despesa es basa principalment en necessitats de productes per a la incontinència.

El càlcul d'aquest cost s'ha fixat a partir de la traducció de l'estudi de la Universitat de Loughborough a euros i l'adaptació al cistell de consum espanyol.

Això significa que les persones amb discapacitat física suporten un cost de 557 euros anuals per al grup 1, als components del grup 2 els correspon un cost de 563 euros, i a les persones components del grup 3 un cost de 576 euros anuals. A les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i malaltia mental del grup Z, els correspon un cost mitjà anual de 500 euros.

Energia

Segons les entrevistes realitzades a persones amb discapacitat i l'anàlisi de fonts secundàries, s'ha determinat que les persones amb discapacitat tenen més despesa en energia. Aquest ítem inclou la corresponent a electricitat i gas, tant perquè són més hores a la llar i necessiten estar a una temperatura adequada com perquè han de fer servir més els aparells elèctrics i electrònics (rentavaixelles, rentadora, etc.). També es té en compte l'increment en la despesa per la càrrega de bateries, sobretot de cadires de rodes elèctriques, càrrega dels audiòfons, etc.

Aquest cost s'ha basat en l'estudi de la Universitat de Loughborough, al qual s'ha aplicat l'índex del cistell de consum espanyol i s'ha traduït a euros. S'obté un cost mitjà anual de 630 euros per a les persones amb discapacitat en general, sense fer distincions entre els grups.

Oci

Les persones amb discapacitat física, intel·lectual, visual, auditiva i malaltia mental tenen una despesa superior en oci pel fet que s'han d'allotjar en hotels adaptats, han de dur acompanyants, compren llibres i vídeos adaptats, etc.

Per determinar el cost, s'ha traduït a euros i s'ha aplicat l'índex del cistell de consum als resultats de l'estudi de la Universitat de Loughborough.

El cost per a les persones amb discapacitat física del grup 1 i del grup 2 és de 719 euros, i de 1.490 euros per al grup 3. D'altra banda, a les persones amb discapacitat auditiva els correspon un cost de 713 euros anuals, i a les persones amb discapacitat visual els pertoca un cost de 921 euros anuals. Per a les persones amb malaltia mental i amb discapacitat intel·lectual s'han extrapolat els resultats obtinguts per a les persones amb discapacitat visual perquè també requereixen un acompanyant personal. Per tant, a aquestes persones també els correspon un cost de 921 euros extres anuals.

Teleassistència

Dins de l'apartat de béns i serveis també s'ha volgut analitzar el cost que han de suportar les persones amb discapacitat sobretot en relació amb el servei de teleassistència.³⁴

El servei de teleassistència permet atendre persones grans i/o persones amb discapacitat en situacions d'urgència, les 24 hores del dia, tots els dies de l'any. Té com a finalitat que puguin continuar vivint al seu domicili sense sentir-se aïllades i en les millors condicions possibles.

Consisteix en la instal·lació d'un aparell molt senzill a l'habitatge de l'usuari que es connecta, mitjançant la línia telefònica, a una central receptora prement tan sols un botó. La trucada és atesa per professionals especialitzats, els quals activen el recurs d'urgència més adient a la situació: desplaçar una unitat mòbil, localitzar els familiars o persones de contacte, activar altres serveis d'urgències com el 061, els Bombers, etc. Hi ha dues modalitats: el servei bàsic, amb el qual l'usuari avisa quan no està bé, i el servei ampliat, amb el qual l'usuari ha d'avisar al matí i a la nit per tal que no salti l'alarma.

34. Font: *Donant Pas*. Full informatiu núm. 50, 2005, IMD.

Aquest servei el pot sol·licitar qualsevol persona, però està destinat preferentment a persones de més de 65 anys o bé amb certificat de reconeixement de discapacitat i que visquin soles o passin soles un nombre d'hores elevat. Han de residir a la província de Barcelona, disposar de línia telefònica, i han de tenir capacitat mental i cognitiva per poder utilitzar-lo correctament.

Els preus per a la utilització d'aquest avisador són els següents:

Per a l'opció de lloguer:

- Dipòsit, que es pot retirar sis mesos després de l'alta si llavors es dona de baixa: 77,26 euros
- Quota d'instal·lació: 60,70 euros
- Quota mensual d'assistència i lloguer (servei bàsic): 23,57 euros
- Quota mensual d'assistència i lloguer (servei ampliat): 43,08 euros

Per a l'opció de compra:

- Preu de l'equip: 320,66 euros
- Quota d'instal·lació: 60,70 euros
- Quota mensual d'assistència (servei bàsic): 13,34 euros
- Quota mensual d'assistència (servei ampliat): 32,85 euros

Per tant, si es considera el cost que representa l'adquisició d'aquest aparell en l'opció de compra i amb una amortització a deu anys, es pot determinar que el cost del servei bàsic és de 198 euros l'any i de 432 euros pel servei ampliat (taules 17 i 18).

Taula 17. Costos del servei de teleassistència (2006)

	Cost bàsic	Cost ampliat	Anys
Compra de l'equip	320,66	320,66	
Instal·lació	60,7	60,7	
Quota mensual del servei bàsic	13,34		
Quota mensual del servei ampliat		32,85	
Amortització de l'equip i la instal·lació (anys)			10
Cost mitjà anual (quota mensual més amortització)	198,22	432,34	

En euros.

Taula 18. Resum dels costos addicionals en béns i serveis de la vida diària de la persona amb discapacitat segons el perfil de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Béns i serveis							Tele-assistència
		Ajudes tècniques	Informàtica adaptada	Ortopèdia	Roba	Higiene i cura	Energia	Oci	
Física	Grup 1	476	163	687	440	557	630	719	198
	Grup 2	695	736	707	504	563	630	719	432
	Grup 3	1.264	1.113	40	807	576	630	1.490	432
Intel·lectual	Grup A						630	921	198
	Grup B						630	921	432
	Grup C				642	500	630	921	432
Visual	Parcial	550	615		642		630	921	198
	Total	2.920	1.160		642		630	921	198
Auditiva	Llenguatge oral	274		533			630	713	198
	Llenguatge de signes	274					630	713	198
Malaltia mental	Grup X						630	921	198
	Grup Y						630	921	432
	Grup Z				642	500	630	921	432

En euros.

5.2.3 Desplaçaments

El model de transport públic de la ciutat de Barcelona pretén donar resposta a les necessitats de desplaçament de totes les ciutadanes i ciutadans. Tot i així, es reconeix que hi ha una sèrie de situacions, bé siguin de caràcter personal o d'infraestructures, que dificulten aquesta mobilitat. Per aquesta raó l'Ajuntament disposa d'un servei de transport complementari al servei regular per donar resposta a aquestes necessitats. Aquest servei és el Servei Públic de Transport Especial per a persones amb mobilitat reduïda, més conegut amb el nom "Porta a porta". Actualment es disposa d'un conjunt de recursos format per 19 microbusos i 39 taxis adaptats, amb els quals s'atenen les diferents demandes de serveis.

Malgrat això hi ha uns costos extres que han d'atendre les persones amb discapacitat en relació amb l'àmbit de la mobilitat, entesa com la suma de desplaçaments que fan els ciutadans i ciutadanes per accedir al lloc de treball, béns i serveis necessaris per al seu quefer quotidià. Afecten principalment tres àmbits: en primer lloc, l'ús de transport adaptat, ja sigui privat o no; en segon lloc, l'acompanyament per una altra persona, i finalment el temps extra necessari per als desplaçaments.

D'una banda, el cost del transport adaptat fa referència a l'ús de taxis adaptats. Aquests tenen el mateix cost de carrera que un taxi habitual, però el greuge radica en el fet que moltes persones amb discapacitat no poden utilitzar cap altre mitjà de transport que no sigui aquest. A més, s'ha de considerar el baix nombre de taxis adaptats que encara hi ha avui dia.³⁵ Aquesta mancança fa que el temps d'espera sigui molt elevat i incert en molts casos. Malgrat això, aquest cost no es pot calcular en euros a causa de la poca investigació existent fins al moment en aquest àmbit.

D'altra banda, el cost del transport adaptat també es refereix a l'adaptació del vehicle particular per poder desplaçar-se, ja sigui com a conductor o com a passatger. S'ha calculat el cost mitjà d'adaptació d'un vehicle per a persones amb discapacitat física en 2.648 euros anuals per a les persones del grup 1, 3.374 euros anuals per al grup 2, i finalment 4.245 euros anuals per al grup 3.

Taula 19. Costos d'adaptació d'un vehicle per a persones amb discapacitat física (2006)

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Reconversió del permís conduir	420,70	420,70	420,70
Obtenció del permís de conduir	901,52	901,52	901,52
Adquisició del vehicle	12.771,50	12.771,50	12.771,50
Embragatge	1.803,04	1.803,04	1.803,04
Fre autoblocant	601,02	601,02	601,02
Accelerador electrònic	2.283,84	2.283,84	2.283,84
Inversor de pedal	300,50	300,50	300,50
Cinturó de seguretat	96,16	96,16	96,16
Fre d'estacionament elèctric	2.000,00	2.000,00	2.000,00
Inversor de palanca de fre d'estacionament	640,00	640,00	640,00
Accelerador i fre per a tetraplegia		6.000,00	6.000,00
Adaptador de volant	120	120	120
Suplement de pedals	302,00	302,00	302,00
Inversor de llum	800,00	800,00	800,00
Telecomandament per a les funcions de conducció	2.000,00	2.000,00	2.000,00
Altres adaptacions	300,00	300,00	300,00
Plataforma per a furgoneta			5.409,10
Anclatges			1.141,92
Elevador de persones per a cotxe		2.400,00	2.400,00
Base giratòria per al seient	1.141,92		
Rampa manual fixa al terra			2.163,64
Cost mitjà total	26.482,20	33.740,28	42.454,94
Amortització (anys)	10	10	10
Cost mitjà total anual	2.648,22	3.374,03	4.245,49

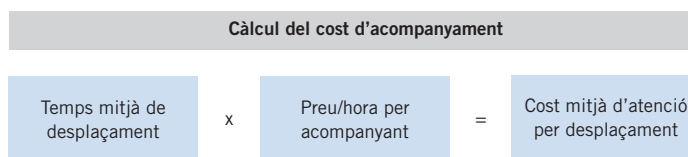
En euros.

35. Font: Institut Metropolità del Taxi. El desembre de 2003 hi havia 39 unitats de taxi adaptades a la zona metropolitana.

En segon lloc hi ha el cost d'acompanyament, que fa referència al fet que en certs casos algunes persones amb discapacitat han d'ésser acompanyades per una altra persona en els seus desplaçaments. Segons la segmentació realitzada es pot determinar que les persones amb necessitat d'acompanyament són les següents:

- Persones amb discapacitat física dels grups 2 i 3
- Persones amb discapacitat intel·lectual dels grups B i C
- Persones amb discapacitat visual total
- Persones amb malaltia mental dels grups Y i Z

Per calcular aquest cost cal, d'una banda, determinar el temps mitjà de desplaçament, i de l'altra fixar el cost mitjà per hora per acompanyant.

Segons l'Enquesta de mobilitat quotidiana de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) (2003),³⁶ la durada mitjana dels desplaçaments diaris per als residents en el territori que correspon a aquesta entitat és de 26,4 minuts. A més, s'ha suposat que es fan set desplaçaments de mitjana al dia, per tant el temps mitjà dels desplaçaments diaris és de 184,8 minuts.

Si recuperem el preu/hora determinat per l'Institut Nacional de Estadística, que estableix que el sou mitjà per a la categoria de "Treballadors de serveis personals" era de 6,42 euros a Catalunya l'any 2002,³⁷ i actualitzem a la inflació³⁸ existent a la província de Barcelona entre octubre de l'any 2002 i octubre de l'any 2005, el resultat obtingut ha estat de 7,18 euros. Així doncs, el cost anual és de 8.072 euros per a les persones amb discapacitat que necessiten acompanyant (taula 20).

Finalment, també s'ha de tenir en compte el temps extra que les persones amb discapacitat necessiten per desplaçar-se. En concret, aquest temps extra necessari afecta sobretot persones amb discapacitat física dels grups 1, 2 i 3 i persones amb discapacitat intel·lectual dels grups B i C. Atesa la falta d'estudis i de fonts secundàries que permetin calcular aquest cost, ha calgut fer una aproximació amb les fonts empíriques dels testimonis entrevistats. S'ha partit del supòsit que les persones amb discapacitat necessiten un temps extra aproximat per a desplaçaments del 25% en relació amb les persones sense discapacitat. No s'han determinat diferents supòsits en funció del grau, ja que per als grups que podrien necessitar més temps extra, com són els grups 2 i 3 de discapacitat física o el grup C de discapacitat intel·lectual, s'ha considerat el cost d'una persona acompanyant que previsiblement faria disminuir aquesta necessitat superior de temps extra per a desplaçaments.

Aquest temps extra que necessiten alguns grups de persones amb discapacitat per desplaçar-se es pot traduir en euros aplicant aquests increments en el temps anual destinat a desplaçaments i amb el cost mitjà determinat anteriorment per calcular el cost de l'acompanyant. El temps anual destinat a desplaçaments s'ha constatat en 108.501 minuts anuals. És a dir, 26,4 minuts per desplaçament mitjà per 11,26 com a nombre de desplaçaments de mitjana a la setmana.³⁹

Per tant, s'obté la despesa anual que es detalla a les taules 21 i 22

36. Font: *Enquesta de mobilitat quotidiana*. Barcelona: Autoritat del Transport Metropolità, 2003.

37. Font: INE. *Encuesta de estructura salarial 2002*.

38. Font: INE. *Variación del IPC del año 2002 al 2005*.

39. Font: *Enquesta de mobilitat quotidiana*. Barcelona: Autoritat del Transport Metropolità, 2003.

Taula 20. Cost d'acompanyament d'una persona amb discapacitat (2006)

Temps mitjà en els desplaçaments diaris en minuts	Preu/hora	Cost mitjà del desplaçament setmanal	Cost mitjà anual
26,4	7,18	22,11	8.071,76

En euros.

Taula 21. Cost del temps extra que necessiten les persones amb discapacitat per desplaçar-se (2006)

Minuts anuals destinats a desplaçaments	Temps extra	Minuts extres	Cost mitjà anual
108.501	25%	27.125	3.246

En euros.

Taula 22. Resum dels costos relacionats amb els desplaçaments segons el perfil de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Transport adaptat	Cost d'acompanyant	Temps extra
Discapacitat física	Grup 1	2.648		3.246
	Grup 2	3.374	8.072	3.246
	Grup 3	4.245	8.072	3.246
Discapacitat intel·lectual	Grup A			
	Grup B		8.072	3.246
	Grup C		8.072	3.246
Discapacitat visual	Parcial			
	Total		8.072	
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral			
	Llenguatge de signes			
Malaltia mental	Grup X			
	Grup Y		8.072	
	Grup Z		8.072	

En euros.

5.2.4 Suport formatiu i de manteniment

El concepte de suport formatiu i de manteniment fa referència a les despeses extres a què han de fer front, en general, les persones amb discapacitat en relació amb diversos conceptes formatius, de manteniment i adaptació.

Aquest cost s'ha determinat després de les reunions amb persones amb discapacitat, familiars i amb els representants d'associacions, i engloba diversos conceptes en funció de l'edat, el tipus de discapacitat, el grau d'afectació, etc.

En concret, s'ha determinat que aquest suport es pot separar en dos grans grups. D'una banda, aquell suport per a infants i joves menors de 18 anys basat en classes de reforç o en la realització d'activitats extraescolars. De l'altra, aquest suport també va dirigit a persones de qualsevol edat que necessitin cursos que permetin l'adaptació a la nova situació en cas de discapacitat sobrevinguda i la millora de la situació en la mesura del possible, com podria ser cursos de lectura labial (que tenen una durada d'una hora setmanal durant tres anys), de rehabilitació en cas de discapacitat visual sobrevinguda (entre tres mesos per a persones amb resta visual i cinc mesos per a persones amb ceguesa), etc. També inclouria pràctiques per millorar la mobilitat en persones amb discapacitat visual, exercicis de manteniment esportiu per a persones amb discapacitat física, teràpia en cas de depressió per a qualsevol tipologia de discapacitat, etc.

Aquestes activitats comentades no són constants al llarg de la vida i és difícil i molt particular determinar les hores corresponents per a cada cas. És per això que s'ha fet un supòsit en què es requereix una hora extra a la setmana per a activitats diverses relacionades amb aquest punt.

Atès que el cost per hora és l'utilitzat anteriorment, de 26,56 euros per hora, que es determina fent la mitjana dels diferents valors fixats pels col·legis professionals, aquest concepte representa un cost aproximat de 1.381 euros anuals per persona (taula 23).

Taula 23. Resum dels costos relacionats amb el suport formatiu, de manteniment i adaptació de la persona amb discapacitat segons el perfil de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Cost
Discapacitat física	Grup 1	1.381
	Grup 2	1.381
	Grup 3	1.381
Discapacitat intel·lectual	Grup A	1.381
	Grup B	1.381
	Grup C	1.381
Discapacitat visual	Parcial	1.381
	Total	1.381
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	1.381
	Llenguatge de signes	1.381
Malaltia mental	Grup X	1.381
	Grup Y	1.381
	Grup Z	1.381

En euros.

5.3 Costos d'oportunitat dels individus

Els costos d'oportunitat de les persones amb discapacitat són molt diversos. Els principals són les taxes d'analfabetisme, les taxes de població inactiva i les taxes d'atur. A més, s'ha de tenir en compte que hi ha persones que pateixen una situació de més greuge per raons de sexe, edat, etc. Aquests factors són difícils de mesurar en termes econòmics, no obstant això, tots ells tenen un impacte directe sobre el salari mitjà, per això s'ha seleccionat aquest factor per mesurar el cost d'oportunitat dels individus.

El salari mitjà que reben les persones ve determinat per les taxes d'analfabetisme, les de població inactiva i les taxes d'atur. Aquesta és la raó per la qual s'ha utilitzat aquest ítem per calcular el greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat de manera individual.

A continuació es presenten diversos aspectes que demostren aquesta situació de desigualtat.

Taxes d'analfabetisme

La taxa d'analfabetisme i de persones sense estudis és del 8% entre la població de la província de Barcelona, mentre que per a la població amb discapacitat de la mateixa província és superior al triple (25,78%). D'altra banda, la taxa d'educació superior és menor al 5% en les persones amb discapacitat. La distribució no és molt diferent entre els homes i les dones; tot i això, el nombre de dones a la franja de persones analfabetes i sense estudis és major que el d'homes, i menor que aquests a la franja d'educació primària i primera etapa de secundària així com a l'educació superior (gràfics 6 i 7).

Taxes de població inactiva

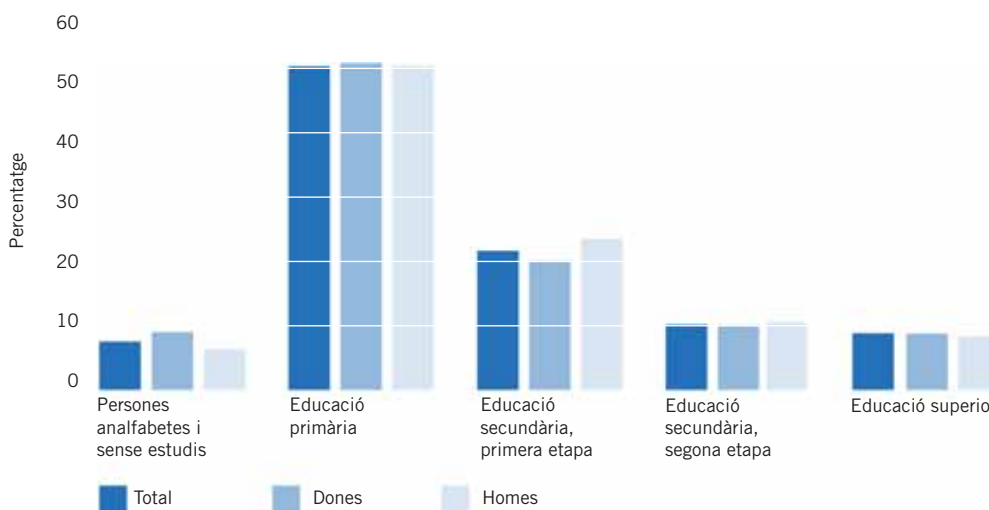
Els costos d'oportunitat que pateixen els individus amb discapacitat es posen de manifest, per exemple, quan s'observa la proporció de població amb discapacitat inclosa al mercat laboral de manera activa i la que no ho està en comparació amb la resta de població en edat de treballar.⁴⁰

A la província de Barcelona, gairebé el 70% de la població és activa en relació amb el mercat laboral i un 30% és inactiva. D'aquest 70% de població activa, un 95% treballa i un 5% és a l'atur.

D'altra banda, es pot observar que en el cas de les persones amb discapacitat, la taxa de població inactiva és el doble, de manera que les proporcions s'inverteixen. Les taxes de població inactiva s'incrementen fins a superar el 60% i les taxes de població activa decreixen fins a situar-se properes al 40%. D'aquest 40% actiu, el 75% treballa, un percentatge 20 punts menor que en el conjunt de la població (gràfics 8 i 9).

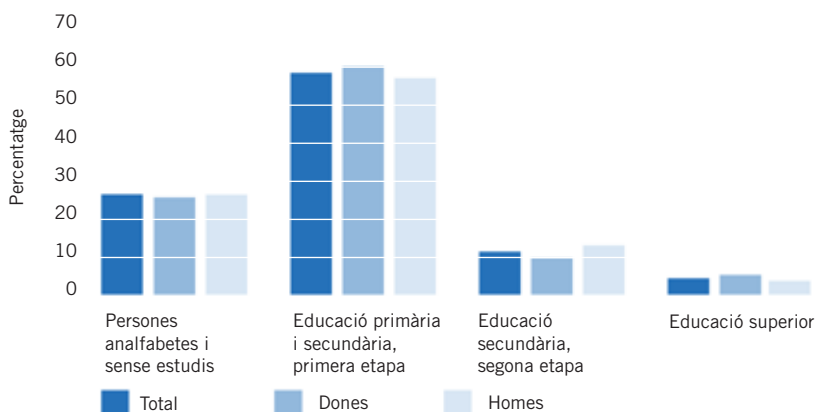
40. Font: *Informe sobre el mercat de treball a Barcelona 1999*. Ajuntament de Barcelona. Regidoria de Promoció Econòmica, Ocupació, Comerç i Turisme. *Estadística de discapacitats i deficiències, 1999*. Ampliació de resultats l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya.

Gràfic 6. Distribució de la població d'entre 10 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats i el sexe. Província de Barcelona, 2001

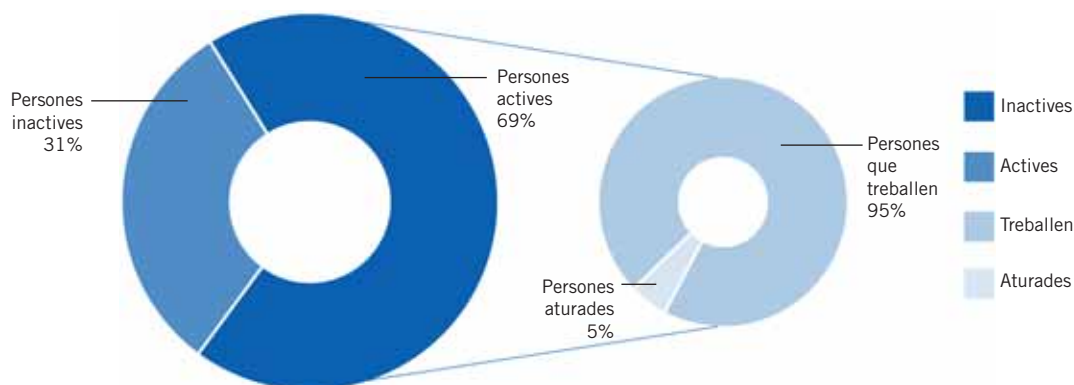
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de: IDESCAT, *Nivell d'instrucció*, 2001.

Gràfic 7. Distribució de la població amb discapacitat d'entre 10 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats i el sexe. Província de Barcelona, 1999

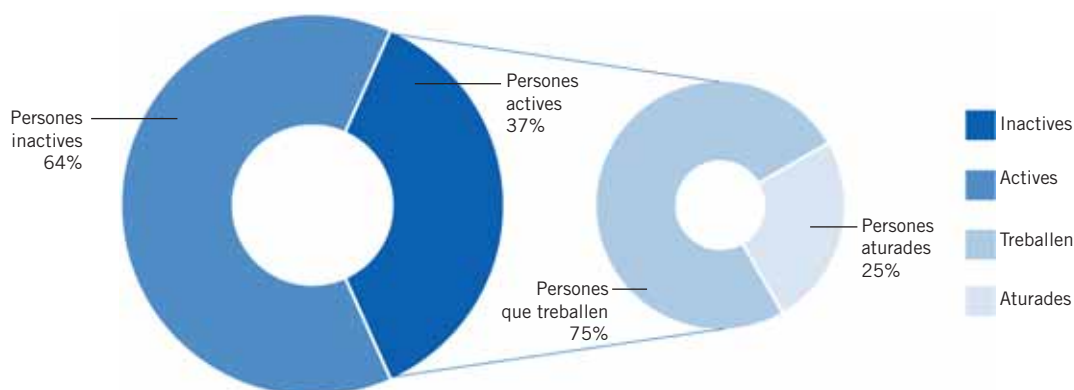
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de: *Estadística de discapacitats i deficiències, 1999. Ampliació de resultats l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya*.

Gràfic 8. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona, 1999

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de dades de: *Informe sobre el Mercat de Treball a Barcelona 1999*. Ajuntament de Barcelona. Regidoria de Promoció Econòmica, Ocupació, Comerç i Turisme.

Gràfic 9. Distribució de la població amb discapacitat d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona, 1999

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de: *Estadística de discapacitats i deficiències, 1999. Ampliació de resultats l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya.*

Taxes d'atur

Si comparem amb més detall les taxes d'atur⁴¹ entre la població amb discapacitat i sense, podem observar els percentatges següents: la taxa d'atur mitjana a la província de Barcelona en global és del 6,62%, de manera que per a les dones s'incrementa fins al 8,34% i per als homes disminueix fins al 5,29%. En el cas de les persones amb discapacitat, aquesta taxa es veu incrementada fins al 25,26%. Per als homes és del 21,15% i per a les dones sobrepassa el 30% (gràfic 10).

Lloc de treball i contractació

Les persones amb discapacitat també tenen diferents llocs de treball i tipologia de contracte de treball; és a dir, la distribució de la població amb discapacitat en els diferents llocs de treball també comporta un greuge comparatiu.

Les estadístiques⁴² mostren que el 62% del total de persones amb discapacitat que treballen cobren un sou estàndard per ocupar llocs de treball normalitzat, mentre que el 38% treballen en centres especials de treball (CET), on els sous són vora el salari mínim interprofessional.⁴³ Aquest cas s'accentua encara més quan ens fixem en les dones. Tan sols el 56% de les dones amb discapacitat que treballen ocupen llocs de treball en centres normalitzats (gràfics 11 i 12).

Salari mitjà

El salari mitjà a Catalunya l'any 2002 es va determinar en 20.728,6 euros anuals, amb una diferència important en funció del sexe: 16.504,93 euros per a les dones i 23.206,56 euros per als homes.

D'altra banda, s'ha cregut necessari ajustar el salari brut mitjà anual a Catalunya⁴⁴ per a les persones amb discapacitat. Per a tal efecte, s'ha pres les dades percentuals de les persones en les diferents ocupacions⁴⁵ i s'ha trobat el sou mitjà general que es cobra en funció de l'ocupació. Els resultats que s'han obtingut no han estat gaire diferents, però d'aquesta manera s'ha pogut ajustar encara més les dades a la realitat.

El resultat obtingut és que el sou mitjà de les persones amb discapacitat en llocs de treball estàndard a Catalunya l'any 2002 és de 20.187,3 euros; en concret 15.134,4 euros per a les dones i 23.266,3 euros per als homes.

L'explicació a aquest salari menor és l'inferior nombre de persones amb discapacitat que ocupen llocs de treball de les categories més elevades i, per tant, de sous més alts. Aquest fet pot estar deter-

41. Font: Departament de Treball. Generalitat de Catalunya, 1999. Estadística de discapacitats i deficiències, 1999. Ampliació de resultats l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya.

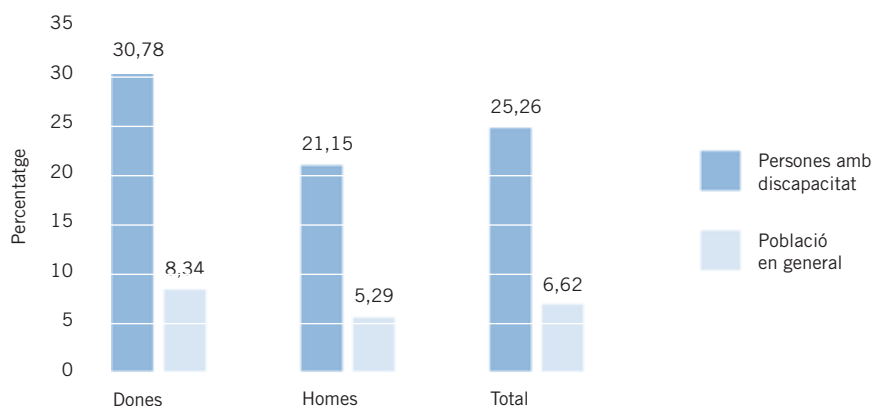
42. Font: Web de Treball i Indústria. Generalitat de Catalunya. Província de Barcelona, 2003

43. Els CET reben una subvenció del 50% per al cost salarial. Això significa que el cost d'oportunitat seria en realitat un 50% major, ja que si no es donés aquesta subvenció els ingressos serien menors. D'altra banda, també s'hauria de restar dels costos finals. Per tant, el greuge econòmic no varia.

44. Font: INE. *Encuesta de estructura salarial, 2002*

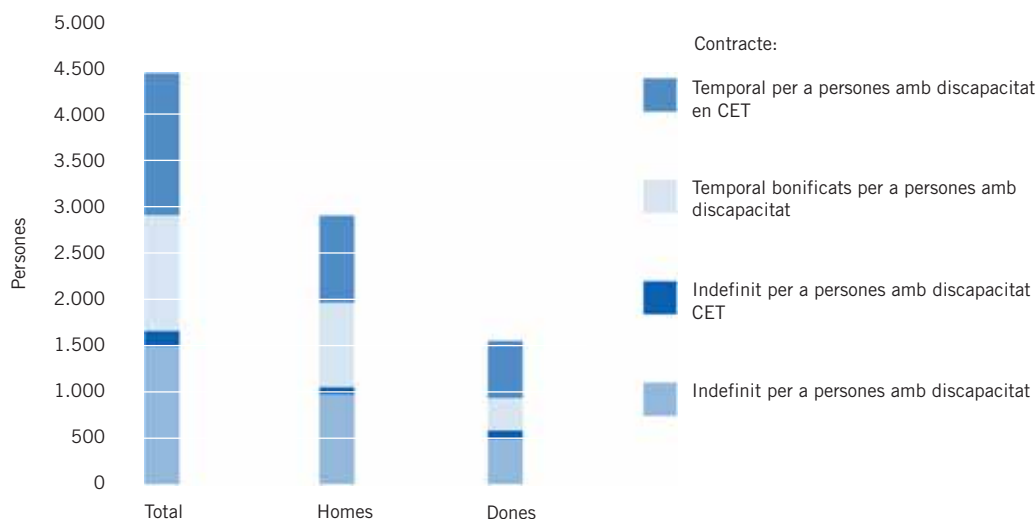
45. Font: INE. *Las personas con discapacidad y su relación con el empleo, 2002.*

Gràfic 10. Taxes d'atur entre la població amb discapacitat i sense segons el sexe. Barcelona, 1999

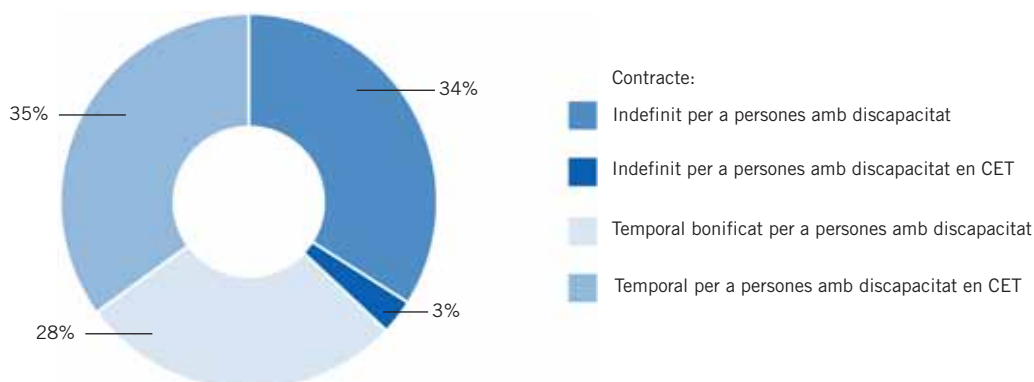
Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de dades del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya, 1999 i Estadística de discapacitats i deficiències, 1999. Ampliació de resultats l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya.

Gràfic 11. Distribució de la població amb discapacitat amb contracte laboral en treball normalitzat o en centres especials de treball (CET) segons el sexe. Província de Barcelona, 2003

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de dades del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya. Barcelona 2003.

Gràfic 12. Distribució de la població amb discapacitat amb contracte laboral en treball normalitzat o en centres especials de treball (CET). Província de Barcelona, 2003

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de dades del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya. Barcelona 2003.

minat per la discriminació negativa i per les taxes d'educació i analfabetisme de les persones amb discapacitat (taula 24).

Per tant, per calcular el greuge econòmic comparatiu relatiu al salari s'ha pres el sou mitjà a Catalunya i s'ha comparat amb la mitjana calculada a partir del sou mitjà de les persones amb discapacitat i del sou obtingut als centres especials de treball.

Així doncs, s'ha calculat la població activa amb discapacitat que treballa actualment i s'ha obtingut com a salari mitjà anual brut 15.355,35 euros. S'ha comparat amb la població sense discapacitat, que cobra 20.728 euros anuals i s'ha fixat que el greuge econòmic comparatiu en relació amb el salari mitjà té un valor de 5.373,25 euros anuals. Així doncs, les persones amb discapacitat cobren un 74,08% del sou mitjà a Catalunya. En el cas de les dones això és un 58,72% i per als homes un 83,44%. El greuge econòmic en valor absolut que pateixen les persones amb discapacitat és de 5.373,25 euros. En el cas de les dones amb discapacitat el greuge és de 8.556,56 euros i en el cas dels homes és de 3.433,49 euros anuals (taula 25).

Pel que fa al greuge que pateixen les persones amb discapacitat que reben pensions públiques, s'ha pres la mitjana de les pensions no contributives i s'ha comparat amb les pensions mitjanes del sistema a Catalunya. La diferència és de prop de 5.000 euros anuals (taula 26 i gràfic 13).

Taula 24. Distribució de l'ocupació i els salaris per sexes. Barcelona, 2002

	Ocupació (%)			Salaris (€)		
	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes
Direcció d'empreses i Administració pública	7	7	7	59.794	41.016	63.102
Tècnics i professionals, científics i intel·lectuals	7	10	6	26.316	22.283	32.236
Tècnics i professionals de suport	7	7	6	25.864	20.623	29.840
Empleats d'oficina	7	9	6	17.955	15.030	22.463
Treballadors de serveis, de restauració, personals i venedors de comerç	13	21	9	12.964	11.423	15.904
Treballadors qualificats en agricultura i pesca	7	5	8	17.511	13.704	17.801
Artesans i treballadors manufacturadors, construcció i mineria	19	4	27	21.238	17.203	21.461
Operadors d'instal·lacions i maquinària	11	5	14	19.169	14.321	21.367
Treballadors no qualificats	22	32	16	9.669	8.534	13.093
Forces armades	0	0	1	15.625	12.860	15.875

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de dades de: INE. *Las personas con discapacidad y su relación con el empleo, 2002*, i *Encuesta de estructura salarial, 2002*.

Taula 25. Càlcul del greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat. Barcelona, 2002

	Total	Dones	Homes
Salari brut mitjà anual	20.728,60	16.504,93	23.206,56
Treball normalitzat	20.187,28	15.134,42	23.266,27
Treball normalitzat de les persones amb discapacitat CET (SMI)	7.128,00	7.128,00	7.128,00
Sou mitjà de les persones amb discapacitat	15.355,35	12.172,04	17.295,11
Greuge econòmic en valor absolut	- 5.373,25	- 8.556,56	- 3.433,49

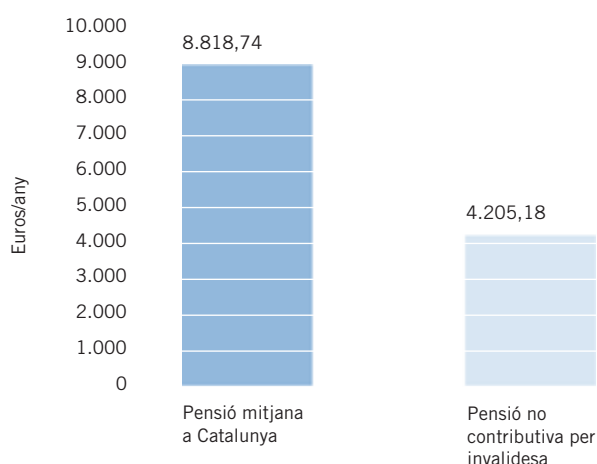
En euros.

Taula 26. Càlcul del greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat que reben pensions públiques. Barcelona, 2005

Pensió mitjana a Catalunya	Pensió no contributiva per invalidesa	Diferència
8.818,74	4.205,18	4.613,56

En euros/any.

Gràfic 13. Diferència entre les pensions contributives i les no contributives. Catalunya, 2005

5.4 Costos d'oportunitat de les famílies i l'entorn de suport

Hi ha molts costos d'oportunitat que afecten les famílies i el seu entorn de suport. Aquests depenen sobretot de l'autonomia de la persona amb discapacitat i es deuen principalment al fet que moltes de les hores d'assistència que es requereixen són proporcionades per la família de manera informal.

Les conseqüències són diverses i comporten un impacte econòmic important. Les hores d'assistència ja han estat en part mesurades a l'apartat 5.1 d'aquest treball, però hi ha hores extres no comptabilitzades a la classificació alemanya que són les que es consideraran com a costos d'oportunitat de les famílies i l'entorn de suport. Precisament, la classificació alemanya que hem pres de referència preveu tres grups amb tres nivells diferents d'atenció; 1,5 hores, 3 hores i 5 hores diàries d'atenció. A aquestes s'ha d'afegir un nombre superior d'hores que cobreixen de manera informal les famílies dedicades a activitats relacionades amb vigilància, consell, suport, etc.

D'altra banda, les persones que adopten el rol de cuidadors informals de persones amb discapacitat poden patir efectes negatius que són difícils de mesurar. Aquests es poden agrupar en tres tipus de conseqüències:⁴⁶ en l'àmbit laboral, en aspectes de salut i en la vida afectiva i relacional. Es resumeixen a la figura 8.

En concret, les persones amb discapacitat intel·lectual consumeixen un terç dels ingressos⁴⁷ de la seva família. La proporció de la despesa s'incrementa en funció del grau de discapacitat. A més hi ha la càrrega psicològica i social, sobretot pel que fa a les mares (que són un 85% de les cuidadores).

Figura 8. Efectes negatius per als cuidadors informals de persones amb discapacitat

Àmbits	Conseqüències
Laboral	<ul style="list-style-type: none"> • El 26% no poden plantejar-se treballar • El 11,5% ha hagut de deixar la feina • El 12,4% estan obligats/des a reduir la jornada de treball
Benestar	<ul style="list-style-type: none"> • El 51,2% es troben cansades • El 31,2% es troben deprimides
Vida afectiva i relacional	<ul style="list-style-type: none"> • El 64,1% han reduït el temps d'oci • El 48,4% no fan vacances

46. Font: "Libro blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España". Desembre de 2004.

47. Font: El País, 29/04/2004. "Estudio de la Federación Catalana Pro Personas con Retraso Mental (APPS)"

Es poden determinar les xifres següents:

- El 36% de les famílies consultades canvien o abandonen la seva activitat laboral en busca d'un nou lloc de treball que s'adapti més a la situació familiar.
- El 51% de les mares redueixen també la seva vida social per la contínua necessitat d'atenció al fill.

Les hores d'assistència personal que es dediquen a l'atenció de les persones amb discapacitat a la província de Barcelona són molt elevades, exactament s'hi dediquen més de 65.540 hores, que es distribueixen⁴⁸ tal com s'especifica al gràfic 14.

A la taula 27 es presenta el càlcul de la mitjana dels intervals de les hores d'assistència personal.

Això representa un total de 1.635.474 hores a la setmana, o bé 85.044.648 d'hores d'assistència personal a l'any. Aquests valors inclouen les hores realitzades per tot tipus de cuidador.

Gairebé el 89% d'aquestes hores d'atenció a persones amb discapacitat les realitza la família, i en un 80,3%⁴⁹ dels casos són les dones (mares o germanes) de l'entorn de suport de la persona afectada. Aquesta situació també es dona fins i tot en els casos de dones autònomes amb discapacitat (gràfic 15). Per tant, si considerem que els familiars duen a terme un 89% d'aquestes tasques⁵⁰ respectivament, que el guany mitjà per hora a Catalunya dels treballadors de serveis personals actualitzat a preus de l'any 2005 és de 7,18 euros,⁵¹ i que a la província de Barcelona hi havia 174.203 persones amb discapacitat l'any 1999,⁵² s'obtenen els resultats que es poden veure a la taula 28.

Així doncs, el treball no retribuït de familiars que tenen cura de persones amb discapacitat a la província de Barcelona té un valor superior a 545 milions d'euros anuals.

El cost que suposa per a les famílies varia en funció de les hores d'atenció proporcionades. Les famílies que realitzen tasques d'assistència menys de set hores a la setmana es fan càrrec d'un cost de 1.335 euros anuals, mentre que la majoria de les famílies, que realitzen tasques d'assistència durant més de 40 hores a la setmana, suporten un cost de 15.020 euros. Si fem la mitjana entre el nombre total de persones amb discapacitat i el percentatge d'hores destinades a cada grup, s'obté un cost mitjà per família de 6.278 euros.

Cal tenir en consideració que els costos relatius a l'atenció de les persones amb discapacitat ja s'ha tingut en compte al punt 5.1 d'aquest treball. Per tant, per evitar una doble comptabilització d'aquest cost no es tindrà en compte res més que la diferència entre el màxim d'hores de la classificació alemanya (35 hores setmanals) i el nombre màxim d'hores aquí rebudes per als grups més greus de cada discapacitat (45 hores setmanals).

En conseqüència, els costos d'oportunitat de les famílies superen els 3.733 euros anuals (taules 29 i 30).

48. INE. *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud*, 1999.

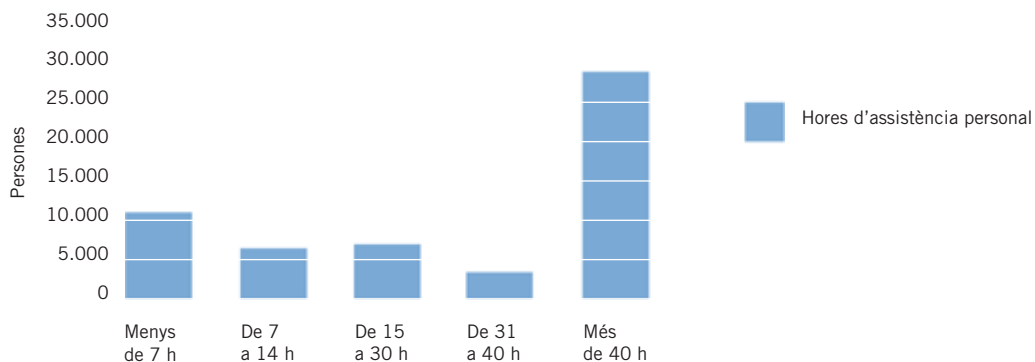
49. Font: *Libro blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España*. Desembre de 2004.

50. Font: *Estadística de discapacitados i deficiencias*, 1999. Ampliació de resultats de l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya.

51. Font: INE. *Encuesta de estructura salarial*, 2002. El sou mitjà dels treballadors de serveis a Catalunya era de 6,42 euros l'any 2002. Si s'actualitza aquesta xifra a la inflació de la província de Barcelona (11,8%) s'obté un cost per hora de 7,18 euros.

52. Font: INE. *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud*. Inclou persones d'entre 6 i 64 anys.

Gràfic 14. Hores setmanals d'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999

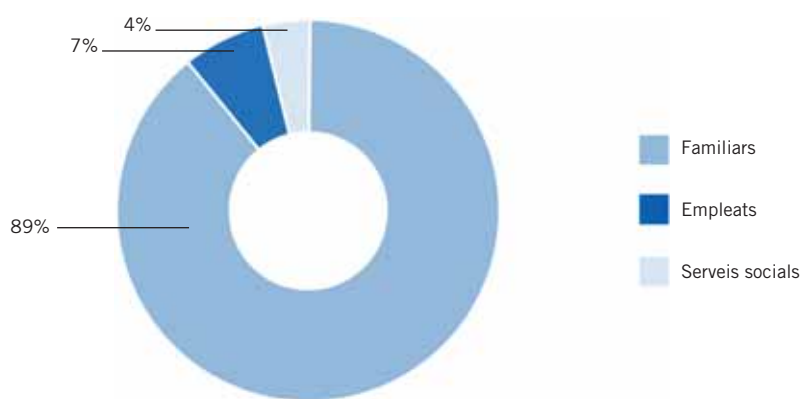

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de: *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud*, 1999.

Taula 27. Hores setmanals d'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999

Hores/setmana	Mitjana tram/hores	Persones	Total hores/setmana	Total anual (€)	Distribució (%)
Menys de 7	4	10.865	43.460	2.259.920	3
Entre 7 i 14	11	6.300	69.300	3.603.600	4
Entre 15 i 30	17	6.772	115.124	5.986.448	7
Entre 31 i 40	35	3.097	108.395	5.636.540	7
Més de 40	45	28.871	1.299.195	67.558.140	79
Total	–	55.905	1.635.474	85.044.648	100

Gràfic 15. Distribució de l'assistència que reben les persones amb discapacitat en funció de la persona cuidadora. Barcelona, 1999

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting) a partir de: INE. *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud*, 1999.

Taula 28. Càlcul anual de l'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999

Hores/setmana	Total hores	Hores AVD	Cost de les hores AVD (€)	Cost mitjà de les hores AVD (€)
Menys de 7	2.259.920	2.020.325	14.505.935	1.335
Entre 7 i 14	3.603.600	3.221.549	23.130.725	3.672
Entre 15 i 30	5.986.448	5.351.770	38.425.708	5.674
Entre 31 i 40	5.636.540	5.038.959	36.179.725	11.682
Més de 40	67.558.140	60.395.684	433.641.012	15.020
Total	85.044.648	76.028.288	545.883.105	6.278

Hores AVD: hores dedicades a atendre les persones amb discapacitat en les activitats de la vida diària.

Taula 29. Costos d'oportunitat de les famílies de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat

	Hores setmanals no cobertes	Euros/hora	Cost anual
Discapacitat física del grup 3	10	7,18	3.733,60
Discapacitat intel·lectual del grup C	10	7,18	3.733,60
Malaltia mental del grup Z	10	7,18	3.733,60

Taula 30. Resum dels costos d'oportunitat de les famílies de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat

Tipus de discapacitat	Perfils	Costos d'oportunitat del les famílies
Discapacitat física	Grup 1	
	Grup 2	
	Grup 3	3.734
Discapacitat intel·lectual	Grup A	
	Grup B	
	Grup C	3.734
Discapacitat visual	Parcial	
	Total	
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	
	Llenguatge de signes	
Malaltia mental	Grup X	
	Grup Y	
	Grup Z	3.734

En euros.

5.5 Resum final dels costos

Finalment, si agrupem tots els costos abans considerats s'obté el sobrecost econòmic que comporta la discapacitat en relació amb els ítems analitzats: les hores d'atenció, els costos addicionals units a la discapacitat, els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies. El cost total varia en funció de la tipologia de la discapacitat, els perfils i el sexe. És així com s'obtenen els següents costos anuals totals:

En el cas de les dones, els costos finals són:

Discapacitat física

- Grup 1: 24.630 euros
- Grup 2: 43.267 euros
- Grup 3: 54.405 euros

Discapacitat intel·lectual

- Grup A: 16.944 euros
- Grup B: 32.371 euros
- Grup C: 42.414 euros

Discapacitat visual

- Resta visual: 13.613 euros
- Ceguesa total: 28.476 euros

Discapacitat auditiva

- Llengua oral: 17.285 euros
- Llenguatge de signes: 16.752 euros

Malaltia mental

- Grup X: 15.562 euros
- Grup Y: 27.774 euros
- Grup Z: 37.787 euros

En el cas dels homes, els costos finals són:

Discapacitat física

- Grup 1: 19.507 euros
- Grup 2: 38.144 euros
- Grup 3: 49.282 euros

Discapacitat intel·lectual

- Grup A: 11.821 euros
- Grup B: 27.248 euros
- Grup C: 37.291 euros

Discapacitat visual

- Resta visual: 8.490 euros
- Ceguesa total: 23.353 euros

Discapacitat auditiva

- Llengua oral: 12.162 euros
- Llenguatge de signes: 11.629 euros

Malaltia mental

- Grup X: 10.439 euros
- Grup Y: 22.621 euros
- Grup Z: 32.664 euros

La diferència entre ambdós sexes és de 5.123 euros, determinada a partir del cost d'oportunitat dels individus, on es consideren taxes d'analfabetisme, de població activa i inactiva, percentatges d'ocupació en diferents llocs de treball i sous mitjans.

Finalment, el sobrecost mitjà d'ambdós sexes és el següent:

Discapacitat física

- Grup 1: 22.069 euros
- Grup 2: 40.705 euros
- Grup 3: 51.844 euros

Discapacitat intel·lectual

- Grup A: 14.382 euros
- Grup B: 29.810 euros
- Grup C: 39.853 euros

Discapacitat visual

- Resta visual: 11.052 euros
- Ceguesa total: 25.914 euros

Discapacitat auditiva

- Llengua oral: 14.724 euros
- Llenguatge de signes: 14.190 euros

Malaltia mental

- Grup X: 13.001 euros
- Grup Y: 25.183 euros
- Grup Z: 35.226 euros

Així doncs, es pot observar que el cost de la discapacitat augmenta proporcionalment a l'augment de la seva gravetat, que les deficiències sensorials són les menys costoses en termes econòmics i la que ho és més és la física (taula 31).

Si observem els costos, calculats per a la ciutat de Barcelona, es pot determinar que el sobrecost econòmic augmenta correlativament amb l'increment del grau d'afectació del perfil. És a dir, dins del grup de discapacitat física, les persones del grup 1 requereixen fer una despesa menor que les persones del grup 2, i aquestes, menys que les del grup 3. S'esdevé el mateix per a les persones amb discapacitat intel·lectual, discapacitat visual i malaltia mental.

Tot i això, els diferents graus dels perfils no són equivalents entre ells. Per tant, el sobrecost al qual ha de fer front una persona amb malaltia mental del grup Y no és equiparable al sobrecost que ha d'afrontar una persona amb discapacitat física del grup B. La diferència, en aquest cas, és superior als 15.000 euros anuals.

D'altra banda, les persones amb discapacitat auditiva tenen una despesa semblant, ja que la segmentació realitzada no s'ha basat en el grau d'afectació de l'oïda, sinó que es tracta d'una opció personal. Per tant, les diferències no es deuen als mateixos motius que a la resta de grups (gràfics 16 i 17).

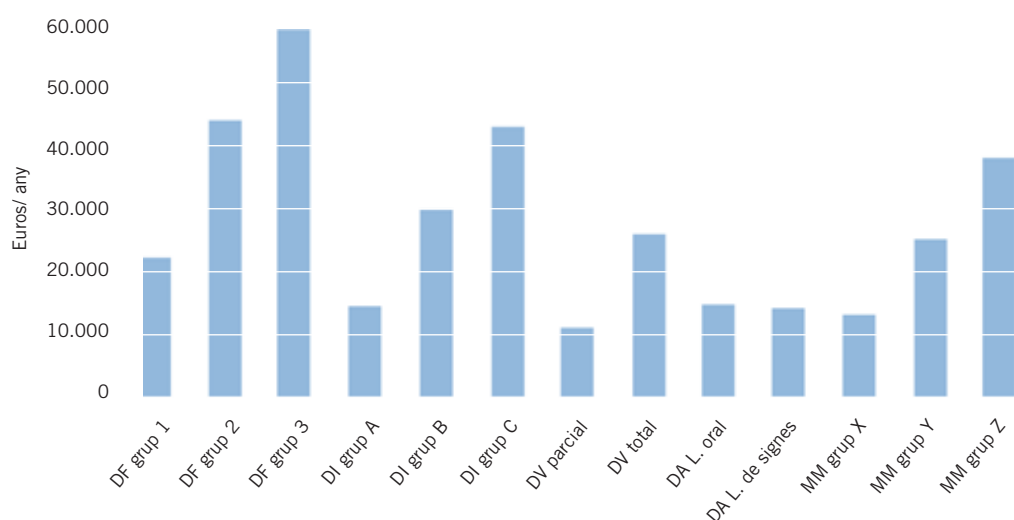
Taula 31. Resum dels costos totals anuals que comporta la discapacitació segons el tipus de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Costos de les hores d'atenció				Costos addicionals vinculats a la discapacitat				
		Atenció per a les AVD			Atenció especialitzada	Adaptar habitatge	Béns i serveis			
		Considerable	Intensa	Molt intensa			Ajudes tècniques	Informàtica adaptada	Ortopèdia	Roba
Discapacitat física	Grup 1	3.876			319	733	476	163	687	440
	Grup 2		7.752		5.166	733	695	736	707	504
	Grup 3			12.920	5.166	733	1.264	1.1130	40	807
Discapacitat intel·lectual	Grup A	3.876			1.381					
	Grup B		7.752		1.381					
	Grup C			12.920	1.381					642
Discapacitat visual	Parcial					120	550	615		642
	Total	3.876				120	2.920	1.160		642
Discapacitat auditiva	Ll. oral				4.800	199	274		533	
	Ll. de signes				4.800	199	274			
Malaltia mental	Grup X	3.876								
	Grup Y		7.752							
	Grup Z			12.920						642

En euros.

AVD: activitats de la vida diària.

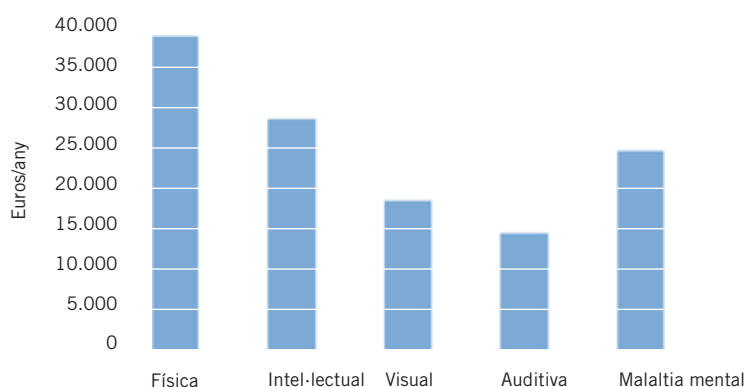
Gràfic 16. Sobrecost econòmic generat segons el grau d'afectació de la discapacitat. Barcelona, 2006

DF: discapacitat física; DI: discapacitat intel·lectual; DV: discapacitat visual; DA: discapacitat auditiva; MM: malaltia mental
 Font: elaboració pròpia (Antares Consulting).

										Cost d'oportunitat		
	Higiene i cura	Energia	Oci	Tele-assistència	Desplaçaments		Temps extra	Suport formatiu	Dona	Home	Cost d'oportunitat de la família	Cost mitjà
					Transport adaptat	Cost d'acompanyament		Manteniment				
	557	630	719	198	2.648		3.246	1.381	8.557	3.433		22.069
	563	630	719	432	3.374	8.072	3.246	1.381	8.557	3.433		40.705
	576	630	1.490	432	4.245	8.072	3.246	1.381	8.557	3.433	3.734	51.844
		630	921	198				1.381	8.557	3.433		14.382
		630	921	432		8.072	3.246	1.381	8.557	3.433		29.810
500		630	921	432		8.072	3.246	1.381	8.557	3.433	3.734	39.853
		630	921	198				1.381	8.557	3.433		11.052
		630	921	198		8.072		1.381	8.557	3.433		25.914
		630	713	198				1.381	8.557	3.433		14.724
		630	713	198				1.381	8.557	3.433		14.190
		630	921	198				1.381	8.557	3.433		13.001
		630	921	432		8.072		1.381	8.557	3.433		25.183
500		630	921	432		8.072		1.381	8.557	3.433	3.734	35.226

Gràfic 17. Sobrecost econòmic mitjà generat segons el tipus de discapacitat. Barcelona, 2006

Font: elaboració pròpia (Antares Consulting).

El sobrecost mitjà per tipus de discapacitat reafirma els valors observats en el gràfic anterior. La discapacitat que comporta una despesa superior per a les persones que la viuen és la discapacitat física, amb un cost mitjà de 38.206 euros anuals. La discapacitat intel·lectual és la següent més costosa: comporta una despesa mitjana de 28.015 euros anuals. Les deficiències sensorials són les que comporten un sobrecost econòmic menor. Les persones amb discapacitat visual pateixen un sobrecost mitjà de 18.483 euros anuals, i les persones amb discapacitat auditiva, de 14.457 euros. Finalment la malaltia mental també comporta un sobrecost molt important, de 24.470 euros anuals.

Finalment, per obtenir el sobrecost mitjà s'ha ponderat els valors mitjans anteriors obtinguts per a cada discapacitat amb la proporció de persones que conformen les diferents tipologies de discapacitat a la ciutat de Barcelona. Així doncs, si recordem que les persones amb discapacitat física representen un 50% de la població amb discapacitat, seguides per la població amb malaltia mental (23%), discapacitat intel·lectual (15%), discapacitat visual (7%) i finalment discapacitat auditiva (5%), es pot determinar que el sobrecost mitjà per la discapacitat és de 31.009 euros anuals.

5.5.1 Costos directes i costos indirectes

L'agrupació de tots els costos abans analitzats ha resultat de l'obtenció del cost total anual per a cada tipus de discapacitat i sexe. Aquests costos agregats es poden separar en costos directes i costos indirectes.

Els costos directes són aquelles despeses que vénen determinades per la tipologia de discapacitat i el grau d'afectació. Per tant, en principi són independents del sexe, de les condicions de l'entorn i de possibles discriminacions. En conclusió, són permanents any rere any i no variables llevat que les condicions d'afectació de la discapacitat (principal variable de la qual depenen) es vegin modificades.

Els costos indirectes són aquells que no estan directament correlacionats amb la tipologia de discapacitat o el grau d'afectació. Depenen d'altres variables, com el sexe, la discriminació, el nivell formatiu, etc. Així doncs, existeixen arran de la discapacitat però independentment de la tipologia o el grau d'afectació.

S'ha considerat necessari realitzar una divisió entre els totals d'aquests costos, ja que depenen de diverses variables.

Costos directes

Els costos mitjans directes engloben els conceptes d'hores d'atenció i costos addicionals vinculats a la discapacitat (taula 32). Alhora, aquests es desglossen com segueix:

Hores d'atenció

- Atenció per les AVD
- Atenció especialitzada

Costos addicionals vinculats a la discapacitat

- Adaptació de l'habitatge
- Béns i serveis
 - ▶ Ajudes tècniques
 - ▶ Informàtica adaptada
 - ▶ Ortopèdia
 - ▶ Roba
 - ▶ Higiene i cura
 - ▶ Energia i oci
 - ▶ Teleassistència

Taula 32. Resum dels costos mitjans directes anuals que comporta la discapacitació segons el tipus de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Costos de les hores d'atenció				Costos addicionals vinculats a la discapacitat			
		Atenció per a les AVD			Atenció especialitzada	Adaptar habitatge	Béns i serveis		
		Considerable	Intensa	Molt intensa			Ajudes tècniques	Informàtica adaptada	Ortopèdia
Discapacitat física	Grup 1	3.876			319	733	476	163	687
	Grup 2		7.752		5.166	733	695	736	707
	Grup 3			12.920	5.166	733	1.264	1.113	40
Discapacitat intel·lectual	Grup A	3.876			1.381				
	Grup B		7.752		1.381				
	Grup C			12.920	1.381				
Discapacitat visual	Parcial					120	550	615	
	Total	3.876				120	2.920	1.160	
Discapacitat auditiva	Ll. oral				4.800	199	274		533
	Ll. de signes				4.800	199	274		
Malaltia mental	Grup X	3.876							
	Grup Y		7.752						
	Grup Z			12.920					

En euros.

AVD: activitats de la vida diària.

- Desplaçaments
- Suport formatiu i manteniment

Els costos mitjans directes obtinguts després d'agrupar-los són els següents:

Discapacitat física

- Grup 1: 16.074 euros
- Grup 2: 34.710 euros
- Grup 3: 42.115 euros

Discapacitat intel·lectual

- Grup A: 8.387 euros
- Grup B: 23.815 euros
- Grup C: 30.124 euros

Discapacitat visual

- Resta visual: 5.057 euros
- Ceguesa total: 19.919 euros

Discapacitat auditiva

- Llenguatge oral: 8.729 euros
- Llenguatge de signes: 8.195 euros

Malaltia mental

- Grup X: 7.006 euros
- Grup Y: 19.188 euros
- Grup Z: 25.497 euros

Costos indirectes

Els costos mitjans indirectes engloben els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies.

Els costos d'oportunitat dels individus estan basats en sous mitjans de les persones amb discapacitat en comparació amb la totalitat de la població, i també s'ha considerat la seva variació en funció del sexe. Els costos d'oportunitat de les famílies s'han basat en les hores d'atenció que proveeixen les famílies a les persones amb discapacitat, a part de les comptabilitzades com a hores d'atenció per a les AVD.

	Roba	Higiene i cura	Energia	Oci	Tele-assistència	Desplaçaments			Suport formatiu	Costos mitjans directes
						Transport adaptat	Cost d'acompanyament	Temps extra	Manteniment	
	440	557	630	719	198	2.648		3.246	1.381	16.074
	504	563	630	719	432	3.374	8.072	3.246	1.381	34.710
	807	576	630	1.490	432	4.245	8.072	3.246	1.381	42.115
			630	921	198				1.381	8.387
			630	921	432		8.072	3.246	1.381	23.815
642	500	630	921	432			8.072	3.246	1.381	30.124
642		630	921	198					1.381	5.057
642		630	921	198			8.072		1.381	19.919
			630	713	198				1.381	8.729
			630	713	198				1.381	8.195
			630	921	198				1.381	7.006
			630	921	432		8.072		1.381	19.188
642	500	630	921	432			8.072		1.381	25.497

Els costos mitjans indirectes obtinguts després d'agrupar-los són els següents (taula 33):

Discapacitat física

- Grup 1: 5.995 euros
- Grup 2: 5.995 euros
- Grup 3: 9.729 euros

Discapacitat intel·lectual

- Grup A: 5.995 euros
- Grup B: 5.995 euros
- Grup C: 9.729 euros

Discapacitat visual

- Resta visual: 5.995 euros
- Ceguesa total: 5.995 euros

Discapacitat auditiva

- Llenguatge oral: 5.995 euros
- Llenguatge de signes: 5.995 euros

Malaltia mental

- Grup X: 5.995 euros
- Grup Y: 5.995 euros
- Grup Z: 9.729 euros

Taula 33. Resum dels costos mitjans indirectes anuals que comporta la discapacitat segons el tipus de discapacitat (2006)

Tipus de discapacitat	Perfils	Cost d'oportunitat		Cost d'oportunitat de la família	Costos mitjans indirectes
		Dona	Home		
Discapacitat física	Grup 1	8.557	3.433		5.995
	Grup 2	8.557	3.433		5.995
	Grup 3	8.557	3.433	3.734	9.729
Discapacitat intel·lectual	Grup A	8.557	3.433		5.995
	Grup B	8.557	3.433		5.995
	Grup C	8.557	3.433	3.734	9.729
Discapacitat visual	Parcial	8.557	3.433		5.995
	Total	8.557	3.433		5.995
Discapacitat auditiva	Ll. oral	8.557	3.433		5.995
	Ll. de signes	8.557	3.433		5.995
Malaltia mental	Grup X	8.557	3.433		5.995
	Grup Y	8.557	3.433		5.995
	Grup Z	8.557	3.433	3.734	9.729

5.6 Costos de les pluridiscapacitats

Les persones amb pluridiscapacitat han de fer front a costos extrems a causa de la seva situació, en la qual més d'una capacitat es veu afectada.

Tot i que el cost augmenta per a una persona amb pluridiscapacitat, seria un error sumar directament els costos de dos grups diferents ja que es podria estar sumant dues vegades un mateix concepte que no necessàriament requeriria utilitzar en més proporció.

Un exemple per a aquest cas seria les hores d'atenció per a activitats de la vida diària. Aquest concepte engloba unes activitats prefixades com són la higiene corporal, l'alimentació, la mobilitat i les tasques domèstiques que no es veuen incrementades quan hi ha pluridiscapacitat. Malgrat això, s'ha considerat que les persones amb discapacitat visual i auditiva, que de forma separada no necessiten suport per a les AVD, en el cas de sordoceguesa sí que és necessari considerar-ho.

Estimar el cost de la pluridiscapacitat podria esdevenir motiu d'un nou estudi, però hem fet una aproximació considerant les combinacions de discapacitat següents:

Persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat intel·lectual

En aquesta situació els costos per hores d'atenció dependran del grau de discapacitat. Els costos per a les AVD són de 3.876 euros per a una atenció considerable a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A; de 7.752 euros per al grup B, i de 12.920 euros per al grup C. Això és degut al fet que, en general, en aquesta situació caldran més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En concret, augmentaran fins a 1.700 euros anuals per a qualsevol grup.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 1 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 1 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat intel·lectual del grup A és de 23.651 euros; amb discapacitat intel·lectual del grup B seria de 42.288 euros anuals i per al grup C seria de 44.702 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat visual

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció també depenen del grau de discapacitat. Els costos per a les AVD són de 3.876 euros i corresponen a una atenció considerable per a les persones amb discapacitat física del grup 1, independentment del grau de discapacitat visual. Això és degut al fet, en general, que qui es trobi en aquesta situació no necessitarà més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. Però en aquest cas només seran els corresponents a la discapacitat física del grup 1, 319 euros.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran els 733 euros per la discapacitat física més 120 euros per modificacions per discapacitat visual. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada, ortopèdia seran els corresponents al grup 1 de discapacitat física més els que correspongui a cada grau de discapacitat visual. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no calen més béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc no es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica

el cost per transport adaptat del grup 1 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat visual parcial seria de 23.757 euros anuals, i de 34.743 euros anuals per a les persones amb discapacitat visual total.

Persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat auditiva

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció també depenen del grau de discapacitat. Els costos per a les AVD són de 3.876 euros i es corresponen a una atenció considerable per a les persones amb discapacitat física del grup 1, independentment del grup de discapacitat auditiva. Això és degut al fet que, en general, qui es trobi en aquesta situació necessitarà més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas a l'import corresponent a la discapacitat física del grup 1, 319 euros, s'afegirà 6.374 euros anuals per discapacitat auditiva.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran els 733 euros per la discapacitat física més 199 euros per modificacions per discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 1 de discapacitat física més els que correspongui a cada grau de discapacitat auditiva, en el cas que s'apliqui. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis arran de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen arran de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 1 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 1 i discapacitat auditiva llenguatge oral seria de 27.875 euros anuals i de 27.342 euros anuals per a les persones amb discapacitat auditiva llenguatge de signes.

Persones amb discapacitat física del grup 1 i malaltia mental

Els costos per a les AVD són de 3.876 euros, i corresponen a una atenció considerable per a les persones amb malaltia mental del grup X de 7.752 euros per al grup Y, i de 12.920 euros per al grup Z. Això és degut al fet que, en general, qui es trobi en aquesta situació no necessitarà més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas, però, només s'aplicaran els costos corresponents a les persones amb discapacitat física.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 1 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 1 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 1 i malaltia mental del grup X seria de 22.270 euros, per al grup Y seria de 34.452 euros anuals, i per al grup Z seria de 43.354 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 2 i discapacitat intel·lectual

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció dependran del grau de discapacitat, tot i que com a mínim s'aplicarà el cost de la discapacitat física del grup 2, de 7.752 euros anuals. Així doncs els costos seran de 7.752 euros per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i B, i de 12.920 euros per a les persones del grup C. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En concret, augmentaran fins a 6.547 euros anuals per a qualsevol grup.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 2 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 2 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment, el cost per suport formatiu tampoc es veurà incrementat per aquesta situació, i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc no es veuen influïts pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge comparatiu econòmic per a les persones amb discapacitat física del grup 2 i discapacitat intel·lectual del grup A seria de 42.288 euros, amb discapacitat intel·lectual del grup B també seria de 42.288 euros anuals, i per al grup C seria de 46.159 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 2 i discapacitat visual

Els costos per a les AVD són de 7.752 euros, que corresponen a una atenció intensa per a les persones amb discapacitat física del grup 2, independentment del grau de discapacitat visual. Això és degut al fet que, en general, qui es trobi en aquesta situació necessitarà més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar, però en aquest cas només seran els corresponents a la discapacitat física del grup 2, 5.166 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 2 de discapacitat física més 120 euros per modificacions per discapacitat visual, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no seran necessaris més béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen arran de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 2 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat i, per tant no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 2 i discapacitat visual parcial seria de 42.329 euros, i per al grup de discapacitat visual total seria de 45.244 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 2 i discapacitat auditiva

Els costos per a les AVD són de 7.752 euros, que corresponen a una atenció intensa per a les persones amb discapacitat física del grup 2, independentment del grau de discapacitat auditiva. Això és degut al fet que, en general, qui es troba en aquesta situació no necessitarà més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. Però en

aquest cas només seran els corresponents a la discapacitat física del grup 2, 5.166 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran els 733 euros per la discapacitat física més 199 euros per modificacions per discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 2 de discapacitat física més els que correspongui a cada grau de discapacitat auditiva, en el cas que s'apliqui. D'altra banda, pel que fa als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no seran necessaris més de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen arran de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 2 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física. Finalment, el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat i, per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 2 i del grup oralista seria de 46.512 euros, i de 45.978 euros anuals per a grup de llenguatge de signes.

Persones amb discapacitat física del grup 2 i malaltia mental

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció dependran del grau de discapacitat, tot i que com a mínim s'aplicarà el cost de la discapacitat física del grup 2, de 7.752 euros anuals. Així doncs, els costos seran de 7.752 euros per a les persones amb malaltia mental del grup X i Y, i de 12.920 euros per a les persones del grup Z. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En concret, augmentaran fins a 5.166 euros anuals per a qualsevol grup.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 2 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup, ja que aquest no es repetirà atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 2 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment, el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 2 i malaltia mental del grup X i Y seria de 40.907 euros, i per al grup Z seria de 49.808 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat intel·lectual

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció dependran del grau de discapacitat, tot i que com a mínim s'aplicarà el cost de la discapacitat física del grup 3, de 12.920 euros anuals. Així doncs, els costos seran de 12.920 euros per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A, B i C. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En concret, augmentaran fins a 6.547 euros anuals per a qualsevol grup.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 3 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup, ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis arran de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 3 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que

coincideixen. Finalment, el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influïts pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat intel·lectual dels grups A, B i C seria de 53.225 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat visual

Els costos per a les AVD són de 12.920 euros, que corresponen a una atenció molt intensa per a les persones amb discapacitat física del grup 3, independentment del grau de discapacitat visual. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar, però en aquest cas només seran els corresponents a la discapacitat física del grup 3, 5.166 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 3 de discapacitat física més 120 euros per modificacions per discapacitat visual, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup, ja que aquest no es repetirà perquè no caldrà més volum de béns o serveis arran de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 3 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat visual parcial seria de 53.129 euros, i per al grup de discapacitat visual total seria de 54.663 euros anuals.

Persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat auditiva

Els costos per a les AVD són de 12.920 euros, que corresponen a una atenció molt intensa per a les persones amb discapacitat física del grup 3, independentment del grup de discapacitat auditiva. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'agrupen, però en aquest cas només seran els corresponents a la discapacitat física del grup 3, 5.166 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat varien en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost, per tant s'aplicaran els 733 euros per la discapacitat física més 199 euros per modificacions causades per la discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 3 de discapacitat física més els que correspongui a cada grau de discapacitat auditiva, en el cas que s'apliqui. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen pel fet de la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 3 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 3 i del grup oralista seria de 57.650 euros, i de 57.117 euros anuals per al grup del llenguatge de signes.

Persones amb discapacitat física del grup 3 i malaltia mental

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció dependran del grau de discapacitat, tot i que com a mínim s'aplicarà el cost de la discapacitat física del grup 3, de 12.920 euros anuals. Així

doncs, els costos seran de 12.920 euros per a les persones amb malaltia mental dels grups X, Y i Z. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En concret, augmentaran fins a 5.166 euros anuals per a qualsevol grup.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents al grup 3 de discapacitat física, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà perquè no serà necessari més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per transport adaptat del grup 3 de la discapacitat física més els costos per acompanyant i per temps extra de la discapacitat física o bé intel·lectual, ja que coincideixen. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

Així doncs, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat física del grup 3 i malaltia mental en qualsevol grau seria de 51.844 euros anuals.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i discapacitat visual

Els costos per a les AVD són de 3.876 euros, els corresponents a una atenció considerable per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A, independentment del grau de discapacitat visual. Això és degut al fet que, en general, tot i que es troben en aquesta situació no necessiten més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas seran de 1.381 euros perquè només s'apliquen a la discapacitat intel·lectual.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Per exemple, les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran els 120 euros per modificacions per discapacitat visual. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i roba seran els corresponents al grup de resta visual. D'altra banda, als ítems higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no caldrà més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen a causa de la discapacitat i per això en aquest cas no s'aplicarien. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i discapacitat visual parcial seria de 16.309 euros anuals i de 27.295 euros anuals per les persones amb discapacitat visual total.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i discapacitat auditiva

Els costos per a les AVD són de 3.876 euros i corresponen a una atenció considerable per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A, independentment del grup de discapacitat auditiva. Això és degut, en general, al fet que perquè es troben en aquesta situació no necessitaran més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas seran de 7.756 euros, els corresponents a la discapacitat intel·lectual del grup A, 1.381 euros més 6.374 euros anuals per discapacitat auditiva.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran 199 euros per modificacions per discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents a la discapacitat auditiva en el cas que s'apliqui. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen a causa de la discapacitat, per això en aquest cas no s'aplica el cost. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i discapacitat auditiva serien de 20.189 euros anuals per al grup de llenguatge oral i de 19.655 euros per al grup del llenguatge de signes

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i malaltia mental

Els costos per a les AVD són de 3.876 euros, els corresponents a una atenció considerable per a les persones amb malaltia mental del grup X, de 7.752 euros per al grup Y i de 12.920 euros per al grup Z. Això és degut, en general, al fet que perquè es troben en aquesta situació no necessitaran més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, quant als costos per hores d'atenció especialitzada només s'aplicaran aquells corresponents a les persones amb discapacitat intel·lectual, per tant, en aquest cas seran de 1.381 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Els costos per modificacions a l'habitatge, ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia no s'aplicaran en aquest cas, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no caldrà més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost de l'acompanyant corresponent a cada grup de malaltia mental. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup A i malaltia mental del grup X seria de 14.382 euros, per al grup Y seria de 26.564 euros anuals i per al grup Z seria de 35.465 euros anuals.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i discapacitat visual

Els costos per a les AVD són de 7.752 euros, que corresponen a una atenció intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup B, independentment del grau de discapacitat visual. Això és degut, en general, al fet que perquè es troben en aquesta situació no necessitaran més hores d'atenció per a les AVD. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas seran de 1.381 euros ja que només s'aplica a la discapacitat intel·lectual.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran els 120 euros per discapacitat visual. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i roba seran els corresponents al grup que correspongui de discapacitat visual. D'altra banda, als ítems higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no caldrà més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, s'aplica el cost d'acompanyament i del temps extra del grup B de discapacitat intel·lectual. Finalment, el cost per a suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i discapacitat visual parcial seria de 31.737 euros anuals, i de 34.652 euros anuals per a les persones amb discapacitat visual total.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i discapacitat auditiva

Els costos per a les AVD són de 7.752 euros, corresponents a una atenció intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup B, independentment del grup de discapacitat auditiva. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada sí que s'hauran d'agrupar. En aquest cas seran 7.756 euros, corresponents a la discapacitat intel·lectual del grup B, 1.381 euros més 6.374 euros anuals per discapacitat auditiva.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost. Per tant, s'aplicaran 199 euros per modificacions per discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents a la discapacitat auditiva en el cas que s'apliqui. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis pel fet de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, s'aplica el cost d'acompanyament i de temps extra del grup B de discapacitat intel·lectual. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i discapacitat auditiva seria de 35.616 euros anuals per al grup de llenguatge oral i de 35.083 euros per al grup del llenguatge de signes.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i malaltia mental

Els costos per a les AVD són de 7.752 euros, que corresponen a una atenció intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual en el cas dels grups X i Y de la malaltia mental, o bé de 12.920 euros en el cas del grup Z de malaltia mental. D'altra banda, quant als costos per hores d'atenció especialitzada només s'apliquen aquells corresponents a les persones amb discapacitat intel·lectual, que en aquest cas seran de 1.381 euros anuals.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Els costos per modificacions a l'habitatge, ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia no s'aplicaran en aquest cas, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, s'aplica el cost d'acompanyament i temps extra del grup B de discapacitat intel·lectual. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant, no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup B i malaltia mental dels grups X i Y seria de 29.810 euros, i per al grup Z seria de 38.711 euros anuals.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i discapacitat visual

Els costos per a les AVD són de 12.920 euros, que corresponen a una atenció molt intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C independentment del grau de discapacitat visual. Els costos per hores d'atenció especialitzada només s'apliquen a la discapacitat intel·lectual, que en aquest cas sumen 1.381 euros.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost, per tant s'aplicaran els 120 euros per discapacitat visual. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i roba seran els corresponents al grup que correspongui de discapacitat visual. D'altra banda, als ítems higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis per causa de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant en aquest cas s'aplicaria el cost per acompanyament en el grup Z. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i discapacitat visual parcial seria de 37.404 euros anuals, i de 44.053 euros anuals per a les persones amb discapacitat visual total.

Persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i discapacitat auditiva

Els costos per a les AVD són de 12.920 euros, que corresponen a una atenció molt intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C, independentment del grup de discapacitat auditiva. Els costos per hores d'atenció especialitzada només s'apliquen a la discapacitat intel·lectual, que en aquest cas sumen 1.381 euros.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Les modificacions a l'habitatge es continuaran afegint al cost, i en aquest sentit s'aplicaran 199 euros per discapacitat auditiva. Els costos per ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia seran els corresponents a la discapacitat auditiva en el cas que s'apliqui. D'altra banda, als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis per la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen a causa de la discapacitat, per tant en aquest cas no s'aplica el cost. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i discapacitat auditiva seria de 45.659 euros anuals per als grup de llenguatge oral i de 45.126 euros per al grup de llenguatge de signes.

Persones amb discapacitat intel·lectual grup C i malaltia mental

Els costos per a les AVD són de 12.920 euros, que corresponen a una atenció molt intensa per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C independentment del grau de malaltia mental. Els costos per hores d'atenció especialitzada només s'apliquen a la discapacitat intel·lectual, i en aquest cas són 1.381 euros.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Els costos per modificacions a l'habitatge, ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia no s'aplicaran en aquest cas, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no caldrà més volum de béns o serveis a causa de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, s'aplica el cost d'acompanyament i del temps extra del grup C de discapacitat intel·lectual. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat intel·lectual del grup C i qualsevol grup de malaltia mental és de 39.853 euros anuals.

Persones amb discapacitat visual i discapacitat auditiva

De manera separada, la discapacitat visual tan sols requeriria suport per a les AVD durant una hora i mitja al dia, i la discapacitat auditiva no requeriria atenció per a les AVD. Però en el cas de les persones amb sordoceguesa es converteix en indispensable una atenció constant, tant per a les AVD com en atenció especialitzada.

D'altra banda, els costos addicionals vinculats a la discapacitat s'han d'analitzar de diferent manera que com inicialment s'havia plantejat. En aquest cas, els ajuts tècnics, les adaptacions informàtiques o el material ortopèdic que s'havien considerat per a la discapacitat visual o auditiva ja no escauen a aquest grup.

En relació amb els costos per desplaçaments, s'ha de considerar que són persones que requereixen acompanyament constant. Finalment el cost per suport formatiu, els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies s'ha considerat que no cal aplicar-los dos cops.

Atesa la dificultat d'aquesta situació i el gran esforç econòmic que suposa, s'ha cregut més realista considerar que són el grup que requereix més despesa en comptes de sumar els diferents ítems analitzats. És per això que s'ha equiparat al grup en què recau més cost, les persones amb discapacitat física del grup 3 i discapacitat auditiva, amb un total de 57.650 euros anuals.

Persones amb discapacitat visual i malaltia mental

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció depenen del grau de discapacitat de la malaltia mental. Els costos per a les AVD sumen 3.876 euros, que corresponen a una atenció considerable per a les persones amb malaltia mental del grup X, 7.752 euros per al grup Y, i 12.920 euros per al grup Z. D'altra banda, els costos per hores d'atenció especialitzada no s'apliquen en aquest cas.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Els costos per modificacions a l'habitatge, ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia s'aplicaran en funció del grau de discapacitat visual, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis a causa de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per acompanyant corresponent a cada grup de malaltia mental. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat i, per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat visual parcial i malaltia mental del grup X és de 14.928 euros, per al grup Y és de 27.109 euros anuals i per al grup Z és de 36.011 euros anuals. Per a les persones amb discapacitat visual total i malaltia mental del grup X el cost anual seria de 25.914 euros, per al grup Y seria de 30.024 euros i per al grup Z seria de 38.926 euros.

Persones amb discapacitat auditiva i malaltia mental

En aquesta situació, els costos per hores d'atenció depenen del grau de discapacitat de la malaltia mental. Els costos per a les AVD són de 3.876 euros, els corresponents a una atenció considerable per les persones amb malaltia mental del grup X, de 7.752 euros per al grup Y i 12.920 euros per al grup Z. D'altra banda, als costos per hores d'atenció especialitzada s'aplicaran 6.374 euros anuals per la discapacitat auditiva.

Els costos addicionals vinculats a la discapacitat variaran en funció de l'ítem. Els costos per modificacions a l'habitatge, ajudes tècniques, informàtica adaptada i ortopèdia s'aplicaran en funció del que dictaminin els diferents grups de discapacitat auditiva, mentre que als ítems roba, higiene i cura, energia, oci i teleassistència s'aplicarà el cost més elevat de cada grup ja que aquest no es repetirà, atès que no serà necessari més volum de béns o serveis a causa de la pluridiscapacitat. En relació amb els costos per desplaçaments, aquests tampoc es doblen per la discapacitat. Per tant, en aquest cas s'aplica el cost per acompanyant corresponent a cada grup de malaltia mental. Finalment el cost per suport formatiu tampoc es veu incrementat per aquesta situació i es manté en 1.381 euros.

Els costos d'oportunitat dels individus i els costos d'oportunitat de les famílies tampoc es veuen influenciats pel tipus de discapacitat, i per tant no s'apliquen dos cops.

D'aquesta manera, el greuge econòmic comparatiu per a les persones amb discapacitat auditiva oralista i malaltia mental del grup X és de 18.807 euros, per al grup Y és de 30.989 euros anuals i per al grup Z és de 39.891 euros anuals. Per a les persones amb discapacitat auditiva amb llenguatge de signes i malaltia mental del grup X el cost anual seria de 18.274 euros, per al grup Y seria de 30.456 euros i per al grup Z seria de 39.357 euros.

A manera de resum, el cost econòmic de les diferents pluridiscapacitats possibles queda reflectit a la taula 34.

Taula 34. Resum dels costos de les pluridiscapacitats (2006)

		Discapacitat física			Discapacitat intel·lectual			Discapacitat visual		Discapacitat auditiva		Malaltia mental		
		Grup 1	Grup 2	Grup 3	Grup A	Grup B	Grup C	Parcial	Total	Llenguatge oral	Llenguatge de signes	Grup X	Grup Y	Grup Z
Discapacitat física	Grup 1													
	Grup 2													
	Grup 3													
Discapacitat intel·lectual	Grup A	23.651	42.288	53.225										
	Grup B	42.288	42.288	53.225										
	Grup C	44.702	46.159	53.225										
Discapacitat visual	Parcial	23.757	42.329	53.129	16.309	31.737	37.404							
	Total	34.743	45.244	54.663	27.295	34.652	44.053							
Discapacitat auditiva	Ll. oral	27.875	46.512	57.650	20.189	35.616	45.659	24.610	40.765					
	Ll. de signes	27.342	45.978	57.117	19.655	35.083	45.126	24.077	40.231					
Malaltia mental	Grup X	22.270	40.907	51.844	14.382	29.810	39.853	14.928	25.914	18.807	18.274			
	Grup Y	34.452	40.907	51.844	26.564	29.810	39.853	27.109	30.024	30.989	30.456			
	Grup Z	43.354	49.808	51.844	35.465	38.711	39.853	36.011	38.926	39.891	39.357			

En euros.

6. Deduccions, prestacions i ajudes

Les institucions públiques, tal com disposa l'article 49 de la Constitució espanyola, han de fer discriminacions positives perquè els drets fonamentals reconeguts per la Carta Magna siguin reals i efectius.⁵³

Fins al moment, aquestes discriminacions positives es tradueixen en certes deduccions, prestacions i ajudes a les quals poden optar les persones amb discapacitat. Aquestes s'han de tenir en compte per poder deduir-les del cost determinat prèviament a fi de conèixer el greuge econòmic real. Les deduccions són aquelles minoracions de la base imposable que es realitzen per compensar situacions que no són d'igualtat. En aquest cas, redueixen l'import a pagar per l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Per tant, les deduccions variaran en funció dels ingressos anuals de la persona. D'altra banda, les prestacions i ajudes pretenen oferir ajudes tècniques i serveis a baix cost o gratuïtament per compensar situacions de descompensació. Algunes d'aquestes ajudes depenen dels ingressos de la persona i d'altres s'atorguen pel sol fet de pertànyer a un col·lectiu determinat.

Aquestes deduccions, prestacions i ajudes a les quals poden optar les persones amb discapacitat i que en l'actualitat rep habitualment la família, depenen freqüentment dels ingressos de la persona amb discapacitat o bé del nucli familiar o de convivència. Atès que els costos de la discapacitat s'han calculat basant-se en un salari mitjà igual per a totes les persones amb discapacitat, el més coherent és determinar les prestacions que reben les persones amb discapacitat sobre la base dels ingressos mitjans de les persones amb discapacitat calculats prèviament per obtenir les prestacions mitjanes. Així doncs, s'ha calculat aquest apartat considerant que el salari mitjà anual de les persones amb discapacitat de la ciutat de Barcelona és de 15.355,35 euros anuals (vegeu l'apartat 5.3).

6.1 Deduccions

Les següents deduccions sobre la base imposable s'apliquen a totes les persones amb discapacitat en un grau major o menor.

1. Rendes exemptes

Les prestacions per a persones amb incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa estan exemptes de pagar l'IRPF, però no n'estan les prestacions d'incapacitat temporal, permanent parcial o incapacitat permanent total.

2. Mínim personal i mínim familiar

Els articles 42 i 43 esmenten les deduccions per mínim personal i mínim familiar. Atès que les deduccions per mínim familiar depenen del nombre de fills a càrrec així com de les rendes anuals, i no poden superar els 8.000 euros, s'ha decidit no analitzar-les perquè no són universals. D'altra banda, el mínim personal és general, es tingui o no discapacitat, i té un valor de 3.400 euros per minorar de la base imposable.

3. Reducció general per rendiments del treball

L'article 51 estableix que quan s'obtinguin rendiments nets del treball, la base imposable es reduirà. Aquesta reducció dependrà del valor del rendiment net del treball. Per a una renda neta igual o inferior a 8.200 euros, correspondrà una deducció de 3.500 euros anuals; per rendes d'entre 8.200,01 euros i 13.000 euros correspondran 3.500 euros menys el resultat de multiplicar 0,2291 per la diferència entre el rendiment i 8.200; finalment, per a rendes superiors a 13.000 euros correspondran 2.400 euros anuals.

4. Reducció per discapacitat del contribuent

Els contribuents amb discapacitat reduiran amb caràcter general 2.000 euros anuals la base imposable. Per a les persones amb discapacitat superior al 65% la reducció serà de 5.000 euros.

5. Reducció per discapacitat de treballadors actius

A part de la reducció prevista per als rendiments del treball, l'article 58 preveu reduccions per

53. Font: *La discapacidad en el ámbito tributario. Informe de situación y propuestas de mejora para la Legislatura 2004-2008*. CERMI, 18 de maig de 2005.

als contribuents amb discapacitat que obtinguin rendiments del treball com a treballadors actius de 2.800 euros anuals. Aquesta serà de 6.200 euros per als treballadors actius que tinguin el certificat ATP i/o una discapacitat legal igual o superior al 65%.

6. Reducció per despeses d'assistència a les persones amb discapacitat

En concepte de despeses d'assistència, les persones amb discapacitat que acreditin necessitar ATP o tinguin un grau igual o superior al 65% reduiran la base imposable en 2.000 euros.

7. Deducció per habitatge habitual

L'article 69 preveu deduccions en relació amb l'habitatge habitual. Determina una deducció per adquisició de l'habitatge de 9.015,18 euros i de 12.020,24 euros per rehabilitació de l'habitatge.

Ateses les deduccions anteriors, a fi de poder concretar una reducció en euros fruit d'aquestes s'ha comparat el que una persona amb uns ingressos determinats hauria de pagar d'IRPF amb discapacitat o sense. És a dir, s'han aplicat les deduccions a l'escenari plantejat a l'inici d'aquest i s'han dut a terme les comparacions⁵⁴ per obtenir diferents estalvis mitjans en funció del grau de discapacitat.

La taula 35 mostra l'estalvi mitjà que s'obté si es pren el salari anual mitjà que cobren les persones amb discapacitat, que són 15.355,35 euros. En aquest cas mitjà les persones amb discapacitat entre el 33% i el 65% estalvien 1.228,43 euros, i les persones amb discapacitat superior al 65% n'estalvien 1.996,20.

6.2 Programa d'ajuts d'atenció social (PUA)

El Programa d'ajuts d'atenció social a les persones amb discapacitat (PUA) està adscrit al Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya i ofereix prestacions per a serveis i ajudes tècniques. Les ajudes del PUA considerades en el aquest estudi són les assignades a persones majors de 16 anys, i s'han realitzat les combinacions corresponents perquè no es produïssin incompatibilitats en l'assignació de les ajudes.

Es donen quan es compleixen certs requisits, com ara un cert grau de discapacitat, i sobretot quan es donen certes condicions econòmiques. Com que hi ha un esglaonat important en els ingressos de les persones, el percentatge atorgat s'ha determinat a partir de la renda mitjana de les persones amb discapacitat, 15.355,35 euros. Aquests ingressos mitjans comporten una aportació determinada⁵⁵ de les ajudes del PUA, en la qual s'ha basat aquest apartat.

Taula 35. Estalvi mitjà obtingut a partir de les deduccions aplicades a la base imposable del salari anual mitjà de les persones amb discapacitat

	Sense discapacitat	Grau de discapacitat		
		Entre el 33% i el 65%	Entre el 33% i el 65% i ATP	Superior al 65%
Mínim personal	3.400,00	3.400,00	3.400	3.400
Reduccions				
Per rendiments del treball	2.400,00	2.400,00	2.400,00	2.400,00
Per treballador discapacitat actiu		2.800,00	6.200,00	6.200,00
Per discapacitat		2.000,00	5.000,00	7.000,00
Reducció total	5.800,00	10.600,00	17.000,00	19.000,00
Ingressos	15.355,35	15.355,35	15.355,35	15.355,35
Base imposable	9.555,35	4.755,35	- 1.644,65	- 3.644,65
Tipus de retenció (%)	13	5	0	0
Retenció final	1.996,20	767,77	0	0
Estalvi mitjà	0	1.228,43	1.996,20	1.996,20

En euros.

ATP: certificat d'ajuda d'una tercera persona.

54. S'ha utilitzat el programa PADRE (Programa de ayuda para el cálculo de retenciones de IRPF) 2005, versió 1.01 del Ministeri d'Hisenda-Agència Tributària.

55. En concret, 15.355,35 euros pertanyen al barem fixat d'entre 13.815 euros i 16.578 euros anuals, que corresponen a una subvenció del 50%.

Tot i això, s'ha de tenir en compte que en aquest estudi s'està suposant que les persones amb discapacitat obtenen totes les ajudes del PUA ofertes per a cada perfil, i en funció dels ingressos que s'obtinguin s'atorgarà la totalitat, una part o res de les ajudes del PUA. Aquesta situació és, en el millor dels casos, poc probable ja que tot i que es puguin necessitar totes les ajudes, el pressupost és limitat, hi ha molta demanda i a més pot ser que s'obtinguin les ajudes amb retard, d'una convocatòria per a una altra. En conseqüència, encara que es compleixin els requisits determinats és molt complicat que es doni la situació aquí analitzada, en què s'obtenen totes les ajudes que serien necessàries per a cada perfil. És per això que es plantegen tres escenaris, en els quals s'obté el 100%, el 50% i el 20% del màxim d'ajudes del PUA a les quals es podria optar.

Cal remarcar que atesa la variabilitat elevada que es produeix en els ingressos mitjans, i també com és de difícil determinar el nombre d'ajudes adjudicades, aquest és un exercici teòric que pretén no tant determinar una xifra en concret, sinó comparar els costos amb les ajudes (taula 36).

Taula 36. Escenaris d'assignació de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya)

Escenaris	Ajudes del PUA assignades
1	S'atorga el 100% de les ajudes a què es pot optar
2	S'atorga el 50% de les ajudes a què es pot optar
3	S'atorga el 20% de les ajudes a què es pot optar

Taula 37. Escenari 1: assignació del 100% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat

		Ajuts per a serveis					
Tipus de discapacitat	Perfils	Psicomotricitat	Rehabilitació del llenguatge	Ajuts per tractament/especialista		Assistència personal / al domicili	Assistència en establiments
				Intèrpret sord, sordcec, lectura labial, llenguatge de signes	Fisioteràpia	Assistència personal, suport social i relació amb l'entorn	Ajuts en centres de dia d'atenció especialitzada
Discapacitat física	Grup 1	649,10	649,10		649,10	1.643,29	1.565,04
	Grup 2	649,10	649,10		649,10	1.643,29	1.262,10
	Grup 3	649,10	649,10		649,10	1.643,29	1.262,10
Discapacitat intel·lectual	Grup A	649,10	649,10			1.643,29	1.565,04
	Grup B	649,10	649,10			1.643,29	1.262,10
	Grup C	649,10	649,10			1.643,29	1.262,10
Discapacitat visual	Parcial						
	Total						
Discapacitat auditiva	Ll. oral			462,50			
	Ll. de signes			462,50			
Malaltia mental	Grup X					1.643,29	1.565,04
	Grup Y					1.643,29	1.262,10
	Grup Z					1.643,29	1.262,10

En euros.

Escenari 1

En aquest cas se suposa que les persones amb discapacitat rebrien totes les possibles ajudes del PUA assignades a la seva tipologia. És a dir, rebrien el 100% de les ajudes. Tanmateix, atès que s'està considerant la renda mitjana de les persones amb discapacitat, per a aquest nivell de renda determinat la subvenció assignada és del 50%. La taula 37 mostra l'import final que s'obtindria en aquest escenari. S'ha de considerar també que aquest escenari no és probable perquè hi ha limitacions de termini i de pressupost. En concret, el pressupost⁵⁶ per al 'any 2005 va ser de 16.430.743,48 euros a tot Catalunya (taula 37).

Escenari 2

Aquest escenari suposa que les persones amb discapacitat rebrien la meitat de les ajudes del PUA possibles assignades a la seva tipologia. És a dir, rebrien el 50% de les ajudes. D'altra banda, s'ha de tenir en compte que la renda mitjana de les persones amb discapacitat (15.355,35 euros anuals) comporta una subvenció del 50%. La taula 38 mostra l'import final que s'obtindria en aquest escenari (taula 38).

Escenari 3

Aquest últim escenari implica que les ajudes que s'atorguen a les persones amb discapacitat són del 20% del total. A més, sobre aquest percentatge s'ha de considerar que la subvenció assignada a les persones amb una renda mitjana de 15.355,35 euros anuals és del 50%. La taula 39 mostra el total d'ajudes que es poden rebre segons aquest escenari (taula 39).

Ajuts per a mobilitat i transport							
Ajuts per a mobilitat			Per assistir a determinats serveis				
Obtenció/ reconversió del permís de conduir	Adquisició del vehicle	Adaptació del vehicle	Atenció precoç	Rehabili- tació	Ensenyament post- obligatori	Ajuts tècnics	Total
66,11	255,43	100,00	405,69			255,65	6.238,48
66,11	540,91	300,00	405,69	405,69	405,69	572,43	9.114,21
66,11	540,91	300,00	405,69	405,69	405,69	950,74	9.492,52
			405,69	405,69	405,69		5.723,57
			405,69	405,69	405,69		6.985,67
			405,69	405,69	405,69		6.985,67
			405,69	405,69	405,69	545,85	1.762,91
			405,69	405,69	405,69	921,81	2.138,86
						496,26	958,76
						333,76	796,26
			405,69	405,69	405,69		4.425,38
			405,69	405,69	405,69		5.687,48
			405,69	405,69	405,69		5.687,48

56. Ordre BEF/213/2005, de 10 de maig, per la qual s'obre la convocatòria i s'aproven les bases per a la concessió d'ajuts del Programa d'ajuts d'atenció social a les persones amb discapacitat per a l'exercici 2005. DOGC núm. 4384, de 13.05.2005.

Taula 38. Escenari 2: assignació del 50% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat

Ajuts per a serveis								
Tipus de discapacitat	Perfils	Ajuts per tractament/especialista				Assistència personal / al domicili		Assistència en establiments
		Psicomotricitat	Rehabilitació del llenguatge	Intèrpret sord, sordcec, lectura labial, llenguatge de signes	Fisio-teràpia	Assistència personal, suport social i relació amb l'entorn	Assistència domiciliària	Ajuts en centres de dia d'atenció especialitzada
Discapacitat física	Grup 1	324,55	324,55		324,55	821,64	782,52	
	Grup 2	324,55	324,55		324,55	821,64	782,52	631,05
	Grup 3	324,55	324,55		324,55	821,64	782,52	631,05
Discapacitat intel·lectual	Grup A	324,55	324,55			821,64	782,52	
	Grup B	324,55	324,55			821,64	782,52	631,05
	Grup C	324,55	324,55			821,64	782,52	631,05
Discapacitat visual	Parcial							
	Total							
Discapacitat auditiva	Ll. oral			231,25				
	Ll. de signes			231,25				
Malaltia mental	Grup X					821,64	782,52	
	Grup Y					821,64	782,52	631,05
	Grup Z					821,64	782,52	631,05

En euros.

Taula 39. Escenari 3: assignació del 20% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat

Ajuts per a serveis								
Tipus de discapacitat	Perfils	Ajuts per tractament/especialista				Assistència personal / al domicili		Assistència en establiments
		Psicomotricitat	Rehabilitació del llenguatge	Intèrpret sord, sordcec, lectura labial, llenguatge de signes	Fisio-teràpia	Assistència personal, suport social i relació amb l'entorn	Assistència domiciliària	Ajuts en centres de dia d'atenció especialitzada
Discapacitat física	Grup 1	129,82	129,82		129,82	328,66	313,01	
	Grup 2	129,82	129,82		129,82	328,66	313,01	252,42
	Grup 3	129,82	129,82		129,82	328,66	313,01	252,42
Discapacitat intel·lectual	Grup A	129,82	129,82			328,66	313,01	
	Grup B	129,82	129,82			328,66	313,01	252,42
	Grup C	129,82	129,82			328,66	313,01	252,42
Discapacitat visual	Parcial							
	Total							
Discapacitat auditiva	Ll. oral			92,50				
	Ll. de signes			92,50				
Malaltia mental	Grup X					328,66	313,01	
	Grup Y					328,66	313,01	252,42
	Grup Z					328,66	313,01	252,42

En euros.

Ajuts per a mobilitat i transport

Ajuts per a mobilitat			Per assistir a determinats serveis			Ajuts tècnics	Total
Obtenció/ reconversió del permís de conduir	Adquisició del vehicle	Adaptació del vehicle	Atenció precoç	Rehabili- tació	Ensenyament post- obligatori		
33,06	127,72	50,00	202,84			127,83	3.119,24
33,06	270,46	150,00	202,84	202,84	202,84	286,21	4.557,10
33,06	270,46	150,00	202,84	202,84	202,84	475,37	4.746,26
			202,84	202,84	202,84		2.861,78
			202,84	202,84	202,84		3.492,83
			202,84	202,84	202,84		3.492,83
			202,84	202,84	202,84	272,93	881,45
			202,84	202,84	202,84	460,90	1.069,43
						248,13	479,38
						166,88	398,13
			202,84	202,84	202,84		2.212,69
			202,84	202,84	202,84		2.843,74
			202,84	202,84	202,84		2.843,74

Ajuts per a mobilitat i transport

Ajuts per a mobilitat			Per assistir a determinats serveis			Ajuts tècnics	Total
Obtenció/ reconversió del permís de conduir	Adquisició del vehicle	Adaptació del vehicle	Atenció precoç	Rehabili- tació	Ensenyament post- obligatori		
13,22	51,09	20,00	81,14			51,13	1.247,70
13,22	108,18	60,00	81,14	81,14	81,14	114,49	1.822,84
13,22	108,18	60,00	81,14	81,14	81,14	190,15	1.898,50
			81,14	81,14	81,14		1.144,71
			81,14	81,14	81,14		1.397,13
			81,14	81,14	81,14		1.397,13
			81,14	81,14	81,14	109,17	352,58
			81,14	81,14	81,14	184,36	427,77
						99,25	191,75
						66,75	159,25
			81,14	81,14	81,14		885,08
			81,14	81,14	81,14		1.137,50
			81,14	81,14	81,14		1.137,50

6.3 Altres ajuts

La resta d'ajudes a què poden optar les persones amb discapacitat també depenen generalment dels ingressos. S'ha decidit no incloure certes ajudes ja que tampoc se n'ha considerat el cost, com podrien ser les subvencions per adquirir una llar. Tampoc s'hi han inclòs ajudes que no aporten un benefici econòmic o estalvi, com la targeta d'aparcament.

A continuació es detallen les principals ajudes a què poden optar les persones amb discapacitat o les seves famílies.

Servei de respir familiar / programa de suport (cangurs)

Programa de la Federació Catalana pro Persones amb Discapacitat (APPS) amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat i els Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona. Facilita atenció personal per donar suport a la família en aspectes relacionats directament amb l'atenció a la persona amb discapacitat intel·lectual. Pot donar suport puntual al domicili en absència dels pares o els cuidadors, així com acompanyar en desplaçaments fora del domicili. Les tasques que desenvolupa són sempre d'atenció i suport personal.

L'ajut és del 60% del cost per hora, amb un màxim de 120 hores anuals.

Programa d'accessibilitat de la Campanya municipal de protecció i millora del paisatge urbà

Són actuacions que pretenen incrementar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat millorant l'accessibilitat, tant en qualsevol punt dels edificis privats dedicats majoritàriament a habitatges com en l'accés a l'interior dels habitatges. Inclou:

1. Supressió de traves i barreres arquitectòniques, i dotació d'elevadors. Obres que incloguin la millora dels accessos a l'edifici i als espais comuns, la senyalització corresponent i la dotació d'elevadors, destinades a facilitar l'accessibilitat a persones amb mobilitat reduïda.
2. Adaptació d'habitatges. Obres o instal·lació a l'accés o a l'interior de l'habitatge, realitzades per facilitar a les persones amb mobilitat reduïda l'accessibilitat a tots els espais.

Els ajuts són subvencions per un valor equivalent al pagament de les taxes de serveis urbanístics i de l'impost de construccions, instal·lacions i obres, de la llicència d'obres, així com una subvenció a fons perdut de com a màxim el 20% del cost de l'obra o de la supressió de barreres arquitectòniques, i una subvenció a fons perdut per l'elevador de 661 euros per planta.

Ajudes econòmiques per adaptar habitatges per a persones amb discapacitat

Es tracta d'una ajuda a fons perdut per adaptar o millorar l'accessibilitat de l'habitatge habitual de la persona amb discapacitat i mobilitat reduïda a fi de fer-lo accessible i funcional i facilitar-li l'autonomia.

La quantia màxima que es concedeix per a obres de supressió de barreres arquitectòniques l'any 2005 és de 4.507,59 euros, computant a aquests efectes el total de les quanties concedides en els cinc anys anteriors. La quantia màxima per concedir per a l'adquisició i la instal·lació de plataformes elevadores especials per a persones amb mobilitat reduïda l'any 2005 és de 3.005,06 euros, computant a aquests efectes el total de les quanties concedides en els cinc anys anteriors. És una subvenció de la Generalitat i és compatible amb la Campanya de protecció i millora del paisatge urbà. Els ingressos anuals de la unitat familiar dividits entre el nombre de membres no podran superar quatre vegades l'IPREM de l'any anterior a la convocatòria, ponderat pel nombre de membres. Per tant, s'aplicaria als quatre escenaris aquí analitzats.

Exempció de l'impost de matriculació

Les persones amb discapacitat tenen dret a tramitar l'exempció de l'impost de matriculació del seu vehicle. L'estalvi aproximat és de 115 euros.⁵⁷

57. Font: DOGC núm. 4295, de 5 de gener de 2005.

Targeta Rosa

Targeta personal i intransferible amb la qual es pot viatjar gratuïtament o bé amb tarifa reduïda en diversos transports públics:

- Línies d'autobús de TMB, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (dintre de la corona 1), línies de metro, el Trambaix, Trambesòs i el funicular de Montjuïc. Queden excloses les línies singulars: Aerobús, telefèrics, funicular del Tibidabo, Tramvia Blau, Bus Turístic i serveis especials.

- Servei públic de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda molt greu, excepte quan el servei es fa en taxi.

- Serveis regulars de les següents empreses dins de l'àmbit de l'Empresa Municipal de Transports: TUSGSAL, AUTHOSA, Transports Lydia, Rosanbus, Oliveras, Esplubus, Esplujust, Soler i Sauret (urbans de Sant Feliu de Llobregat, JustMetro) i MOHN.

A més, amb la Targeta Rosa es pot accedir gratuïtament o a preus reduïts als museus i exposicions municipals, al Parc Zoològic i a les instal·lacions esportives municipals.

Per viatjar gratuïtament cal no tenir una renda superior al sou mínim interprofessional per membre de la unitat familiar (per a 2005 el SMI és de 469,80 euros). Per obtenir la Targeta Rosa de tarifa reduïda cal no tenir una renda superior a dues vegades l'indicador per membre de la unitat familiar (939,60 euros/mes per al 2005). Per tant, no es considerarà en aquest exercici perquè la renda mitjana és superior a aquests valors.

Passi metropolità d'acompanyant de persones amb discapacitat per al transport públic de l'EMT

És un document que acredita els seus posseïdors per utilitzar els serveis de transport públic col·lectiu de l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) amb un acompanyant, sense que aquest darrer hagi de pagar el viatge.

El passi metropolità d'acompanyament és personal i intransferible pel que fa al titular. Això no obliga, però, que l'acompanyant sigui sempre la mateixa persona. L'emissió del passi està sotmesa al pagament d'una taxa de 3,70 euros, tal com estableix l'Ordenança de l'EMT. Per tant l'estalvi és de 229,3 euros menys el cost de la taxa, 225,6 euros anuals.

Així doncs, l'estalvi en altres ajuts atès el salari mitjà de les persones amb discapacitat (15.355,35 euros) queda reflectit a la taula 40.

Taula 40. Estalvi generat per altres ajudes a partir del salari mitjà de les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat

Tipus de discapacitat	Servei de respir	Programa d'accessibilitat	Ajudes per a l'adaptació de habitatge	Exempció de l'IVTM	Passi metropolità per a acompanyant	Total
Discapacitat física	Grup 1	146,67	1.502,53	115		1.764,31
	Grup 2	146,67	1.502,53	115		1.764,31
	Grup 3	146,67	1.502,53	115	229,3	1.993,61
Discapacitat intel·lectual	Grup A	720				720,00
	Grup B	720				720,00
	Grup C	720			229,3	949,30
Discapacitat visual	Parcial					0,00
	Total				229,3	229,30
Discapacitat auditiva	LI. oral			115		115,11
	LI. de signes			115		115,11
Malaltia mental	Grup X					0,00
	Grup Y					0,00
	Grup Z				229,3	229,30

En euros.

IVTM: impost sobre vehicles de tracció mecànica.

6.4 Agrupació de prestacions

Després d'haver analitzat les diferents deduccions, prestacions i ajudes existents, partim del salari mitjà determinat per a les persones amb discapacitat i les agrupem per tipus de discapacitat i grau d'afectació. D'aquesta manera es poden fixar diversos escenaris, tal com queda reflectit a les taules 41, 42 i 43.

D'aquests escenaris, el més realista atès l'actual situació d'assignació d'ajudes del PUA és el número 3 (taula 43). A partir d'aquest s'elaborarà la determinació final del greuge econòmic comparatiu.

Taula 41. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 1 (assignació del 100% d'ajudes del PUA)

Tipus de discapacitat	Perfils	Deduccions a la base imposable	Ajudes del PUA	Altres ajudes	Total
Discapacitat física	Grup 1	1.228,43	6.238,48	1.764,31	9.231,22
	Grup 2	1.228,43	9.114,21	1.764,31	12.106,95
	Grup 3	1.228,43	9.492,52	1.993,61	12.714,56
Discapacitat intel·lectual	Grup A	1.228,43	5.723,57	720,00	7.672,00
	Grup B	1.228,43	6.985,67	720,00	8.934,10
	Grup C	1.228,43	6.985,67	949,30	9.163,40
Discapacitat visual	Parcial	1.228,43	1.762,91	0,00	2.991,34
	Total	1.228,43	2.138,86	229,30	3.596,59
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	1.228,43	958,76	115,11	2.302,30
	Llengua de signes	1.228,43	796,26	115,11	2.139,80
Malaltia mental	Grup X	1.228,43	4.425,38	0,00	5.653,81
	Grup Y	1.228,43	5.687,48	0,00	6.915,91
	Grup Z	1.228,43	5.687,48	229,30	7.145,21

En euros.

PUA: Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya).

Taula 42. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 2 (assignació del 50% d'ajudes del PUA)

Tipus de discapacitat	Perfils	Deduccions a la base imposable	Ajudes del PUA	Altres ajudes	Total
Discapacitat física	Grup 1	1.228,43	3.119,24	1.764,31	6.111,98
	Grup 2	1.228,43	4.557,10	1.764,31	7.549,84
	Grup 3	1.228,43	4.746,26	1.993,61	7.968,30
Discapacitat intel·lectual	Grup A	1.228,43	2.861,78	720,00	4.810,21
	Grup B	1.228,43	3.492,83	720,00	5.441,26
	Grup C	1.228,43	3.492,83	949,30	5.670,56
Discapacitat visual	Parcial	1.228,43	881,45	0,00	2.109,88
	Total	1.228,43	1.069,43	229,30	2.527,16
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	1.228,43	479,38	115,11	1.822,92
	Llengua de signes	1.228,43	398,13	115,11	1.741,67
Malaltia mental	Grup X	1.228,43	2.212,69	0,00	3.441,12
	Grup Y	1.228,43	2.843,74	0,00	4.072,17
	Grup Z	1.228,43	2.843,74	229,30	4.301,47

En euros.

PUA: Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya).

Taula 43. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 3 (assignació del 20% d'ajudes del PUA)

Tipus de discapacitat	Perfils	Deduccions a la base imposable	Ajudes del PUA	Altres ajudes	Total
Discapacitat física	Grup 1	1.228,43	1.247,70	1.764,31	4.240,44
	Grup 2	1.228,43	1.822,84	1.764,31	4.815,58
	Grup 3	1.228,43	1.898,50	1.993,61	5.120,54
Discapacitat intel·lectual	Grup A	1.228,43	1.144,71	720,00	3.093,14
	Grup B	1.228,43	1.397,13	720,00	3.345,56
	Grup C	1.228,43	1.397,13	949,30	3.574,86
Discapacitat visual	Parcial	1.228,43	352,58	0,00	1.581,01
	Total	1.228,43	427,77	229,30	1.885,50
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	1.228,43	191,75	115,11	1.535,29
	Llengua de signes	1.228,43	159,25	115,11	1.502,79
Malaltia mental	Grup X	1.228,43	885,08	0,00	2.113,51
	Grup Y	1.228,43	1.137,50	0,00	2.365,93
	Grup Z	1.228,43	1.137,50	229,30	2.595,23

En euros.

PUA: Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya).

7. El greuge comparatiu econòmic

Per determinar el greuge econòmic comparatiu global de les persones amb discapacitat s'ha de considerar, d'una banda tots els costos i les despeses que les persones amb discapacitat han d'atendre per desenvolupar una vida amb els estàndards habituals considerats en el context d'aquest estudi. De l'altra, s'ha de considerar les prestacions, ajudes i deduccions que es posen a l'abast de les persones amb discapacitat, generalment en funció dels ingressos, que minoren aquests costos.

Cal recordar que aquest és un exercici teòric perquè les prestacions depenen totalment de cada individu i es pretén veure les diferències entre els costos als quals han de fer front les persones amb discapacitat i les ajudes que reben per mitigar la seva situació; per tant, no es pretén trobar un valor absolut i inamovible.

Així doncs, tal com es mostra a la taula 44, s'ha calculat la diferència entre els costos i les prestacions rebudes per determinar el greuge econòmic comparatiu de les persones amb discapacitat per a l'escenari amb ingressos mitjans determinat.

Discapacitat física

Les persones amb discapacitat física pertanyents al grup 1 (amb dificultats per desplaçar-se però amb les habilitats manipulatives i comunicatives intactes, que, per tant, són autònomes per desenvolupar la majoria d'AVD i només requereixen ajuda puntual) suporten un greuge econòmic comparatiu de 17.828 euros anuals. Les persones amb discapacitat física del grup 2 (amb dificultats per desplaçar-se i per manipular fins a cert grau, i que a més poden tenir minvades les capacitats comunicatives, per la qual cosa necessiten ajuda per a la majoria de les AVD i per fer transferències, han d'afrontar un greuge econòmic comparatiu de 35.890 euros anuals. Finalment, les persones amb discapacitat física pertanyents al grup 3 (amb dificultats per desplaçar-se, manipular i probablement també per comunicar-se, que requereixen ajuda per les AVD, transferències i per a altres activitats de la vida a més de l'ajuda d'una tercera persona de manera continuada) suporten un greuge econòmic comparatiu de 46.723 euros anuals. Aquest darrer grup és el que suporta el major greuge de tots els perfils en relació amb les persones sense discapacitat.

Taula 44. Determinació del greuge econòmic que suposa la discapacitat calculat a partir dels ingressos mitjans de les persones amb discapacitat, en un escenari d'assignació del 20% de les ajudes del PUA

Tipus de discapacitat	Perfils	Cost total mitjà	Total prestacions	Greuge econòmic comparatiu
Discapacitat física	Grup 1	22.069	4.240	17.828
	Grup 2	40.705	4.816	35.890
	Grup 3	51.844	5.121	46.723
Discapacitat intel·lectual	Grup A	14.382	3.093	11.289
	Grup B	29.810	3.346	26.464
	Grup C	39.853	3.575	36.278
Discapacitat visual	Parcial	11.052	1.581	9.471
	Total	25.914	1.886	24.029
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	14.724	1.535	13.188
	Llenguatge de signes	14.190	1.503	12.687
Malaltia mental	Grup X	13.001	2.114	10.887
	Grup Y	25.183	2.366	22.817
	Grup Z	35.226	2.595	32.631

En euros.

PUA: Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya).

Discapacitat intel·lectual

Les persones amb discapacitat intel·lectual també suporten greuges econòmics molt elevats en relació amb la resta de la població. Les persones pertanyents al grup A (amb discapacitat intel·lectual lleu, amb autonomia per desenvolupar la majoria d'AVD però que necessiten ajuda del tipus supervisió per prendre certes decisions) suporten un greuge econòmic comparatiu de 11.289 euros anuals. Les persones pertanyents al grup B (amb discapacitat intel·lectual mitjana que necessiten ajuda per a la majoria de les AVD i per a altres activitats de la vida, per la qual cosa els cal suport del tipus acompanyament) han d'afrontar un greuge econòmic comparatiu de 26.464 euros anuals. Finalment, les persones incloses al grup C (amb greu discapacitat intel·lectual, que necessiten suport constant per a les AVD i per a altres activitats, per la qual cosa els cal una tutela permanent i l'ajuda d'una tercera persona) suporten un greuge econòmic comparatiu de 36.278 euros anuals.

Discapacitat visual

Les persones amb discapacitat sensorial suporten, en general, greuges econòmics comparatius inferiors a la resta de discapacitats. En concret, les persones amb discapacitat visual que pertanyen al grup amb resta visual (conserven un romanent visual que els permet desplaçar-se sense bastó o gos pigall gràcies a ajudes tècniques visuals, i són completament autònomes i no necessiten ajuda per a les AVD) suporten un greuge econòmic comparatiu de 9.471 euros anuals. D'altra banda, les persones pertanyents al grup amb ceguesa total, raó per la qual necessiten ajudes tècniques per millorar la seva qualitat de vida i també els cal suport puntual, sobretot pel que fa a desplaçaments o el desenvolupament de certes AVD, tenen un greuge econòmic comparatiu anual molt elevat, de 24.029 euros.

Discapacitat auditiva

Les persones amb discapacitat auditiva pateixen greuges molt semblants al grup anterior perquè s'han agrupat d'acord amb una opció personal que implica un tipus de suport diferent, i no segons el grau de disfunció de l'òrgan. Les persones del grup "Llenguatge oral" (opten per comunicar-se mitjançant el llenguatge oral i són autònomes però necessiten el suport d'ajudes tècniques i/o lectura labial, transcripcions i ajuda especialitzada proporcionada per especialistes del tipus logopeda) suporten un greuge econòmic comparatiu de 13.188 euros anuals. Les persones del grup "Llenguatge de signes" (opten per comunicar-se mitjançant el llenguatge de signes, són autònomes però els cal ajuda tècnica i suport proporcionat per especialistes com ara traductors del llenguatge de signes) suporten un greuge econòmic comparatiu anual de 12.687 euros.

Malaltia mental

Les persones amb malaltia mental també pateixen greuges importants que cal considerar. Les persones pertanyents al grup X (que si segueixen el tractament proposat aconseguixen estabilitat, per la qual cosa són autònomes per realitzar la majoria d'AVD i només necessiten una supervisió periòdica) han d'afrontar un greuge econòmic comparatiu de 10.887 euros anuals. El grup Y (persones amb malaltia mental que necessiten acompanyament i ajuda per a diverses AVD, i control continu) han d'afrontar un greuge econòmic comparatiu de 22.817 euros anuals. Finalment, el grup Z inclou persones l'estat de les quals és greu tot i el seguiment mèdic, de manera que necessiten ajuda continuada i suport per a les AVD, i detenen el certificat de necessitat d'atenció de tercera persona. Aquestes últimes han de fer front a un greuge comparatiu econòmic de 32.631 euros anuals.

Pluridiscapacitat

Finalment, les persones amb pluridiscapacitat són les que pateixen els greuges econòmics comparatius més greus. Això és degut al fet que en aquest cas s'han de sumar els diferents costos que tenen

en funció de la discapacitat, que fan incrementar substancialment la partida dels costos. Aquests, tal com s'ha observat, poden arribar als 57.650 euros anuals. Les prestacions que reben per minvar aquest greuge no cobreixen en la mateixa proporció els costos, ja que algunes d'elles no són acumulables. Per exemple, l'estalvi en deduccions no és acumulable tot i que les ajudes del PUA, en general, sí que ho serien.

8. Aplicació pràctica: equiparació entre els perfils definits i la classificació dels equips de valoració

Per tal d'utilitzar a la pràctica els valors i els resultats d'aquest treball és necessari, finalment, associar el perfil de la persona amb la discapacitat i el reconeixement actual del grau de discapacitat, únic instrument de classificació d'abast general per a totes les persones amb discapacitat. Això permet justificar la pertinença a un o altre segment dels analitzats en aquest estudi.

Amb aquest objectiu s'ha dut a terme una anàlisi minuciosa del Reial decret 1971/1999, BOE núm. 22, de 26 de gener de 2000, que determina el procediment per al reconeixement, la declaració i la qualificació del grau de discapacitat. També s'ha comptat amb la col·laboració multidisciplinària dels equips de valoració del grau de discapacitat a Barcelona, encarregats d'elaborar aquesta resolució.

La qualificació del grau de discapacitat respon a criteris tècnics unificats, establerts mitjançant barems fixats pel Reial decret, i són objecte de valoració tant les discapacitats o deficiències de l'òrgan, etc. que presenta la persona com, si escau, els factors socials complementaris relatius, entre d'altres, al seu entorn familiar i situació laboral, educativa i cultural, que dificulten la seva integració social. Per tant es diferencia entre el grau de deficiència i el grau de discapacitat, expressat en percentatge.

Amb caràcter general, s'estableixen cinc categories o classes, ordenades de menor a major percentatge, segons la importància de la deficiència i el grau de discapacitat que aquesta origina. Per exemple, a una persona amb deficiència visual del 84% li correspondria una discapacitat del 69%.⁵⁸

Aquestes cinc classes es defineixen a continuació:

Classe I

S'enquadren aquí totes les deficiències permanents que han estat diagnosticades però que no comporten discapacitat.

Classe II

Inclou totes les deficiències permanents que originen una discapacitat lleu. A aquesta classe li correspon un percentatge comprès entre l'1% i el 24%.

Classe III

Inclou les deficiències permanents que originen una discapacitat moderada compresa entre el 25% i el 49%.

Classe IV

Inclou les deficiències permanents que produeixen una discapacitat greu. El percentatge que correspon a aquesta classe està comprès entre el 50% i el 70%.

Classe V

Inclou les deficiències permanents greus que originen una discapacitat molt greu. Aquesta classe, per si mateixa, implica la dependència d'altres persones per a les activitats més essencials de la vida diària. A aquesta categoria s'assigna un percentatge del 75%.

Finalment, tot i les dificultats inherents a l'equiparació entre els segments establerts en aquest estudi i els trams de percentatges de discapacitat determinats per a la qualificació oficial, després de consultes amb experts, s'ha pogut establir una correlació que es detalla a la taula 45.

58. Font: Real Decreto 1971/1999, BOE núm. 22, del 26 de gener de 2000. Taula de conversió de la deficiència visual en percentatge de discapacitat.

Taula 45. Equiparació entre els perfils de la discapacitat i la classificació dels equips de valoració

Tipus de discapacitat	Perfils	Classificació dels equips de valoració
Discapacitat física	Grup 1	Classe III
	Grup 2	Classe IV
	Grup 3	Classe V
Discapacitat intel·lectual	Grup A	Classe III
	Grup B	Classe IV
	Grup C	Classe V
Discapacitat visual	Parcial	Classe IV
	Total	Classe V
Discapacitat auditiva	Llenguatge oral	Classe III
	Llenguatge de signes	Classe III
Malaltia mental	Grup X	Classe III
	Grup Y	Classe IV
	Grup Z	Classe V

9. Consideracions finals i definició de l'índex

Per a l'elaboració d'aquest treball i l'estimació de costos s'han emprat valors de costos mitjans i hipòtesis de treball raonables allà on la informació actual no és suficient. Per tant, els valors resultants de l'estudi es podran anar ajustant segons la realitat de cada moment i a mesura que es pugui anar obtenint més dades objectives sobre els aspectes considerats.

En aquest context doncs, l'estudi no pretén donar valors absoluts de costos inamovibles, sinó aportar una estimació aproximada de les xifres al voltant de les quals es pot establir el greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat. Per tant, és en aquest context que cal interpretar els valors que apareixen en les diverses taules de cost al llarg del treball.

L'estudi realitzat posa de manifest que les persones amb discapacitat han de suportar una sèrie de costos, i això els situa en una situació de greuge econòmic envers la població sense discapacitat a la ciutat de Barcelona.

Aquest greuge econòmic no és un valor estable per a tots els perfils, ja que canvia en funció del tipus de discapacitat i la gravetat de la discapacitat, i és més elevat per als perfils formats pel grup 3 de discapacitat física, el grup C de discapacitat intel·lectual i el grup Z de malaltia mental, i més baix per als perfils de resta visual i per a ambdós grups de discapacitat auditiva. Això és degut principalment al fet que les discapacitats sensorials no necessiten, en general, despesa en assistència personal, un cost que atès el nombre d'hores d'atenció necessàries anualment per a la resta de discapacitats fa elevar molt els costos. També s'ha pogut comprovar que a mesura que el grau de discapacitat augmenta els costos associats a aquesta també ho fan.

A més, cal tenir en consideració que les dones en general i sobretot les dones amb discapacitat de qualsevol tipus pateixen un sobrecost que no han de suportar els homes. A part de la realització de les tasques domèstiques i la cura d'infants i avis com a treball sense reconeixement, s'ha d'afegir els menors ingressos que reben les dones amb discapacitat, cosa que fa que el valor del seu greuge s'incrementi.

D'altra banda, tot i que hi ha ajudes o contraprestacions per part de les diverses administracions per contrarestar aquesta situació de desigualtat, en l'actualitat aquestes no són suficients i estan molt lluny de poder cobrir el sobrecost que comporta la discapacitat.

Per això, després de posar en joc totes aquestes variables, l'índex de mesura de la discapacitat té una fórmula de càlcul:

Índex del greuge econòmic comparatiu						
Costos directes	+	Costos indirectes	-	Prestacions	=	Índex del greuge econòmic comparatiu

Aquesta fórmula de càlcul aplicada globalment a la població amb discapacitat dona com a resultat el valor següent:

Índex mitjà del greuge econòmic comparatiu						
Índex del greuge econòmic comparatiu	=	Costos directes mitjans	+	Costos indirectes mitjans	-	Prestacions a l'escenari d'ingressos mitjans
27.398 €	=	23.918 €	+	7.091 €	-	3.611 €

59. La mitjana ponderada ha considerat les proporcions existents actualment a la ciutat de Barcelona: discapacitat física, 50,32%; discapacitat intel·lectual, 14,85%; discapacitat visual, 7,4%; discapacitat auditiva, 4,6%, i malaltia mental, 22,86%.

Si es fa la mitjana ponderada⁵⁹ de cada discapacitat, tant dels costos directes i indirectes com de les prestacions, s'obté que el greuge econòmic comparatiu mitjà ponderat és de 27.398 euros anuals. A partir d'aquest valor es poden desenvolupar polítiques generals que afectin tota la població amb discapacitat en global.

D'altra banda, aquesta fórmula també es pot aplicar a la discapacitat en concret que es vulgui analitzar. Per a qualsevol dels cinc grups de discapacitat es pot obtenir el greuge econòmic mitjà. Per tant, el valor resultant permetrà concretar més les polítiques generals en funció del perfil.

Finalment, aquesta fórmula també es pot aplicar individualment si s'emplena amb els valors reals de cada persona, tant pel que fa a costos com pel que fa a les prestacions.

Glossari

Accessibilitat universal.⁶⁰ És la condició que han de complir els entorns, processos, béns, productes i serveis, així com els objectes o instruments, eines i dispositius, per ser comprensibles, utilitzables i practicables per totes les persones en condicions de seguretat i comoditat i de la forma més autònoma i natural possible. Pressuposa l'estratègia de «disseny per a tots» i s'entén salvant els ajustaments raonables que s'han d'adoptar.

Activitat.⁶¹ Execució/realització d'una tasca o acció per part de l'individu.

Ajuts tècnics.⁶² Productes, instruments, equips o sistemes tècnics utilitzats per una persona amb discapacitat, fabricats especialment o disponibles al mercat per preveure, compensar, mitigar o neutralitzar una discapacitat o minusvalidesa.

Barrera.⁶³ Són tots aquells factors ambientals en l'entorn d'una persona que delimiten el funcionament i creen discapacitat. Poden incloure aspectes tals com un ambient físic inaccessible, falta de tecnologia assistencial apropiada, actituds negatives de les persones vers la discapacitat, així com serveis, sistemes i polítiques que no existeixen o que específicament dificulten la implicació de totes les persones, amb una condició de salut que comporti una discapacitat en totes les àrees de la vida.

Centres especials de treball.⁶⁴ Són aquells que tenen l'objectiu de realitzar un treball productiu, participant regularment en les operacions del mercat, i amb la finalitat d'assegurar un treball remunerat i la prestació de serveis d'ajustament personal i social que requereixin els seus treballadors minusvàlids, alhora que són un mitjà d'integració del major nombre de persones minusvàlides al règim de treball normal. La totalitat de la plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda per treballadors minusvàlids, sense perjudici dels llocs en plantilla del personal no minusvàlid imprescindible per al desenvolupament de l'activitat.

Centres ocupacionals d'inserció.⁶⁵ Tenen com a finalitat assegurar els serveis de teràpia ocupacional i ajustament personal i social a les persones minusvàlides amb una acusada minusvalidesa temporal o permanent que els impedeixi integrar-se en una empresa o en un centre especial de treball.

Deficiències.⁶⁶ Problemes en les funcions o estructures corporals, com una desviació significativa o una pèrdua.

Dèficit en el funcionament.⁶⁷ (substitueix el terme "Dèficit" utilitzat l'any 1980). És la pèrdua o anormalitat d'una part del cos (estructura) o funció corporal (funció fisiològica). La funció fisiològica inclou les funcions mentals. Anormalitat es refereix estrictament a una desviació significativa de les normes estadístiques establertes (com desviació de la mitjana d'una població amb normes estandaritzades) i només s'ha d'utilitzar en aquest sentit.

Discapacitat.⁶⁸ És un terme bagul per a dèficits, limitacions en l'activitat i restriccions en la participació. Denota els aspectes negatius de la interacció entre l'individu (amb una condició de salut) i el seu entorn (factors contextuais i ambientals). Dins de l'experiència de la salut, una discapacitat és tota restricció o absència (deguda a una deficiència) de la capacitat de realitzar una activitat en la forma o dins del marge que es considera normal per a un ésser humà.

Disseny per a tothom.⁶⁹ L'activitat per a la qual es projecta, des de l'origen i, sempre que sigui possible, els entorns, els processos, els béns, els productes, els serveis, els objectes, els instruments, els dispositius o les eines, de tal forma que puguin ser utilitzats per totes les persones, amb la major extensió possible.

60. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 2.

61. Font: 54a Asamblea de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

62. Font: Organització Internacional per la Normalització.

63. Font: 54a Asamblea de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

64. Font: LISMI. Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos. Articles 42.1 i 42.2.

65. Font: Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos. Article 53.1.

66. Font: 54a Asamblea de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

67. Font: 54a Asamblea de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

68. Font: 54a Asamblea de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

69. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 2.

Estructures corporals.⁷⁰ Són les parts anatòmiques del cos, com els òrgans, les extremitats i els seus components.

Factors contextuais.⁷¹ Són aspectes externs del món físic, social i ambiental que poden tenir un impacte en l'actuació de l'individu en un domini donat.

Funcions corporals.⁷² Són les funcions fisiològiques dels sistemes corporals (incloses les funcions psicològiques).

Igualtat d'oportunitats.⁷³ És l'absència de discriminació, directa o indirecta, que tingui la seva causa en una discapacitat, així com l'adopció de mesures d'acció positiva orientades a evitar o compensar els desavantatges d'una persona amb discapacitat per participar plenament en la vida política, econòmica, cultural i social.

Incapacitat permanent.⁷⁴ Situació del treballador que, després d'haver estat sotmès al tractament prescrit i d'obtenir l'alta mèdica, presenta reduccions anatòmiques o funcionals greus, susceptibles de determinació objectiva i previsiblement definitiva, que disminueixin o anul·lin la seva capacitat laboral, i que pot causar dret a una prestació de quantitat variable segons el grau de la incapacitat (parcial, total, absoluta o gran invalidesa). És causa d'extinció de la relació laboral, excepte en el cas d'incapacitat permanent parcial i quan, amb incapacitat permanent total, es declari la suspensió de la relació laboral, amb reserva del lloc de treball.

Incapacitat permanent absoluta. La que inhabilita completament el treballador per a tota professió o ofici. La pensió és del 100% de la base reguladora.

Incapacitat permanent parcial. La que, sense arribar al grau total, ocasioni al treballador una discapacitat no inferior al 33% del seu rendiment normal per a la professió habitual, sense impedir-li la realització de tasques fonamentals de la mateixa. La prestació consisteix en una quantitat a tant alçat.

Incapacitat permanent total. La que inhabilita el treballador per dur a terme totes les tasques o les fonamentals de la seva professió habitual, sempre que pugui dedicar-se a una altra de diferent. Atribueix el dret a una prestació del 55% de la base reguladora, si bé, en determinades circumstàncies, es pot incrementar en un 20% a partir dels 55 anys.

Incapacitat temporal. Situació de malaltia comuna o professional i accident, sigui de treball o no, que pugui atribuir el dret a un subsidi mentre es rebí assistència sanitària de la Seguretat Social i s'estigui impossibilitat per al treball, amb una duració màxima de 12 mesos, prorrogables sis més quan es mostri que durant aquest període el treballador pot ser donat d'alta mèdica per curació. També són situació determinant d'incapacitat temporal els períodes d'observació per malaltia professional en els quals es prescriu la baixa en el treball, amb una durada màxima de sis mesos prorrogables sis més, quan es consideri necessari per a l'estudi i el diagnòstic de la malaltia. La incapacitat temporal és una de les causes de suspensió del contracte de treball.

IMSERSO (Instituto de Mayores y Servicios Sociales). Entitat gestora, de naturalesa pública i amb capacitat jurídica, per gestionar les pensions d'invalidesa i jubilació en les seves modalitats no contributives (i executada per les comunitats autònomes), així com els serveis complementaris de les prestacions del sistema de la Seguretat Social, a més d'altres competències en matèria de migracions.

Indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM).⁷⁵ Indicador utilitzat com a referència del nivell de renda per a la determinació de prestacions i/o serveis públics. Aquest indicador és d'ús obligat en les normes de l'Estat i potestatiu per a les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla i entitats de l'Administració Local.

70. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

71. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

72. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

73. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 1.

74. Font: Normativa de la Seguretat Social.

75. Font: Real Decreto Ley 3/2004, de 25 de junio, para la racionalización de la regulación del salario mínimo interprofesional y para el incremento de su cuantía. BOE, 26 de junio de 2004, núm. 154, p. 23466.

Limitació en l'activitat.⁷⁶ (Substitueix el terme “Discapacitat” utilitzat l'any 1980.) Són les dificultats que un individu pot tenir en l'execució de les activitats. Una limitació en l'activitat pot variar entre una desviació lleu o greu en termes de quantitat o qualitat en l'execució de l'activitat en la manera, extensió o intensitat de l'esperada en una persona sense la condició de salut.

Mesures d'acció positiva.⁷⁷ Es consideren mesures d'acció positiva aquells suports de caràcter específic destinats a prevenir o compensar les desavantatges o dificultats especials que tenen les persones amb discapacitat en la incorporació i participació plena en els àmbits de la vida política, econòmica, cultural i social, atenent als diferents tipus i graus de discapacitat.

Minusvàlidesa.⁷⁸ És la situació de desavantatge d'un individu determinat a conseqüència d'una deficiència o discapacitat, que limita o impedeix la realització del rol que seria normal en el seu cas (en funció de l'edat, el sexe i factors socials i culturals).

Minusvàlid/a.⁷⁹ És la persona amb possibilitats d'integració educativa, laboral o social minvades com a conseqüència d'una deficiència, previsiblement permanent, de caràcter congènit o no, en les seves capacitats físiques, psíquiques o sensorials.

Normalització.⁸⁰ El principi en virtut del qual les persones amb discapacitat han de poder portar una vida normal, i accedir als mateixos llocs, àmbits, béns i serveis que estan a disposició de qualsevol altra persona.

Participació.⁸¹ És l'acte d'involucrar-se en una situació vital.

Pròtesis.⁸² Aparell o dispositiu quirúrgic o ortopèdic que pot ser proporcionat com a prestació sanitària o donar lloc a la concessió d'ajudes segons el cas i el barem.

Restricció en la participació.⁸³ (Substitueix el terme “Minusvàlua” utilitzat l'any 1980.) Són problemes que un individu pot experimentar en la seva implicació en situacions vitals. La presència de restriccions en la participació ve determinada per la comparació de la participació d'un individu amb la participació esperada d'un individu sense discapacitat en aquella cultura o societat.

Serveis socials.⁸⁴ Els serveis socials per a les persones minusvàlides tenen com a objectiu assegurar-los l'assoliment de nivells adequats de desenvolupament personal i d'integració en la comunitat així com la superació de les discriminacions addicionals patides per les persones minusvàlides que viuen a les zones rurals.

Serveis de suport a la integració laboral.⁸⁵ Aquests serveis es donen en els CET, i són recursos d'ajustament personal i social per entrar a les empreses ordinàries.

Vida independent.⁸⁶ La situació en què la persona amb discapacitat exerceix el poder de decisió sobre la seva pròpia existència i participa activament en la vida de la seva comunitat, d'acord amb el dret al lliure desenvolupament de la personalitat.

76. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

77. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 8.

78. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

79. Font: Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos. Article 7.1.

80. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 2.

81. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

82. Font: glossari de termes de la pàgina web de la Seguretat Social.

83. Font: 54a Assemblée de l'Organització Mundial de la Salut, 2001.

84. Font: Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos. Article 49.

85. Font: Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos. Article 49.

86. Font: Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. Article 2.

11. Bibliografia

Accesibilidad en el tiempo de ocio. Cines, museos y piscinas marginan a los discapacitados. Revista: Consumer.es (Eroski), 2002.

<http://revista.consumer.es/web/es/20021201/actualidad/tema_de_portada>

Accesible. Revista de información general sobre la discapacidad física, núm. 3, 1999. Revista Accesible; febrer de 2003.

AJUNTAMENT DE BARCELONA. INSTITUT MUNICIPAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT (IMD). *Actuacions municipals per a les persones amb discapacitat*. Barcelona, gener de 2004.

— *Guia de Recursos de l'IMD de Barcelona, 2005*. Barcelona, 2005.

— *Model de transport de Barcelona*. Barcelona, 2002.

AMERICAN ASSOCIATION ON MENTAL RETARDATION (AAMR). *Supports Intensity Scale: Users Manual*. Washington, EUA, 2004.

COMITÉ ESPAÑOL DE REPRESENTANTES DE PERSONAS CON DISCAPACIDAD (CERMI). *La discriminación por motivos de discapacidad*. Febrer de 2002.

— *Nueva legislación sobre discapacidad en España*. Desembre de 2003. ISBN 84-609-0013-4.

— *La discapacidad en el ámbito tributario. Informe de situación y propuestas 2004-2008*. Juliol de 2005. ISBN 84-609-6711-5.

— *Ley para compatibilizar las pensiones de invalidez en su modalidad no contributiva con el trabajo remunerado*. Guia informativa. Juliol de 2005.

FEDERACIÓ CATALANA PRO PERSONES AMB RETARD MENTAL (APPS). *Estudi de les necessitats de les famílies de persones amb retard mental a Catalunya. Resultats preliminars*. 2003.

GENERALITAT DE CATALUNYA. *Atles de la dependència*. Barcelona: Departament de Benestar i Família, juny de 2003.

— *Persones amb discapacitat: una ullada al passat per construir el futur*. Catalunya: Departament de Benestar i Família, juliol de 2003.

— *Programa d'ajudes d'atenció social a persones amb discapacitat (PUA). Catàleg de prestacions 2005*. Departament de Benestar i Família.

— BBDD SIRIUS. Departament de Benestar i Família.

— *Atur registrat i contractació, 1999-2003*. Treball i Indústria.

GRIMES, B.F. (ed.) *Ethnologue* (13a ed.). Dallas: Summer Institute of Linguistics, 1996.

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA. *Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y estado de salud, 1999*. Fundación ONCE-IMSERSO, 1999.

— *Panel de hogares de la Unión Europea, 1999*.

— *Encuesta de estructura salarial, 2002*.

— *Las personas con discapacidad y su relación con el empleo, 2002*.

KANSAS STATE UNIVERSITY. *Creating accessible homes*. Marilyn Bode. Juny de 1996.

MINISTERI ALEMANY PER LA SALUT I LA SEGURETAT SOCIAL. Pàgina oficial. Disponible a: <<http://www.bmgs.bund.de>>.

MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES. *Guía 2005 de ayudas sociales para las familias*. Dirección General de las Familias y la Infancia. Deseembre de 2004.

— *Libro blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España*. Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad. IMSERSO. Deseembre de 2004.

— Centro Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas (CEAPAT). Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad. IMSERSO.

— *Observatorio de la discapacidad digital*, núm. 35, febrer de 2004. Observatorio de la Discapacidad.

— *Observatorio de la discapacidad digital*, núm. 38, maig de 2004. Observatorio de la Discapacidad.

— *Manual de accesibilidad*, 1996. Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad. Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO).

Montero Centeno, D. *Inventario para la planificación de servicios y programación individual ICAP*. ICE-DEUSTO, 1993.

— *Evaluación de la conducta adaptativa en personas con discapacidades. Adaptación y validación del ICAP*. ICE-DEUSTO, 1993.

NATIONAL INSTITUTE ON DISABILITY AND REHABILITATION RESEARCH (NIDDER). ABLEDATA. *Informed Consumer's Guide to Accessible Housing*. Washington, 1995.

ONCE. *Tecnología y Discapacidad Visual. Necesidades tecnológicas y aplicaciones en la vida diaria de las personas con ceguera y deficiencia visual*. ISBN: 84-484-1033-6.

QUEREJETA GONZÁLEZ, M. *Discapacidad/Dependencia: unificación de criterios de valoración y clasificación*.

REAL PATRONATO DE PREVENCIÓN Y DE ATENCIÓN A PERSONAS CON MINUSVALÍA. *Políticas para la discapacidad*. Madrid, 1999.

Riu, M. C. *Propostes d'acció: La contextualització del gènere i la discapacitat*. Generalitat de Catalunya. Institut Català de la Dona. ISBN 609-2850-0.

ALONSO LÓPEZ, F. *“La accesibilidad en la vivienda como valor social: costes y beneficios de la eliminación de las barreras”*. Barcelona: Universidad Autónoma de Barcelona, Instituto Universitario de Estudios Europeos, 2004.

UNIVERSITAT DE BARCELONA. *Instrumentos de valoración en l'acolliment residencial*. Informe Tècnic. Anàlisi dels Criteris de Classificació. Facultat de Psicologia, Departament de Metodología de les Ciències del Comportament.

UNIVERSITY OF LOUGHBOROUGH. Joseph Rowntree Foundation. *Disabled people's costs of living: More than you would think*. York, 2004. ISBN 1 85935236 7.

VALLS, J. M. *Moure's per l'espai públic: l'accessibilitat en primera persona*. Diputació de Barcelona.

VILÀ, A. *Crónica de una lucha por la igualdad*. Fundació Institut Guttmann, 1994.

WORLD HEALTH ORGANIZATION. *International classification of functioning, disability and health (ICF)*. Ginebra, 2001.

Legislació catalana

Decret 135/1995, de 24 de març, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques. DOGC núm. 1526, de 4.12.1991. Llei 20/1991.

Decret 271/2003, de 4 de novembre, dels serveis d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat. DOGC núm. 4013, de 19.11.2003.

Ordre BEF/213/2005, de 10 de maig, segons la qual s'obre la convocatòria i s'aproven les bases per a la concessió d'ajuts del Programa d'ajuts d'atenció social a les persones amb discapacitat per l'exercici 2005. DOGC núm. 4384, de 13.05.2005.

Legislació catalana

Ley 13/1982, de 7 de abril, de integración social de los minusválidos 1971/1999.

Real Decreto 1971/1999, de 23 de diciembre, de procedimiento para el reconocimiento, declaración y calificación del grado de minusvalía. BOE núm. 22, de 26 de gener de 2000, p. 3317.

Ley 51/2003, de 2 de diciembre, de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad. BOE núm. 289, de 3 de desembre.

Real Decreto Ley 3/2004, de 25 de junio, para la racionalización de la regulación del salario mínimo interprofesional y para el incremento de su cuantía. BOE núm. 154, de 26 de juny, p. 23466.

Annex

Escales de classificació de la discapacitat

La recerca bibliogràfica per al desenvolupament d'aquest punt ha estat molt extensa i crítica, per la qual cosa es considera oportú fer un breu resum on s'exposen els punts forts i febles de cada mètode i es justifica l'elecció final.

Classificació alemanya

- **Descripció i població objectiu**

Ideat per a persones que necessiten assistència permanent d'una tercera persona per a les activitats quotidianes durant sis mesos o més.

Inicialment per a les persones grans però no estableix cap límit d'edat, qualsevol persona amb discapacitat en pot ser beneficiària.

- **Objectius**

L'objectiu principal és valorar la intensitat de suport i assignar els recursos de manera eficient.

- **Procés**

En primer lloc, defineix la dependència com el trastorn continuat de les activitats de la vida diària:

► Higiene corporal: rentar-se, dutxar-se, banyar-se, higiene dental, pentinar-se, afaitar-se, continència urinària i fecal.

► Alimentació: preparació adequada d'aliments i ingestió.

► Mobilitat: llevar-se i ficar-se al llit, vestir-se i desvestir-se, caminar, estar drets, pujar escales, marxar de casa i tornar-hi sols.

► Tasques domèstiques: anar a comprar, cuinar, netejar, fer la bugada, canviar la roba i escalfar la llar.

A continuació es relacionen aquests dos ítems amb la freqüència de l'ajuda en cinc nivells: interompuadament, cada 2-3 hores, 2-3 vegades al dia, un cop al dia, diverses vegades a la setmana; i amb el temps o la durada d'aquesta ajuda en tres nivells: 1,5 hores, 3 hores, 5 hores.

S'obtenen tres graus de dependència:

Grau 1. Dependència considerable

Necessita ajuda com a mínim 90 minuts i almenys una vegada al dia (10,5 hores a la setmana), en dues o més activitats relatives a la higiene personal, el menjar o la mobilitat, i a més necessita ajuda diverses vegades a la setmana per a les tasques domèstiques.

Grau 2. Dependència greu

Necessita com a mínim 3 hores diàries d'ajuda (21 hores a la setmana), almenys 3 vegades al dia per a l'alimentació, la higiene i la mobilitat. A més, necessita ajuda diverses vegades a la setmana per a les tasques de la llar.

Grau 3. Dependència molt elevada o màxima

Necessita com a mínim 5 hores d'ajuda (35 hores a la setmana), tant de dia com de nit, per a la higiene personal, moure's o menjar. A més, necessita ajuda diverses vegades a la setmana per a les tasques de la llar.

Support Intensity Scale (SIS)⁸⁷

- **Descripció i població objectiu**

Eina que mesura la intensitat de les necessitats de suport d'una persona. Dissenyada especialment per a la població amb discapacitat intel·lectual per l'American Association on Mental Retardation (AAMR).

⁸⁷ Font: SIS. American Association on Mental Retardation. Gener de 2004.

- **Objectius**

Els principals objectius són:

- ▶ Valorar les necessitats de suport.
- ▶ Determinar la intensitat de les necessitats de suport.
- ▶ Monitoritzar el progrés.
- ▶ Avaluar els resultats en adults amb discapacitat intel·lectual.

- **Procés**

Està basat en tres seccions:

1. Escala de necessitats de suport

S'analitzen 49 activitats de la vida diària agrupades en: vida a la llar, vida a la comunitat, aprenentatge al llarg de la vida, treball, salut i seguretat, i activitats socials.

2. Protecció addicional i escala d'ajuda

Dividit en freqüència, durada del suport diari i tipus de suport.

- ▶ Freqüència: cada quant temps es requereix suport extraordinari per fer l'activitat en qüestió.

Escala

- 0 → cap o menys d'una vegada al mes
- 1 → com a mínim un cop al mes però menys d'un cop per setmana
- 2 → com a mínim una vegada a la setmana, però menys cop al dia
- 3 → com a mínim un cop al dia, però menys d'un cop a l'hora
- 4 → cada hora o encara més freqüentment.

- ▶ Temps de suport diari: quan el suport a aquesta àrea és necessari, quant temps es necessita?

Escala

- 0 → 0 minuts
- 1 → menys de 30 minuts
- 2 → més de 30 minuts però menys de dues hores
- 3 → com a mínim dues hores, però menys de quatre hores
- 4 → cada hora o més freqüentment

- ▶ Tipus de suport: quin tipus de suport cal?

Escala

- 0 → cap suport
- 1 → monitoritzar
- 2 → verbal/gestural
- 3 → assistència física parcial
- 4 → assistència física total

3. Necessitats excepcionals de suport mèdic i de comportament

Pren en consideració quinze condicions mèdiques i tretze problemes de comportament associats freqüentment a la discapacitat intel·lectual. Assumeix també que hi ha certes condicions mèdiques o de comportament que prediuen increments del nivell de suport.

Perfil d'autonomia (ATP) Mélenec⁸⁸

- **Descripció i població objectiu**

Mètode de valoració de les deficiències, discapacitats i mal personal utilitzat a l'Estat francès. Valora principalment problemes d'estructura i funció corporal, però també proposa una taula de valoració de la dependència.

- **Objectius**

La meta d'aquest estudi és valorar la discapacitat i el mal corporal de la manera més precisa i objectiva possible.

- **Procés**

Recull trenta activitats dividides en:

1. Autonomia física

- 1. Activitats essencials: valora 12 ítems

⁸⁸ Font: Libro blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España. Diciembre de 2004.

2. Domèstiques: valora 6 ítems
3. Desplaçaments: valora 6 ítems

2. Autonomia intel·lectual

Valora 6 ítems d'aquest punt

I posteriorment els classifica en funció de si:

- ▶ Necessita ajuda en les activitats essencials en un ítem, en diversos, en la meitat, en la majoria o en la totalitat dels ítems.
- ▶ Necessita estímul o vigilància durant la realització de l'activitat.
- ▶ Nombre d'hores diàries o setmanals que necessita ajuda.

Instrument de valoració en l'acolliment residencial (IVAR)⁹⁰

• Descripció i població objectiu

Mètode utilitzat per assignar els recursos en l'àmbit residencial per a persones amb discapacitat intel·lectual.

• Objectius

Assignar els recursos de la manera més precisa possible i alhora distribuir el temps de treball dels professionals dels centres.

• Procés

Es defineixen les següents agrupacions d'ítems:

1. Salut

- a. Canvis posturals
- b. Serveis de rehabilitació
- c. Cures d'infermeria
- d. Concurrencia de crisis que necessiten un protocol d'intervenció intensa
- e. Salut general

2. Habilitats en l'àrea de la comunicació

- a. Comprensió de missatges verbals
- b. Comprensió de missatges no verbals
- c. Producció de missatges verbals
- d. Producció de missatges no verbals
- e. Lectoescriptura

3. Habilitats en activitats manipulatives

- a. Activitats manipulatives

4. Habilitats relacionades amb el desplaçament

- a. Desplaçament
- b. Ús del transport públic

5. Habilitats en activitats de la vida diària

- a. Cura personal: vestit
- b. Cura personal: higiene
- c. Cura personal: alimentació
- d. Cura personal: control i higiene esfinteriana
- e. Cura personal: hàbits d'higiene
- f. Cura personal: transferències i mobilitzacions
- g. Vida a la llar: capacitat i organització domèstica
- h. Vida a la llar: compres
- i. Vida a la llar: preparació de menjar
- j. Vida a la llar: cura i neteja de la llar
- k. Vida a la llar: cura i neteja de la roba

90. Font: DOGC núm. 4013, de 19.11.2003, pàg.22626; Libro blanco: Atención a las personas en situación de dependencia en España. Desembre de 2004.

6. Habilitats: activitats interpersonal, adaptació i participació en la vida comunitària

- a. Convivència: família
- b. Convivència: amics
- c. Relació amb l'entorn: lleure
- d. Relació amb l'entorn: activitats diürnes
- e. Relació amb l'entorn: gestions i tràmits
- f. Capacitat d'organització: ús de diners
- g. Capacitat d'organització: ús de telèfon
- h. Capacitat d'organització: ús de rellotge
- i. Capacitat d'organització: coneixement de normes
- j. Capacitat d'organització: capacitat d'evitar perills i autoprotecció
- k. Orientació espacial
- l. Orientació temporal

Se li dona certa puntuació en funció del resultat obtingut a cada prova.

Escala

0 → Autònom

1 → Lleu

2 → Moderat

3 → Greu

4 → Molt greu

Finalment es fan dos càlculs en funció de la discapacitat que correspongui:

Discapacitat física

- Es calculen les mitjanes de les sis àrees (AVD ponderat per dos)
- Se sumen les sis mitjanes
- Es calcula el punt de tall de la puntuació de l'IVAR S-H(f)

En funció del resultat obtingut, s'assigna un o altre tipus de suport:

$10 \geq$ suport extens o generalitzat

$10 <$ suport intermitent o limitat

Discapacitat intel·lectual

- Es calculen les mitjanes de les sis àrees (AVD ponderat per dos)
- Es realitza el sumatori de les sis mitjanes
- Es calcula el punt de tall de la puntuació de l'IVAR S-H(f)

En funció del resultat obtingut s'assigna un o altre tipus de suport:

$7 \geq$ suport extens o generalitzat

$7 <$ suport intermitent o limitat

Classificació internacional del funcionament, la discapacitat i la salut (CIF)

• Descripció i població objectiu

Eina que intenta aproximar, simplificar i unificar tant terminologia com sistemes de graduació de tots els problemes relacionats amb la classificació de la discapacitat.

• Objectius

Els objectius principals de l'OMS, a partir dels quals es crea aquesta valoració, són:

1. Afavorir la unificació futura dels sistemes de valoració de la discapacitat per fer los compatibles amb els d'altres Administracions.
2. Simplificar i optimitzar el procés de valoració.
3. Fer los més comprensibles, tant per a l'Administració com per a professionals i usuaris.

- **Procés**

Classifica les activitats de la vida diària d'un individu en nou grups:

- I. Aprenentatge i aplicació del coneixement
- II. Tasques i demandes generals
- III. Comunicació
- IV. Mobilitat
- V. Autocura
- VI. Vida domèstica
- VII. Interaccions i relacions personals
- VIII. Àrees principals de la vida (educació, treball i economia)
- IX. Vida comunitària, social i cívica.

D'aquí s'obtenen les 48 activitats de la vida diària més comunes internacionalment. Finalment es creen isogrupos en funció de la càrrega de treball o la gravetat.

Escala d'incapacitat de Guttman

- **Descripció i població objectiu**

Escala utilitzada en els serveis socials de base de la comunitat autònoma del País Basc per valorar el nivell d'incapacitat i la intensitat del servei.

- **Objectius**

La meta d'aquest estudi és valorar les discapacitats i el mal corporal de la manera més precisa i objectiva possible.

- **Procés**

El que es denomina incapacitat es tracta d'un barem de dependència mesurat amb l'escala d'incapacitat de Guttman en cinc nivells, segons l'activitat en la qual calgui l'ajuda.

Preveu 12 activitats dins dels cinc nivells qualitius:

Nivell 1 (nul): pot dur a terme totes les activitats

Nivell 2 (baix): fer la compra, fer la bugada, rentar i moure's en transport públic

Nivell 3 (mitjà): sortir de la llar, cuinar, rentar-se

Nivell 4 (alt): vestir-se, desvestir-se

Nivell 5 (extrem): utilitzar el servei, asseure's, romandre dempeus, aixecar-se del llit, menjar

També s'afegeix un estudi sobre:

1. Tipus d'ajuda personal (sol, parella, fills, altres persones)

2. Condicions de la llar

S'obtenen perfils que es tradueixen a hores per mes d'intensitat de servei als isogrupos de dependència descrits:

Baix: menys de 20 hores/mes

Mitjà: de 20 a 35 hores/mes

Alt: de 35 a 55 hores/mes

Extrem: més de 55 hores/mes

Inventari per a la planificació de serveis i programació individual (ICAP)

- **Descripció i població objectiu**

La població objectiu d'aquesta escala, utilitzada sobretot a Catalunya, són les persones amb discapacitat intel·lectual. Traducció i adaptació de la versió nord-americana per Delfín Montero (Deusto).

- **Objectius**

Té com a objectiu principal establir un índex quantitatiu de les necessitats de servei, ajustat a les necessitats reals de cada usuari. També es vol:

1. Determinar un conjunt de variables que actuïn com a predictors de l'índex de necessitats de servei.

2. Utilitzar l'índex de necessitats de servei per justificar el model de cobertura.

• **Procés**

El procés per determinar l'índex de necessitat de servei es calcula mitjançant l'anàlisi de les següents dimensions:

Dimensió I. Funcionament intel·lectual i habilitats adaptatives

Dimensió II. Consideracions psicològiques/emocionals

Dimensió III. Consideracions físiques / de salut / etiològiques

Dimensió IV. Consideracions ambientals

D'aquesta anàlisi s'obté el perfil del subjecte, al qual s'atorga un valor numèric en percentatge, que indica el grau de suport que la persona necessita. Aquesta puntuació la determinen una llista de criteris estables i el consensua un grup d'experts. La llista de criteris és la següent:

- Identitat
- Problemes salut
- Desajustaments psicològics
- Destreses comunicatives i organitzatives
- Entorn social
- Vida personal i familiar
- Independència en el desplaçament

Índex de figures, taules i gràfics

Figures

Figura 1. Procés d'elaboració de l'informe sobre el greuge econòmic que ocasiona la discapacitat	11
Figura 2. Escales de valoració de les discapacitats i la dependència	17
Figura 3. Perfils de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat i les necessitats de suport	18
Figura 4. Costos analitzats corresponents a la situació de les persones amb discapacitat a la ciutat de Barcelona	21
Figura 5. Resum dels perfils de persones amb discapacitat que necessiten atenció especialitzada	25
Figura 6. Aplicació dels costos d'adaptació de l'habitatge segons el tipus de discapacitat	27
Figura 7. Perfils als quals s'apliquen costos de béns i serveis	29
Figura 8. Efectes negatius per als cuidadors informals de persones amb discapacitat	45

Gràfics

Gràfic 1. Distribució de la població amb discapacitat segons la tipologia de la discapacitat. Barcelona, 2004	14
Gràfic 2. Distribució de la població amb discapacitat segons l'afectació de la discapacitat. Barcelona, 2004	15
Gràfic 3. Distribució de la població amb discapacitat segons la tipologia de la discapacitat i el grau d'afectació. Barcelona, 2004	15
Gràfic 4. Població amb discapacitat que té el certificat d'ajuda d'una tercera persona (ATP). Barcelona, 2004	15
Gràfic 5. Distribució de la població segons la tipologia de la discapacitat i si tenen certificat d'ajuda d'una tercera persona (ATP). Barcelona, 2004	16
Gràfic 6. Distribució de la població amb discapacitat d'entre 10 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats i el sexe. Província de Barcelona, 2001	41
Gràfic 7. Distribució de la població amb discapacitat d'entre 10 i 64 anys segons el nivell d'estudis acabats i el sexe. Província de Barcelona, 1999	41
Gràfic 8. Distribució de la població d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona, 1999	41
Gràfic 9. Distribució de la població amb discapacitat d'entre 16 i 64 anys en relació amb l'activitat econòmica. Barcelona, 1999	42
Gràfic 10. Taxes d'atur entre la població amb discapacitat i sense segons el sexe. Barcelona, 1999	43
Gràfic 11. Distribució de la població amb discapacitat amb contracte laboral en treball normalitzat o en centres especials de treball (CET) segons el sexe. Província de Barcelona, 2003	43
Gràfic 12. Distribució de la població amb discapacitat amb contracte laboral en treball normalitzat o en centres especials de treball (CET). Província de Barcelona, 2003	43
Gràfic 13. Diferència entre les pensions contributives i les no contributives. Catalunya, 2005	45
Gràfic 14. Hores setmanals d'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999	46
Gràfic 15. Distribució de l'assistència que reben les persones amb discapacitat en funció de la persona cuidadora. Barcelona, 1999	47
Gràfic 16. Sobrecost econòmic generat segons el grau d'afectació de la discapacitat. Barcelona, 2006	50
Gràfic 17. Sobrecost econòmic mitjà generat segons el tipus de discapacitat. Barcelona, 2006	51

Taules

Taula 1. Cost de l'atenció a les persones amb discapacitat segons l'escala alemanya. Càlcul de les hores de suport	23
Taula 2. Cost de l'atenció a les persones amb discapacitat segons l'escala alemanya. Càlcul del preu per hora (2006)	23
Taula 3. Perfils als quals s'apliquen costos d'hores d'atenció per a les AVD	24
Taula 4. Costos d'atenció especialitzada segons el perfil de la discapacitat (2006)	26
Taula 5. Resum dels costos d'atenció especialitzada i per desenvolupar les activitats de la vida diària (AVD) (2006)	26
Taula 6. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat física (2006)	28
Taula 7. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat auditiva (2006)	28
Taula 8. Inversió necessària per adaptar l'habitatge en el cas de discapacitat visual (2006)	28
Taula 9. Resum dels costos d'adaptació de l'habitatge segons els perfils de discapacitat (2006)	29
Taula 10. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat física segons els perfils de discapacitat (2006)	30
Taula 11. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat visual segons els perfils de discapacitat (2006)	31
Taula 12. Cost de les ajudes tècniques necessàries per a les persones amb discapacitat auditiva segons els perfils de discapacitat (2006)	32
Taula 13. Cost dels aparells d'informàtica adaptada i comunicació per a les persones amb discapacitat física (2006)	33
Taula 14. Cost de les ajudes necessàries per a les persones amb discapacitat visual (2006)	33
Taula 15. Costos del material ortopèdic per a persones amb discapacitat física (2006)	34
Taula 16. Costos del material ortopèdic per a persones amb discapacitat auditiva (2006)	34
Taula 17. Costos del servei de teleassistència (2006)	36
Taula 18. Resum dels costos addicionals en béns i serveis de la vida diària de la persona amb discapacitat segons el perfil de la discapacitat (2006)	36
Taula 19. Costos d'adaptació d'un vehicle per a persones amb discapacitat física (2006)	37
Taula 20. Cost d'acompanyament d'una persona amb discapacitat (2006)	38
Taula 21. Cost del temps extra que necessiten les persones amb discapacitat per desplaçar-se (2006)	39
Taula 22. Resum dels costos relacionats amb els desplaçaments segons el perfil de discapacitat (2006)	39
Taula 23. Resum dels costos relacionats amb el suport formatiu, de manteniment i adaptació de la persona amb discapacitat segons el perfil de discapacitat (2006)	40
Taula 24. Distribució de l'ocupació i els salaris per sexes. Barcelona, 2002	44
Taula 25. Càlcul del greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat. Barcelona, 2002	44
Taula 26. Càlcul del greuge econòmic que pateixen les persones amb discapacitat que reben pensions públiques. Barcelona, 2005	44
Taula 27. Hores setmanals d'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999	47
Taula 28. Càlcul anual de l'assistència personal que reben les persones amb discapacitat. Província de Barcelona, 1999	47
Taula 29. Costos d'oportunitat de les famílies de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat	47
Taula 30. Resum dels costos d'oportunitat de les famílies de persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat	48
Taula 31. Resum dels costos totals anuals que comporta la discapacitació segons el tipus de discapacitat (2006)	50
Taula 32. Resum dels costos mitjans directes anuals que comporta la discapacitació segons el tipus de discapacitat (2006)	52

Taula 33. Resum dels costos mitjans indirectes anuals que comporta la discapacitat segons el tipus de discapacitat (2006)	54
Taula 34. Resum dels costos de les pluridiscapacitats (2006)	65
Taula 35. Estalvi mitjà obtingut a partir de les deduccions aplicades a la base imposable del salari anual mitjà de les persones amb discapacitat	67
Taula 36. Escenaris d'assignació de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya)	68
Taula 37. Escenari 1: assignació del 100% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat	68
Taula 38. Escenari 2: assignació del 50% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat	70
Taula 39. Escenari 3: assignació del 20% de les ajudes del Programa d'ajuts a l'atenció social del Departament de Benestar i Família (Generalitat de Catalunya) segons el tipus de discapacitat	70
Taula 40. Estalvi generat per altres ajudes a partir del salari mitjà de les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat	73
Taula 41. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 1 (assignació del 100% d'ajudes del PUA)	74
Taula 42. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones discapacitades segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 2 (assignació del 50% d'ajudes del PUA)	74
Taula 43. Estalvi generat per l'agrupació de prestacions econòmiques a les persones amb discapacitat segons el tipus de discapacitat, en l'escenari 3 (assignació del 20% d'ajudes del PUA)	75
Taula 44. Determinació del greuge econòmic que suposa la discapacitat calculat a partir dels ingressos mitjans de les persones amb discapacitat, en un escenari d'assignació del 20% de les ajudes del PUA	76
Taula 45. Equiparació entre els perfils de la discapacitat i la classificació dels equips de valoració	80